

Bosna i Hercegovina

Ministarstvo sigurnosti

Босна и Херцеговина

Министарство безбједности

Сектор за имиграцију

МИГРАЦИОНИ ПРОФИЛ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

за 2022. годину

Површина: 51.209 км²

Укупна дужина границе: 1.604 км

Укупан број граничних прелаза: 83

Сарајево, март 2023. године

Садржај

Резиме	4
I - УВОД	9
1. Извори и методологија прикупљања, разврставање и обрада података	9
2. Доступност и квалитет података	10
3. Обављене консултације	10
II - МИГРАЦИОНИ ПРОФИЛ БИХ.....	12
1. Визе	12
1.1. Визе које издају ДКП-ови БиХ.....	12
1.2. Визе издате на граници.....	14
2. Одбијање уласка и незаконит прелазак границе	17
2.1. Одбијање уласка у БиХ.....	18
2.2. Откривени незаконити преласци државне границе	21
3. Привремени и стални боравак странаца.....	25
3.1. Привремени боравак	25
3.2. Стални боравак	31
4. Илегалне миграције и предузете мјере према странцима.....	33
4.1. Отказ боравка	35
4.2. Рјешења о протјеривању	36
4.3. Стављање странаца под надзор	37
4.4. Присилно удаљење странаца из БиХ	38
5. Повратак нерегуларних миграната	39
5.1. Добровољни повратак бх. држављана у БиХ уз помоћ <i>ИОМ</i> -а	39
5.2. Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ <i>ИОМ</i> -а и Службе за послове са странцима (СПС)	41
5.3. Повратак по споразумима о реадмисији	45
5.3.1. Прихват и предаја по споразумима о реадмисији	46
5.3.2. Прихват по споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском	47
5.4. Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ	50
6. Међународна заштита (азил)	51
7. Издате радне дозволе странцима.....	58
8. Стицање држављанства БиХ.....	62
9. Емиграција из БиХ.....	65

9.1. Миграциони токови.....	65
9.2. Број емиграната	67
9.3. Статус емиграната.....	70
9.4. Новчане дознаке.....	72
10. Миграционо-избјегличка криза у БиХ у периоду 2018. - 2022. година	75
10.1. Миграциони токови и постављени приоритети у области миграција и азила	75
10.2. Преглед статистичких података у подручју миграција и азила у БиХ	77
10.3. Смјештај миграната у Босни и Херцеговини	81
11. Имиграциона политика БиХ, правни и институционални оквир.....	82
АНЕКСИ.....	93

Резиме

Миграциони профил Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Миграциони профил БиХ) настао је као резултат потребе да се успостави механизам за прикупљање статистичких података о миграцијама и међународној заштити, систем обраде миграционих статистика, као и систем правовременог и квалитетног извјештавања о миграционим токовима у БиХ. Овај документ има за циљ да обезбиједи Савјету министара БиХ увид у кључне трендове у области миграција, а Министарству безбједности могућност израде квалитетних политика и усвајања квалитетних прописа. Овим актом омогућава се међународним организацијама надлежним за област миграција потпунији увид у миграционе трендове у БиХ.

Израдом Миграционог профила БиХ који се годишње ажурира испуњена је обавеза из **Мапе пута за либерализацију визног режима**, која је од стране Европске комисије презентована властима БиХ у јуну 2008. године, а односи се на „Управљање миграцијом“ - *„Успостава и примјена механизма за праћење миграционих токова, дефинисање миграционог профила БиХ који би се редовно ажурирао, који би укључивао податке о илегалној и легалној миграцији, као и успостава тијела које би било одговорно за праћење и анализу података о миграционом стању и токовима.“*

Свеобухватно испуњавање услова из Мапе пута, укључујући и израду Миграционог профила, у коначници је **15.12.2010. године** резултирало стицањем безвизног режима **за држављане Босне и Херцеговине.**

Први Миграциони профил БиХ усвојен је на сједници Савјета министара БиХ 24.09.2009. године, а његовој изради претходила је „Анализа мјера потребних за успоставу механизма за праћење миграционих токова и дефинисање миграционог профила Босне и Херцеговине“ која је обухватила преглед законодавног, институционалног и организационог оквира за прикупљање миграционих статистика у БиХ, те преглед европских и међународних стандарда и пракси у области миграционих статистика. У циљу успоставе и примјене механизма за праћење миграционих токова и годишње ажурирање Миграционог профила БиХ, инструменти за прикупљање и размјену статистичких података формализовани су кроз Одлуку Савјета министара БиХ којом се надлежне институције и агенције кроз 34 дефинисане табеле обавезују, у складу са својим надлежностима, на достављање података са параметрима потребним за израду миграционог профила и праћење миграционих токова БиХ. Овом одлуком дефинисане су врста и структура статистичких података о миграцијама и међународној заштити и обавеза институција Босне и Херцеговине да, у оквиру своје надлежности, прикупе статистичке податке о миграцијама и међународној заштити и да те податке достављају Министарству безбједности до 31. јануара за претходну годину. Институције које су у складу са наведеном Одлуком доставиле статистичке податке за израду Миграционог профила БиХ за 2022. годину су: Министарство иностраних послова - Сектор за међународно-правне и конзуларне послове, Министарство за људска права и избјеглице - Сектор за исељеништво, Министарство цивилних послова - Сектор за држављанство и путне исправе, Агенција за рад и запошљавање БиХ, Министарство безбједности - Сектор за имиграцију, Министарство безбједности - Сектор за азил,

Министарство безбједности - Служба за послове са странцима и Министарство безбједности - Гранична полиција БиХ.

Након достављених података од институција и агенција приступило се квантитативној и квалитативној анализи истих. Годишњи извјештаји појединих институција и агенција су послужили као додатни извор квалитативних информација потребних за тумачење миграционих статистика и трендова. Обрада података извршена је квантитативно и квалитативно за основне миграционе токове у периоду од посљедњих 10 година тј. од 2013. до 2022. године, а компаративни показатељи су урађени за сва миграциона кретања за период 2021. и 2022. година. По обављеној обради и анализи свих расположивих података, урађен је Миграциони профил БиХ за 2022. годину.

Миграциони профил БиХ за 2022. годину садржи сљедеће податке: визе, одбијање уласка и незаконит прелазак границе, привремени и стални боравак странаца, илегалне миграције и предузете мјере према странцима, повратак нерегуларних миграната, међународна заштита (азил), издате радне дозволе странцима, стицање држављанства БиХ, емиграција из БиХ, миграционо-избјегличка криза у БиХ, те имиграциона политика БиХ, правни и институционални оквир.

Уочени трендови миграционих токова:

1. Визе

1.1. Визе које издају дипломатско-конзуларна представништва БиХ

Дипломатско-конзуларна представништва БиХ у 2022. години су издали 22.765 виза, што представља повећање у односу на 2021. годину када је издато 18.427 виза, а посматрано по годинама од 2012. године уочава се стални тренд раста броја издатих виза да би кулминацију достигао у 2019. години. У 2020. години долази до драстичног пада броја издатих виза проузрокован пандемијом коронавируса *Covid-19* и у чињеници да се током 2020. године усљед новонастале ситуације изазване пандемијом у више наврата одлукама надлежних тијела у Босни и Херцеговини, мијењао законски основ испуњавања услова за улазак у Босну и Херцеговину. С тим у вези, у периоду март-септембар 2020. године на снази је била Одлука Савјета министара БиХ о привременом прекиду издавања виза у ДКП-има БиХ. У 2021. години долази до поновног раста броја издатих виза у односу на претходну годину, што је резултат попуштања мјера везано за пандемију коронавируса *Covid-19*. Такође, тренд раста издатих виза наставља се у 2022. години, те је евидентно повећање издатих виза у односу на претходну годину за 23,54%.

1.2. Визе издате на граници

На граници БиХ је у 2022. години издато 27 виза што је за 285,71% више него у 2021. години када је на граници издато 7 виза. Посматрано по годинама уочава се од 2013. године стални тренд пада броја издатих виза на граници БиХ, осим у 2015., 2021. и 2022. години.

2. Одбијање уласка и незаконит прелазак границе

2.1. Одбијање уласка у БиХ

Број одбијених уласака у БиХ од стране Граничне полиције БиХ у 2022. години је износио 2.549 и смањен је за 49,40% у односу на 2021. годину када је одбијено 5.038 уласака.

2.2. Откривени незаконити прелазак државне границе

Број откривених незаконитих прелазака државне границе БиХ у 2022. години износио је 14.309 (7.427 илегална уласка и 6.882 илегалних изласака из БиХ) и повећан је за 61,98% у односу на 2021. годину када је износио 8.834 откривених незаконитих прелазака границе.

3. Привремени и стални боравак странаца

3.1. Привремени боравак

Странцима у БиХ одобрено је 11.188 привремених боравака у 2022. години што је за 13,85% више него у 2021. години када је одобрено 9.827 привремених боравака. Посматрано по годинама од 2013. године уочава се тренд раста броја одобрених привремених боравака у БиХ до 2015. године након чега долази до опадајућег тренда до 2020. године, док у 2021. и 2022. години долази до поновног раста одобрених привремених боравака.

3.2. Стални боравак

Странцима у БиХ одобрено је 390 сталних боравака у 2022. години што представља смањење од 6,47% у односу на 2021. годину када је одобрено 417 сталних боравака.

4. Илегалне миграције и предузете мјере према странцима

4.1. Отказ боравка

Број отказаних безвизних или привремених боравака у 2022. години је износио 514, што је повећање од 15,77% у односу на 2021. годину када су отказана 444 безвизна или привремена боравака. Што се тиче отказа сталних боравака у 2022. години забиљежено је смањење од 19,35% гдје је отказано 50 сталних боравака, за разлику од 2021. године када је тај број износио 62.

4.2. Рјешења о протјеривању

Број рјешења о протјеривању у 2022. години је 1.638, што представља повећање од 23,16% у односу на 2021. годину када је донесено укупно 1.330 рјешења о протјеривању. У 2022. години број отказа безвизног или привременог боравка са мјером протјеривања износио је 15, што је смањење од 34,78% у односу на 2021. годину када је тај број износио 23.

4.3. Стављање странаца под надзор у Имиграциони центар

Укупно је 714 странаца стављено под надзор у Имиграциони центар у 2022. години што је повећање од 16,67% у односу на 2021. годину када је тај број износио 612, те је под блажи облик надзора на одређено подручје или мјесто смјештено 465 странаца.

4.4. Присилно удаљење странаца из БиХ

Током 2022. године, донесено је 7 закључака о дозволи извршења рјешења о протјеривању, док је у 2021. години донесен један закључак о дозволи извршења рјешења о протјеривању.

5. Повратак нерегуларних миграната

5.1. Добровољни повратак држављана БиХ у БиХ уз помоћ ИОМ-а

Уз помоћ *ИОМ*-а у 2022. години добровољно су враћена 275 бх. држављана у Босну и Херцеговину, а укупно је враћено на овај начин од 2013. до 2022. године 1.819 бх. држављана.

5.2. Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ ИОМ-а и Службе за послове са странцима

Због недостатка финансијских средстава *ИОМ* у периоду од 2013. до 2017. године није организовао ниједан добровољни повратак страних држављана из БиХ путем *AVR* програма у земље поријекла. У 2022. години *ИОМ* је организовао повратак за 128 страних држављана, а укупно је на овај начин од 2013. године враћено 1.411 страних држављана из БиХ.

Служба за послове са странцима у 2022. години извршила је добровољни повратак из БиХ за укупно 561 странца, док је у 2021. години тај број износио 459. Од 2013. до 2022. године Служба за послове са странцима је вратила укупно 3.387 страних држављана из БиХ.

5.3. Прихват по споразумима о реадмисији

По споразумима о реадмисији у 2022. години прихваћено је 628 бх. држављана. Од тога по основу споразума о реадмисији у којима је провјеру идентитета и држављанства БиХ вршио Сектор за имиграцију Министарства безбједности БиХ или поступао у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији лица која бораве без дозволе, одобрен је прихват за 578 држављана БиХ. Упоредном анализом података евидентно је да је 50 особа директно враћено Граничној полицији БиХ без претходне најаве Сектору за имиграцију Министарства безбједности БиХ.

По Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском у 2022. години прихваћено је 836 држављана трећих земаља, што је повећање од 46,67% у односу на претходну годину када је тај број износио 570 страних држављана.

6. Међународна заштита (азил)

Азил у БиХ затражило је 149 лица у 2022. години, док је 2021. године тај број износио 167 лица. Укупно од 2013. до 2022. године азил у БиХ су затражила 3.563 лица.

7. Издате радне дозволе странцима

Радних дозвола за странце у 2022. години је издато 3.780, што представља повећање од 36,22% у односу на 2021. годину када је тај број износио 2.775 радних дозвола.

8. Стицање држављанства БиХ

Држављанство БиХ у 2022. години су добила 562 лица што представља повећање од 0,90% у односу на 2021. годину. Највише држављанстава БиХ у посљедње двије године стекли су држављани Србије (82%).

9. Миграционо-избјегличка криза у БиХ у периоду 2018. - 2022. година

У 2022. години, Служби за послове са странцима пријављено је укупно 27.429 незаконитих миграната што представља повећање у односу на 2021. годину за 73,47%. Од укупно 27.429 пријављена незаконита мигранта, намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ у 2022. години исказало је 25.709 лица. Захтјев за азил поднијело је 149 лица или 0,58% лица од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил у 2022. години.

I - УВОД

Израда Миграционог профила Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Миграциони профил БиХ) је у дијелу Мапе пута за либерализацију визног режима који се односи на „Управљање миграцијом“ дефинисана као један од услова потребних за укидање визног режима грађанима Босне и Херцеговине.

Основна сврха израде Миграционог профила је прикупљање релевантних статистичких податка и информација неопходних како би одређена држава била у могућности развијати и примјењивати своју миграциону политику.

Израда Миграционог профила представља задатак Одсјека за аналитику, стратешко планирање, надзор и обуку при Сектору за имиграцију Министарства безбједности, који обједињава миграциону статистику, обрађује податке и креира извјештаје за различите намјене. Треба имати у виду да је у том смислу Одсјек потребно даље развијати у правцу праћења миграционих токова, те израде специјалистичких анализа и извјештаја у области имиграција, те дефинисања миграционе политике у складу са стандардима у овој области и потребама Босне и Херцеговине.

Изрази који су ради прегледности дати у једном граматичком роду без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.

1. Извори и методологија прикупљања, разврставање и обрада података

Извори и методологија прикупљања података проистекли су из Одлуке о обавези достављања статистичких података о миграцијама и међународној заштити Министарству безбједности (“Службени гласник БиХ”, број 83/09).

Као извор података дефинисане су сљедеће институције, организације и агенције: Министарство иностраних послова – област виза издатих у ДКП-има БиХ; Гранична полиција БиХ, област одбијања уласка странаца у БиХ, незаконит прелазак границе и издате визе на граници; Служба за послове са странцима – област боравка странаца у БиХ, предузете мјере према странцима у БиХ и реадмисија страних држављана и лица без држављанства; Министарство безбједности - Сектор за азил – област међународне заштите; Министарство безбједности – Сектор за имиграцију – реадмисија држављана БиХ и добровољни повратак уз подршку *IOM*-а; Министарство цивилних послова – област стицања држављанства БиХ; Министарство за људска права и избјеглице, Сектор за исељеништво – област емиграције бх. држављана и исељеништво и Агенција за рад и запошљавање БиХ – област радних дозвола за стране држављане у БиХ.

Као методологија прикупљања података наведеном Одлуком дефинисане су укупно 34 табеле намијењене наведеним институцијама и организацијама које су задужене за поступање по Закону о странцима и Закону о азилу у Босни и Херцеговини. Табеле обухваћају податке о земљама држављанства, рођења, полну и старосну структуру, те

остале релевантне параметре о поступцима и одлукама везаним за кретање и боравак странаца и азил у БиХ за 2022. годину.

Након достављених попуњених табела од институција, организација и агенција приступило се квантитативној и квалитативној анализи достављених података. Годишњи извјештаји појединих институција и организација су послужили као додатни извор квалитативних информација потребних за тумачење миграционих статистика и трендова.

Подаци о површини Босне и Херцеговине и укупној дужини државне границе преузети су из Стратегије интегрисаног управљања границом у Босни и Херцеговини за период 2015-2018. године. Извор за податак о укупном броју граничних прелаза у БиХ је *Одлука о одређивању граничних прелаза у Босни и Херцеговини* број 52/12 коју је Савијет министара БиХ донио 03.05.2012. године („Службени гласник БиХ“, број 39/12) и Уговор између Републике Хрватске и Босне и Херцеговине о граничним прелизима склопљен приликом приступања Републике Хрватске Европској унији.

2. Доступност и квалитет података

Анализом достављених података, дошло се до неколико закључака везаних за доступност и квалитет података. Већина институција, организација и агенција доставила је основне податке до задатог рока.

Подаци којима располажу Гранична полиција БиХ, Служба за послове са странцима, Сектор за азил и Министарство иностраних послова БиХ и који су достављени Сектору за имиграцију усклађени су с Одлуком о обавези достављања статистичких података о миграцијама и међународној заштити Министарству безбједности („Службени гласник БиХ“, број 83/09).

Министарство цивилних послова прослиједило је податке о стицању држављанства, које су у складу са раније споменутом Одлуком доставиле надлежне ентитетске институције, Федерално Министарство унутрашњих послова и Министарство управе и локалне самоуправе Републике Српске.

И поред одређених недостатака у комплетности достављених података квалитет достављених података је задовољавајући. Достављени подаци према задатим табелама и подаци из годишњих извјештаја о раду Службе за послове са странцима и Граничне полиције БиХ, омогућили су задовољавајућу анализу миграционих токова и израду Миграционог профила БиХ за 2022. годину који је уједно **петнаести Миграциони профил БиХ на годишњем нивоу.**

3. Обављене консултације

Нацрт Миграционог профила БиХ достављен је свим институцијама, организацијама и агенцијама које су судјеловале у његовој изради достављањем релевантних података, у циљу достављања мишљења, примједби и сугестија. Након прибављања наведених мишљења, примједби и сугестија урађен је Приједлог Миграционог профила БиХ за 2022. годину, те је исти достављен министру Министарства безбједности ради одобравања и слања Савјету министара БиХ на усвајање.

Дана 26.06.2023. године Савјет министара БиХ је на 16. сједници усвојило Миграциони профил БиХ за 2022. годину.

II - МИГРАЦИОНИ ПРОФИЛ БИХ

1. Визе

Виза је дозвола за прелазак државне границе која омогућује улазак у земљу и боравак у року одређеном у визи или прелазак (транзит) преко територије БиХ ако странац за то испуњава услове. У правилу, странац је дужан визу прибавити прије доласка на гранични прелаз БиХ, уколико није држављанин земље чијим држављанима није потребна виза за улазак у БиХ. Визе издају Дипломатско-конзуларна представништва БиХ (у даљем тексту: ДКП БиХ). У изузетним случајевима, прописаним Законом о странцима (у даљем тексту: Закон) визу може издати на граници Гранична полиција БиХ.

1.1. Визе које издају ДКП-ови БиХ

Према информацијама достављеним од Министарства иностраних послова БиХ дајемо табеларни и графички преглед броја издатих виза по годинама са кратком анализом уоченог тренда.

Табела 1. Укупан број издатих виза од 2013. до 2022. године

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Визе	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	22.765

Графички приказ издатих виза од 2013. до 2022. године

Анализирајући податке о броју издатих виза у презентованом периоду у ДКП-има БиХ евидентан је континуирани растући тренд од 2013. године па све до 2019. године када је уочен значајан пораст у броју издатих виза (53%) у односу на 2018. годину. У 2020. години долази до драстичног пада броја издатих виза проузрокован *Covid-19* пандемијом и у чињеници да се током 2020. године усљед новонастале ситуације изазване пандемијом у више наврата одлукама надлежних тијела у Босни и Херцеговини, мијењао законски основ испуњавања услова за улазак у Босну и

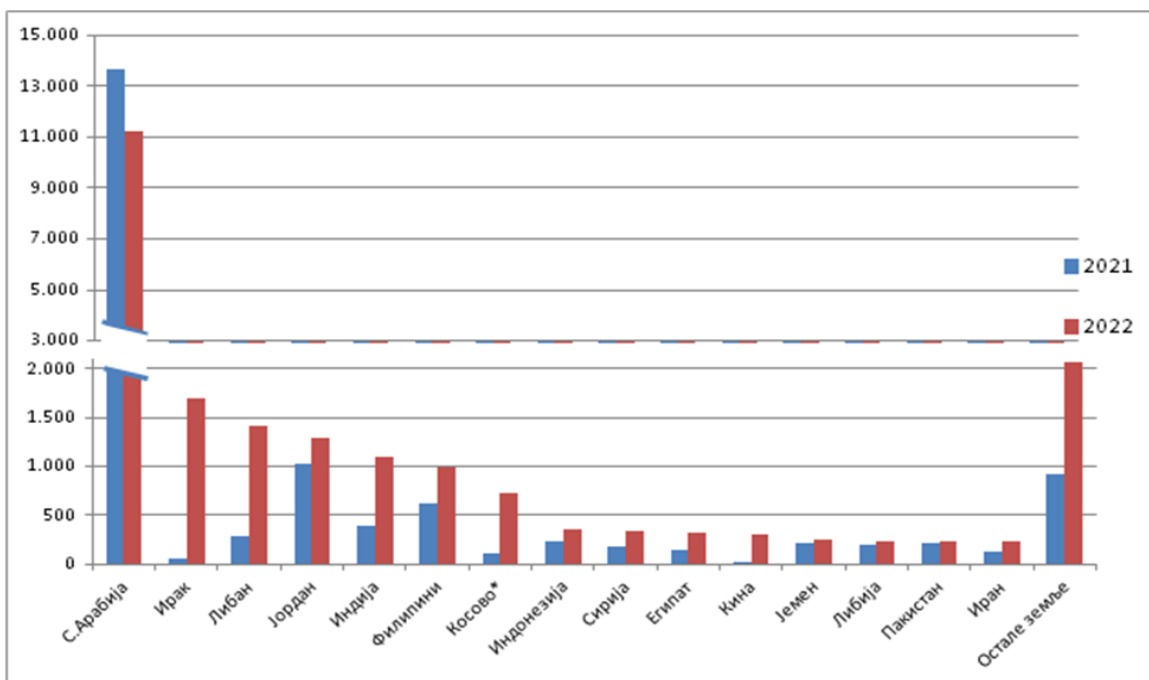
Херцеговину. С тим у вези, у периоду март-септембар 2020. године на снази је била Одлука Савјета министара БиХ о привременом прекиду издавања виза у ДКП-има БиХ. У 2021. години долази до поновног раста броја издатих виза у односу на претходну годину, што је резултат попуштања мјера проузрокован *Covid-19* пандемијом. Тренд раста издатих виза наставља се у 2022. години, те је евидентно повећање издатих виза у односу на претходну годину за 23,54%.

У циљу дефинисања актуелне проблематике у области виза презентујемо упоредне показатеље о броју издатих виза у току 2021. и 2022. године за државе чијим је држављанима издато највише виза за улазак у БиХ, са кратком анализом уочених параметара.

Табела 2. Укупан број издатих виза у 2021. и 2022. години разврстан по државама

Р.бр.	Држава	2021	2022	%
1.	Саудијска Арабија	13.694	11.200	-18,21%
2.	Ирак	59	1.695	2.772,88%
3.	Либан	289	1.408	387,20%
4.	Јордан	1.033	1.297	25,56%
5.	Индија	391	1.100	181,33%
6.	Филипини	615	994	61,63%
7.	Косово* ¹	107	723	575,70%
8.	Индонезија	231	355	53,68%
9.	Сирија	185	344	85,95%
10.	Египат	144	323	124,31%
11.	Кина	8	298	3.625,00%
12.	Јемен	212	257	21,23%
13.	Либија	199	242	21,61%
14.	Пакистан	213	235	10,33%
15.	Иран	126	230	82,54%
16.	Остале земље	921	2.064	124,10%
УКУПНО		18.427	22.765	23,54%

Графички приказ издатих виза у 2021. и 2022. години разврстан по државама

¹ Овај натпис не прејудуцира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности.

Анализирајући податке о броју издатих виза у ДКП-има БиХ у 2022. години у односу на 2021. годину разврстане по земљама чијим држављанима је издато највише виза за улазак у БиХ уочава се повећање броја издатих виза за готово све држављане. Највећи број виза у 2022. години је издат за држављане Саудијске Арабије, Ирака, Либана, Јордана, Индије и Филипина што представља 77% од укупног броја издатих виза.

На основу достављене информације Министарства иностраних послова БиХ до значајног повећања броја издатих виза држављанима Републике Ирак дошло је због доношења новог Правилника о поступању приликом издавања визе за краткорочни боравак (виза „Ц“) и аеродромске транзитне визе (виза „А“) у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ („Службени гласник БиХ“, број 12/22), на основу којег је закључен уговор о комерцијалном посредовању са туристичком и авиокомпанијом из Ирака, у поступку издавања виза у сврху туристичких посјета. Од укупног броја издатих виза држављанима Ирака, око 15% издато је по другим основама, као што су позиви за спортска такмичења, посјете делегација у пословној сарадњи или уз позивна писма овјерена од стране Службе за послове са странцима.

Према подацима достављеним од Министарства иностраних послова БиХ број запримљених захтјева у 2022. години је био 23.670 од којих је позитивно ријешено 22.765 захтјева или 95%.

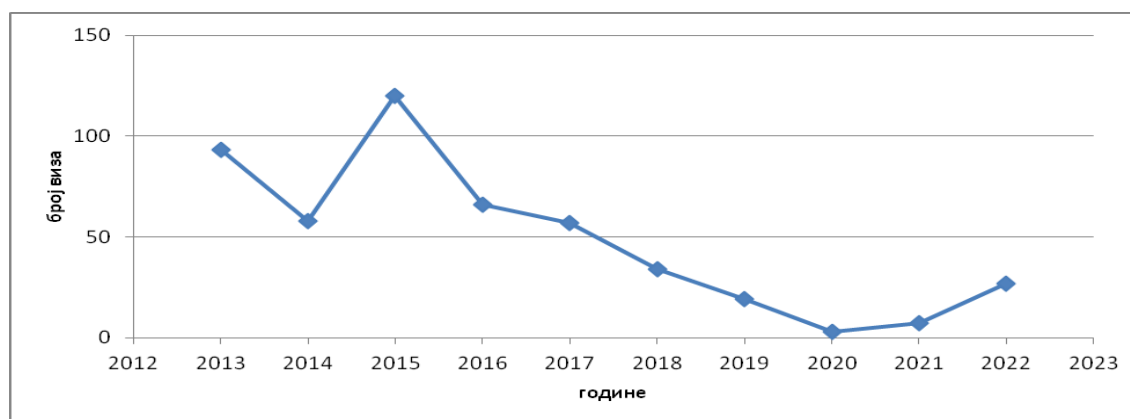
1.2. Визе издате на граници

Издавање виза на граници је дозвољено Граничној полицији БиХ кроз Закон о странцима, ако то захтијевају разлози безбједности БиХ, хуманитарни, озбиљни професионални или лични разлози. Гранична полиција БиХ може издати визу за краткорочни боравак (Виза Ц) за један улазак до 15 дана или аеродромску транзитну визу (Виза А).

Табела 3. Укупан број издатих виза на граници БиХ од 2013. до 2022. године

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Визе	93	58	120	66	57	34	19	3	7	27

Графички приказ издатих виза на граници БиХ од 2013. до 2022. Године

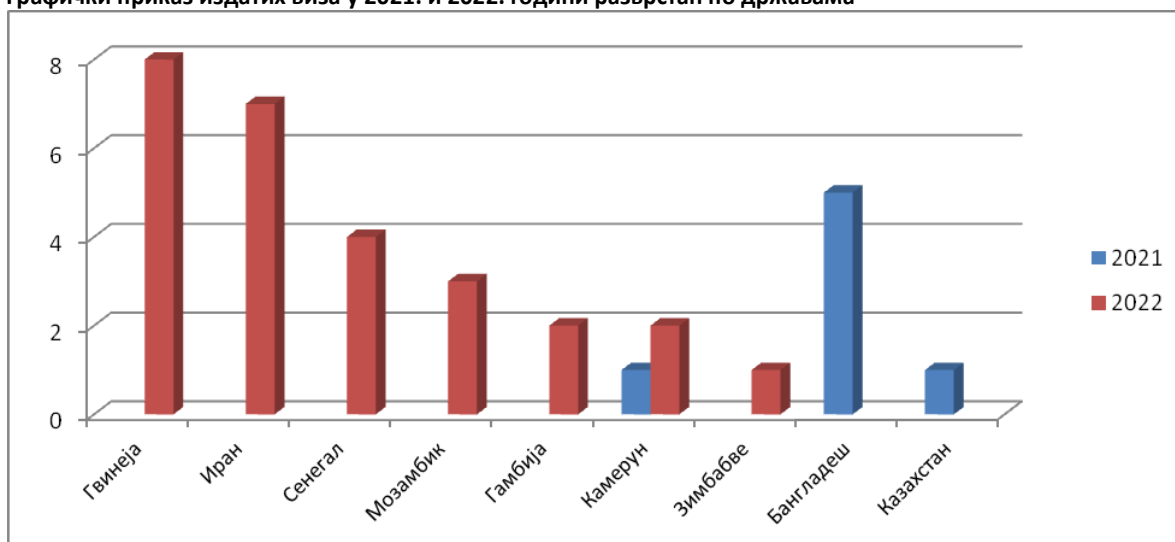
Анализирајући податке о броју издатих виза на граници у презентованом периоду, од 2013. године изразит је опадајући тренд и може се закључити да се реализује постављени циљ смањења броја издатих виза на граници, што је уједно и један од захтјева ЕУ. Достигнути показатељи резултат су развоја ДКП мреже, развоја правног оквира који прописује да се виза на граници издаје само у изузетним Законом дефинисаним случајевима и досљедне примјене истог од стране Граничне полиције БиХ.

У циљу дефинисања актуелног стања у области издавања виза на граници презентујемо упоредне показатеље о броју издатих виза у току 2021. и 2022. године за државе чијим је држављанима издато највише виза за улазак у БиХ, са кратком анализом уочених параметара уз уважавање измјена у законодавству ради потпунијег тумачења података.

Табела 4. Укупан број издатих виза на граници у 2021. и 2022. години разврстан по државама

Р.бр.	Држава	2021	2022	%
1.	Гвинеја	-	8	-
2.	Иран	-	7	-
3.	Сенегал	-	4	-
4.	Мозамбик	-	3	-
5.	Гамбија	-	2	-
6.	Камерун	1	2	100%
7.	Зимбабве	-	1	-
8.	Бангладеш	5	-	-100%
9.	Казахстан	1	-	-100%
	Укупно	7	27	285,71%

Графички приказ издатих виза у 2021. и 2022. години разврстан по државама

Посматрајући укупни тренд посљедњих 10 година, можемо рећи да је забиљежен опадајући тренд издавања виза на граници. Истиче се 2015. година када је дошло до пораста од 107% у односу на 2014. годину. Након 2015. године континуиран је тренд смањивања издавања виза на граници, тако да је у 2020. години у односу на 2019.

годину дошло до значајног смањења од 84,21% и тај број је износио 3 визе. У 2021. години и 2022. години имамо повећан број издатих виза на граници. У 2022. години у односу на 2021. годину долази до повећања од 285,71% издатих виза на граници када је издато 27 виза, што и даље преставља мали број издатих виза. Према Годишњем извјештају о раду Граничне полиције БиХ за 2022. годину² издато је 27 виза на Међународном аеродрому Сарајево и то 8 држављанима Гвинеје, 7 држављанима Ирана, 4 држављанима Сенегала, 3 држављанима Мозамбика, по 2 држављанима Гамбије и Камеруна и 1 држављанину Зибамбвеа. У току 2022. године није било случајева укидања и поништења виза, док је у 2021. години поништена једна виза држављанину Бангладеша.

Што се тиче полне структуре, статистички подаци за 2022. годину показују да је више виза издато мушкарцима (74,1%) него женама (25,9%), те да се у случају оба пола ради највећим дијелом о особама доби од 36 до 59 година (44,4%), као што се види и у табелама и графиконима који слиједе.

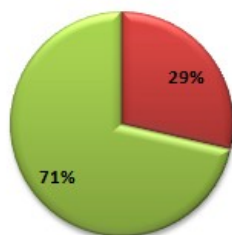
Табела 5. Структура издатих виза на граници по доби и полу разврстан по држављанствима за 2021. годину

Р.бр .	Држава	Укупно женска лица				Укупно мушка лица				Свеукупно по држављан.
		0-17	18-35	36-59	60+	0-17	18-35	36-59	60+	
1.	Бангладеш	-	-	1	-	-	-	4	-	5
2.	Камерун	-	-	-	-	-	1	-	-	1
3.	Казахстан	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Укупно		0	0	1	0	0	2	4	0	7

Графички прикази укупног броја издатих виза на граници за 2021. годину по старосној и полној структури

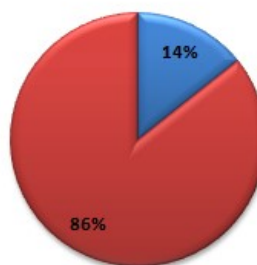
Издате визе на граници по старосној структури

■ 0-17 ■ 18-35 ■ 36-59 ■ 60+

Издате визе на граници по полној структури

■ Укупно женска лица ■ Укупно мушка лица

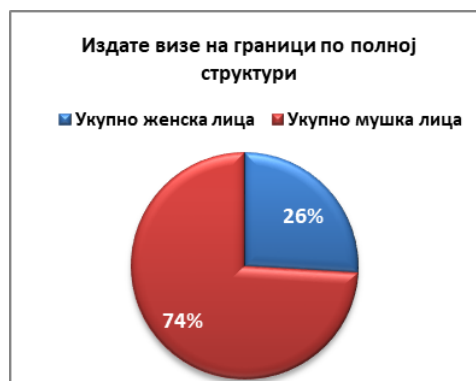
² Гранична полиција БиХ „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2022. годину“ Сарајево, јануар 2023. године, стр.20.

Табела 6. Структура издатих виза на граници по доби и полу разврстан по држављанствима за 2022. годину

Р.бр.	Држава	Укупно женска лица				Укупно мушка лица				Свеукупно по држављан.
		0-17	18-35	36-59	60+	0-17	18-35	36-59	60+	
1.	Гвинеја	-	1	-	-	3	3	1	-	8
2.	Иран	-	1	2	-	-	3	1	-	7
3.	Сенегал	-	-	1	-	2	-	1	-	4
4.	Мозамбик	1	-	-	-	1	-	1	-	3
5.	Гамбија	-	-	1	-	-	-	1	-	2
6.	Камерун	-	-	-	-	-	-	2	-	2
7.	Зимбабве	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Укупно		1	2	4	0	6	6	8	0	27

Графички прикази укупног броја издатих виза на граници за 2022. годину по старосној и полној структури

2. Одбијање уласка и незаконит прелазак границе

Одбијање уласка је мјера коју у складу са законом реализује Гранична полиција БиХ само према страним држављанима и лицима без држављанства који покушавају легално прећи државну границу БиХ и ући у БиХ, а да при томе не испуњавају Законом прописане услове за улазак. У наведеним случајевима Гранична полиција БиХ одбија улазак тим лицима, а у складу са одредбама прописаним Законом доноси и рјешење о одбијању уласка. Странац или лице без држављанства може се на наведену одлуку жалити Министарству безбједности, али подношење жалбе не омогућава улазак у БиХ. Незаконит прелазак границе подразумијева особе откривене у покушају илегалног преласка државне границе БиХ приликом уласка или изласка из БиХ. Наведене особе могу бити држављани БиХ, странци или особе без држављанства.

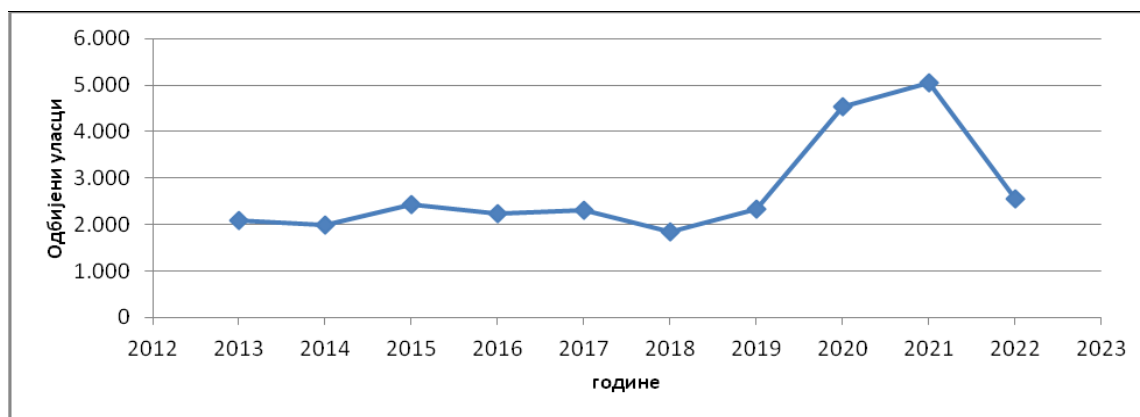
2.1. Одбијање уласка у БиХ

Странцу који не испуњава опште услове за улазак у Босну и Херцеговину на основу чл. 19. и 20. Закона о странцима, нити се на њега примјењује међународни уговор или одлука о уласку под посебним условима, може бити одбијен улазак у БиХ.

Табела 7. Укупан број одбијених улазака на граници БиХ од 2013. до 2022. године

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Одбијени уласци	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	2.549

Графички приказ одбијених улазака у БиХ од 2013. до 2022. године

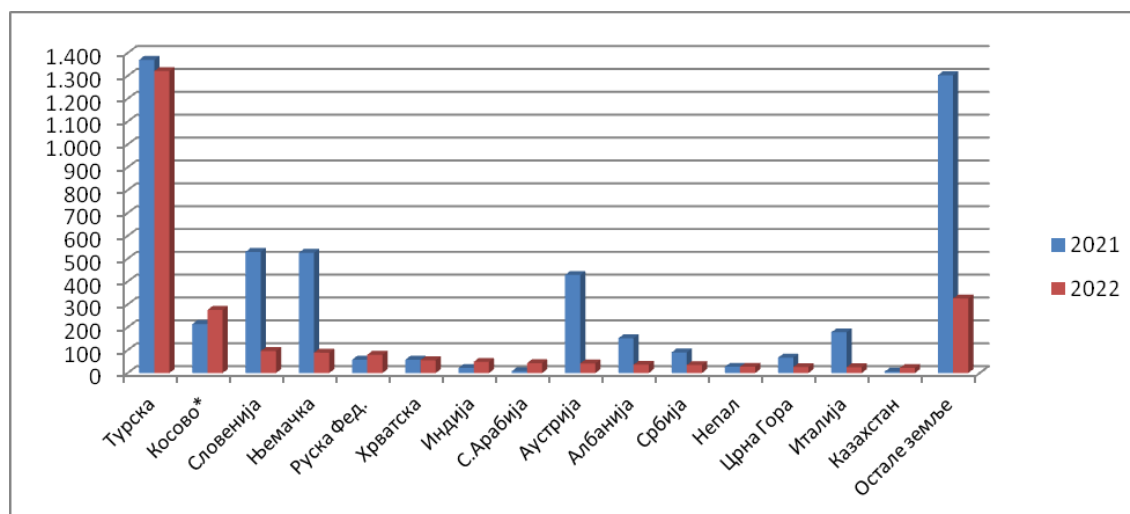
Анализирајући податке о броју одбијених улазака на граници у презентованом периоду уочава се да у периоду од 2013. године до 2019. године дошло до прилично уједначеног броја одбијених улазака. У 2020. и 2021. години знатно се повећава број одбијених улазака у односу на 2019. годину. У 2022. години регистровано је 2.549 странаца којима није дозвољен улазак у БиХ. У односу на 2021. годину (5.038), број странаца којима није дозвољен улазак у БиХ је смањен за 49,40%.

У циљу дефинисања актуелног стања у овој области презентујемо упоредне показатеље о броју одбијених улазака у току 2021. и 2022. године за 15 држава чијим је држављанима издато највише рјешења о одбијању уласка у БиХ, са кратком анализом уочених параметара.

Табела 8. Укупан број одбијених улазака на граници у 2021. и 2022. години разврстан по државама

Р.бр.	Држава	2021	2022	%
1.	Турска	1.370	1.321	-3,58%
2.	Косово*	214	276	28,97%
3.	Словенија	530	96	-81,89%
4.	Њемачка	526	89	-83,08%
5.	Руска Федерација	58	80	37,93%
6.	Хрватска	58	56	-3,45%
7.	Индија	22	49	122,73%
8.	Саудијска Арабија	8	43	437,50%
9.	Аустрија	429	42	-90,21%
10.	Албанија	152	36	-76,32%
11.	Србија	90	35	-61,11%
12.	Непал	27	27	0,00%
13.	Црна Гора	67	26	-61,19%
14.	Италија	178	25	-85,96%
15.	Казахстан	6	22	266,67%
16.	Остале земље	1.303	326	-74,98%
	Укупно	5.038	2.549	-49,40%

Графички приказ одбијених улазака на граници БиХ у 2021. и 2022. години разврстан по државама

Највећи број одбијених улазака у БиХ у 2022. години односи се на Турску (1.321), Косово* (276), Словенију (96) и Њемачку (89) што износи 70% од укупно одбијених улазака у БиХ.

У 2022. години највећи пад одбијених улазака се односи на држављане Аустрије (90%), Италије (85%), Њемачке (83%), Словеније (82%) и Албаније (76%).

Током 2022. године одбијен је улазак у БиХ за 2.549 странаца, од тога на копненој граници БиХ 1.514, а на међународним аеродромима 1.035 одбијених улазака. Разлози за одбијање уласка страним држављанима у БиХ били су: немогућност доказивања сврхе намјераваног боравка (39,43%); непосједовање визе за улазак, боравак, прелазак преко територије БиХ или одобрење боравка прописано законом (14,95%); непосједовање важеће путне исправе (13,93%); непосједовање довољно средстава за издржавање (12,83%); да има потврду о вакцинацији ако долази с

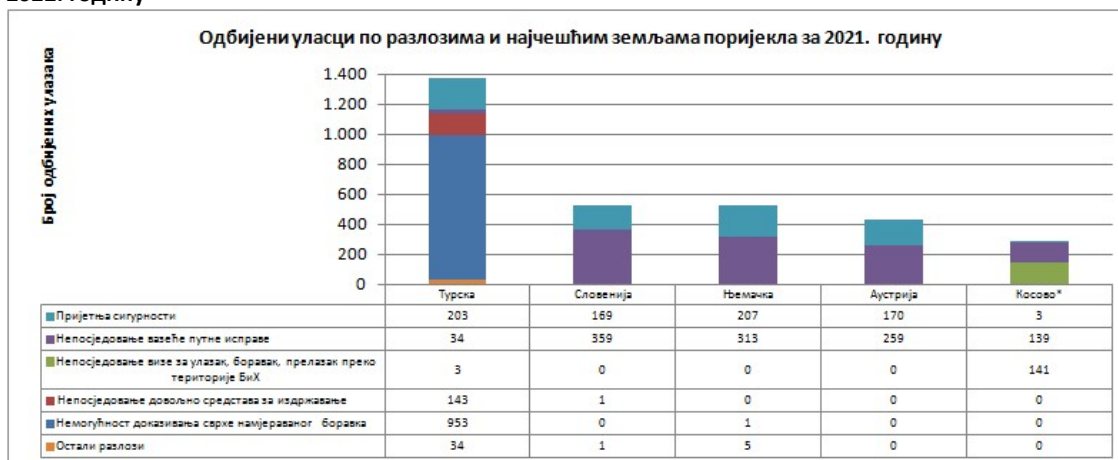
подручја на којем влада епидемија заразне болести (7,61%); те остали разлози (11,25%).³

Већина одбијених прелазака државне границе на граничним прелазима је због немогућности доказивања сврхе намјераваног боравка, непосједовања визе за улазак, боравак, прелазак преко територије БиХ или одобрење боравка прописано Законом, непосједовања важеће путне исправе, те због непосједовања довољно средстава за издржавање, што представља 82% од укупног броја одбијених улазака.

Графички прикази одбијених улазака по разлозима за одбијање уласка у 2021. и 2022. години

Графички прикази броја одбијених улазака по разлозима и најчешћим држављанствима за 2021. и 2022. годину

³ Гранична полиција БиХ „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2022. годину“ Сарајево, јануар 2023. године, стр.11.

2.2. Откривени незаконити преласци државне границе

Незаконит прелазак границе подразумјева лица откривена у покушају илегалног преласка државне границе БиХ приликом уласка или изласка из БиХ на граничном прелазу или ван граничног прелаза. Наведена лица могу бити држављани БиХ, странци или лица без држављанства.

Током 2021. године, укупно је 8.834 лица откривено у покушају илегалног преласка границе БиХ. У току 2022. године, забиљежено је повећање од 61,98% и износило је 14.309 особа откривених у незаконитом преласку државне границе што је резултат предузимања појачаних мјера непосредно на граничној линији, у подручјима гдје је изражен највећи мигрантски притисак.

Такође напомињемо да је у 2022. години, као резултат предузимања појачаних мјера непосредно на граничној линији, у подручјима гдје је изражен највећи мигрантски притисак, у складу са чланом 37. Закона о граничној контроли, од покушаја незаконитог уласка у БиХ са територије Републике Србије и Црне Горе, одвраћено 5.972 лица (ради се о процијењеном броју лица и у одређеном броју случајева о истим лицима који врше вишеструке покушаје илегалног преласка границе).⁴

Табела 9. Откривени незаконити преласци границе у 2021. и 2022. години разврстани по државама

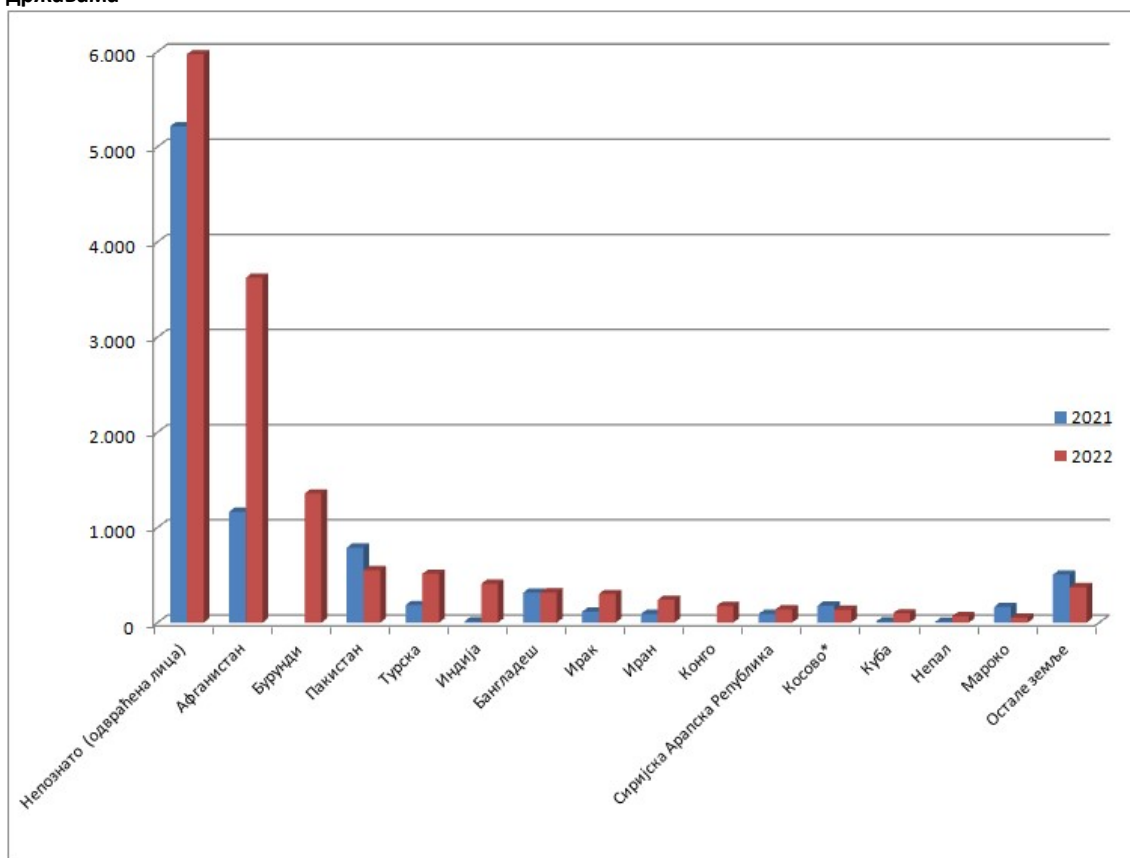
Р.бр.	Држава	2021	2022	%	Р.бр.	Држава	2021	2022	%
1.	Непознато (одвраћена лица)	5.214	5.972	14,54%	9.	Иран	90	240	166,67%
2.	Афганистан	1.163	3.625	211,69%	10.	Конго, Република	-	174	-
3.	Бурунди	-	1.356	-	11.	Сирија	90	138	53,33%
4.	Пакистан	788	549	-30,33%	12.	Косово*	177	135	-23,73%

⁴ Гранична полиција БиХ „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2022. годину“ Сарајево, јануар 2023. године, стр. 14.

5.	Турска	183	512	179,78%
6.	Индија	11	407	3.600,00%
7.	Бангладеш	314	316	0,64%
8.	Ирак	115	299	160,00%

13.	Куба	12	97	708,33%
14.	Непал	9	66	633,33%
15.	Мароко	164	51	-68,90%
16.	Остале земље	504	372	-26,19%
Укупно		8.834	14.309	61,98%

Графички приказ откривених незаконитих прелазака границе у 2021. и 2022. години разврстан по државама

Према расположивим подацима, у 2022. години највише је лица са непознатим држављанством, (5.972), која су одвраћена у покушају илегалног преласка државне границе. У посљедње двије године највише откривених незаконитих прелазака се односило на држављане Афганистана, Бурундија, Пакистана и Турске 58% од укупног броја незаконитих прелазака.

Такође, поред ових горе наведених држављана уочен је и пораст откривених незаконитих прелазака државне границе и држављана Индије, Кубе, Непала и Конга.

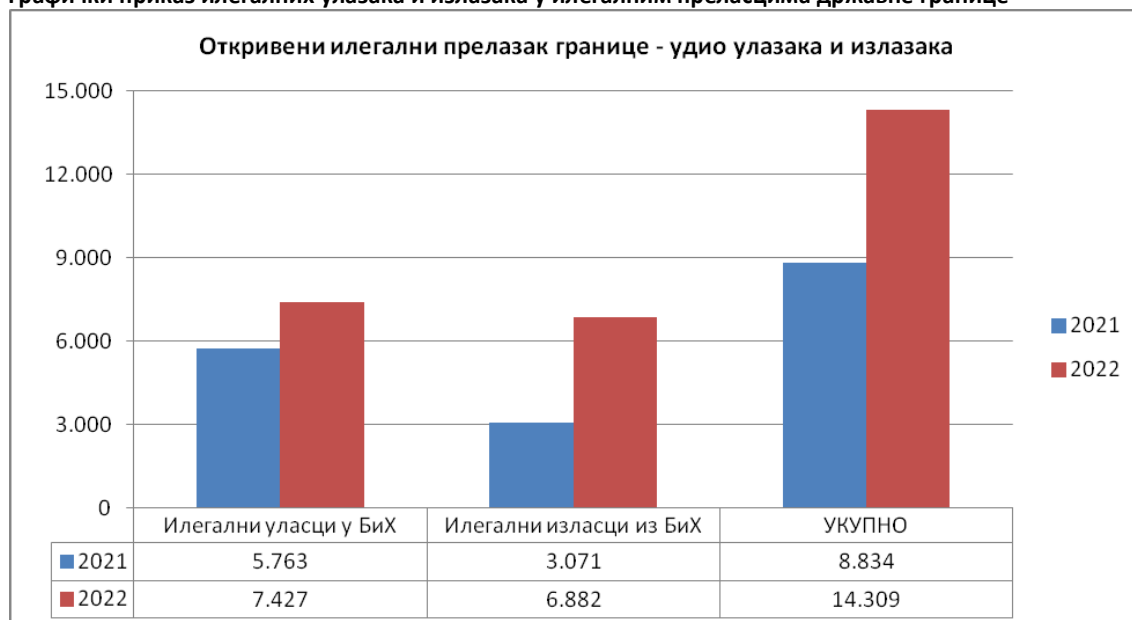
Према подацима из извјештаја о раду Граничне полиције БиХ на граничним прелазима у 2022. години (укупно улаз и излаз) регистровано је 820 лица у илегалном преласку државне границе, а ван граничног прелаза (гранични појас) 13.489 особа. Од броја лица откривених приликом илегалног уласка у БиХ (7.427) ван граничног прелаза је откривено 7.332 и на граничном прелазу 95, док је од броја лица откривених приликом

илегалног изласка из БиХ (6.882) ван граничног прелаза откривено 6.157 и на граничним прелазима 725 лица.⁵

Током 2021. године од броја лица откривених приликом илегалног уласка у Босну и Херцеговину (5.763) ван граничног прелаза је откривено 5.518 и на граничном прелазу 245, док је од броја лица откривених приликом илегалног изласка из Босне и Херцеговине (3.071) ван граничног прелаза откривено 2.173 и на граничним прелазима 898 лица.⁶

Наведени подаци указују на тенденцију већег броја илегалних прелазака државне границе ван граничних прелаза (13.489), него што је то случај са илегалним преласцима државне границе на граничним прелазима (820).

Графички приказ илегалних улазака и излазака у илегалним преласцима државне границе

У 2021. години, илегални изласци су чинили 35% од укупног броја особа откривених у илегалном преласку државне границе (8.834), док је овај проценат у 2022. години износио 48% од укупног броја особа откривених у илегалном преласку државне границе (14.309). Из наведених показатеља уочава се да је у 2022. години већи број илегалних улазака у БиХ (52%) него излазака (48%), те је и у 2021. години био већи број илегалних улазака из БиХ (65%) него излазака (35%). Што се тиче копнене границе, подаци Граничне полиције БиХ говоре да се већи број илегалних прелазака (улазака и излазака) региструје ван самих граничних прелаза.

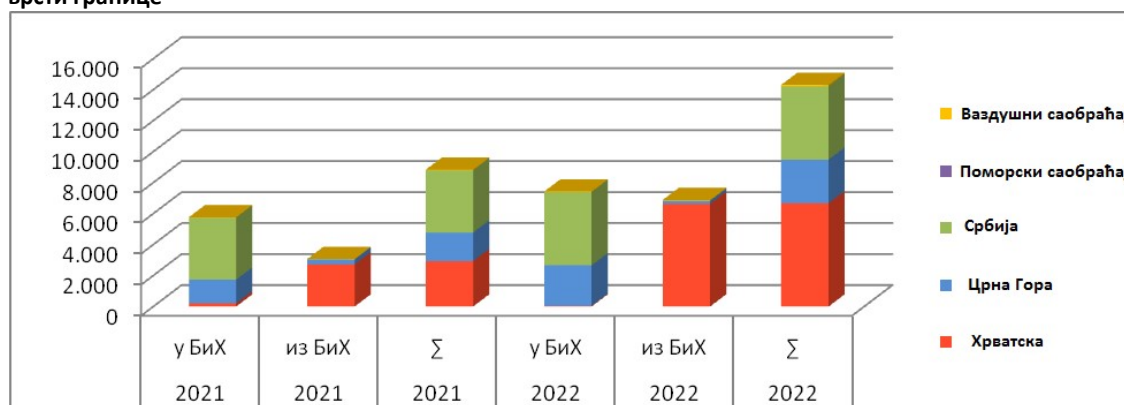
⁵ Гранична полиција БиХ „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2022. годину“ Сарајево, јануар 2023. године, стр.14.

⁶ Гранична полиција БиХ „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2021. годину“ Сарајево, јануар 2022. године, стр. 15.

Табела 10. Откривени незаконити преласци границе у 2021. и 2022. години разврстани по врсти границе

Држава	2021. у БиХ	2021. из БиХ	2021. Σ	2022. у БиХ	2022. из БиХ	2022. Σ	% у БиХ	% из БиХ	%
Хрватска	209	2.723	2.932	41	6.625	6.666	-80,38	143,30	127,35
Црна Гора	1.528	317	1.845	2.619	200	2.819	71,40	-36,91	52,79
Србија	4.010	10	4.020	4.735	4	4.739	18,08	-60,00	17,89
Поморски саобр.	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Ваздушни саобраћај	16	21	37	32	53	85	100,00	152,38	129,73
Укупно	5.763	3.071	8.834	7.427	6.822	14.309	28,87	124,10	61,98

Графички приказ откривених незаконитих прелазака границе у 2021. и 2022. години разврстан по врсти границе

Анализирајући расположиве податке о броју откривених незаконитих прелазака у БиХ према врсти границе и сусједним земљама, евидентно је да је на копненој граници у 2022. години откривено 14.224 особа, што је повећање за 62% у односу на 2021. годину кад је на истој граници откривено 8.797 незаконитих прелазака. Такође, уочава се пораст броја незаконитих прелазака на међународним аеродромима за 130% тако да је у 2022. години откривено 85 особа у незаконитом преласку границе, а у 2021. години тај број је износио 37 особа.

За анализу је карактеристично навести да је у 2022. години забиљежено значајно повећање илегалних прелазака државне границе са Хрватском (127%) и Црном Гором (53%), док је повећање илегалних прелазака са Србијом у мањој мјери повећано (18%). Од 4.739 особа откривених приликом незаконитог преласка државне границе са Србијом 99,9% се односи на илегалне уласке у БиХ, а само 0,1% на илегалне изласке из БиХ. Од 2.819 особа откривених приликом незаконитог преласка државне границе са Црном Гором 92,9% се односи на илегалне уласке у БиХ, а 7,1% на илегалне изласке из БиХ. Од 6.666 особа откривених приликом незаконитог преласка државне границе са Хрватском 99,4% се односи на илегалне изласке из БиХ и 0,6% на илегалне уласке у БиХ. Највише илегалних изласака је забиљежено на граници према Републици Хрватској и износи око 96,3% свих особа откривених приликом илегалног изласка преко државне границе што указује да се илегални мигранти углавном одлучују на излазак из БиХ на овом дијелу границе.

3. Привремени и стални боравак странаца

Захтјев за одобрење боравака странаца подноси ДКП-у БиХ или надлежној организационој јединици Службе за послове са странцима, лично или путем законског заступника за пословно неспособног странца, и то најкасније 15 дана прије истека рока важења визе за дугорочни боравак (Визе Д), односно безвизног боравака, односно одобреног боравака ако се ради о продужењу привременог боравака по истом основу или сталном бораваку. Уз захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравака странац је дужан дати биометријске податке. О захтјеву за одобрење и продужење привременог боравака по било којем основу одлучује надлежна организациона јединица Службе за послове са странцима у року од 90 дана од дана подношења уредног захтјева ако је захтјев поднесен путем ДКП-а БиХ, а у року од 60 дана ако је захтјев поднесен директно надлежној организационој јединици Службе за послове са странцима. Ако је захтјев уважен, странцу се издаје обавјештење о уваженом захтјеву и дозвола привременог боравака. Када је привремени боравак одобрен по основу рада са радном дозволом или плавом картом, странцу се издаје рјешење о одобреном привременом бораваку и дозвола привременог боравака.

3.1. Привремени боравак

Одобрење привременог боравака издаје се на временски период од највише једне године, с тим да рок важења пасоша мора бити дужи најмање три мјесеца од рока на који се одобрава привремени боравак.

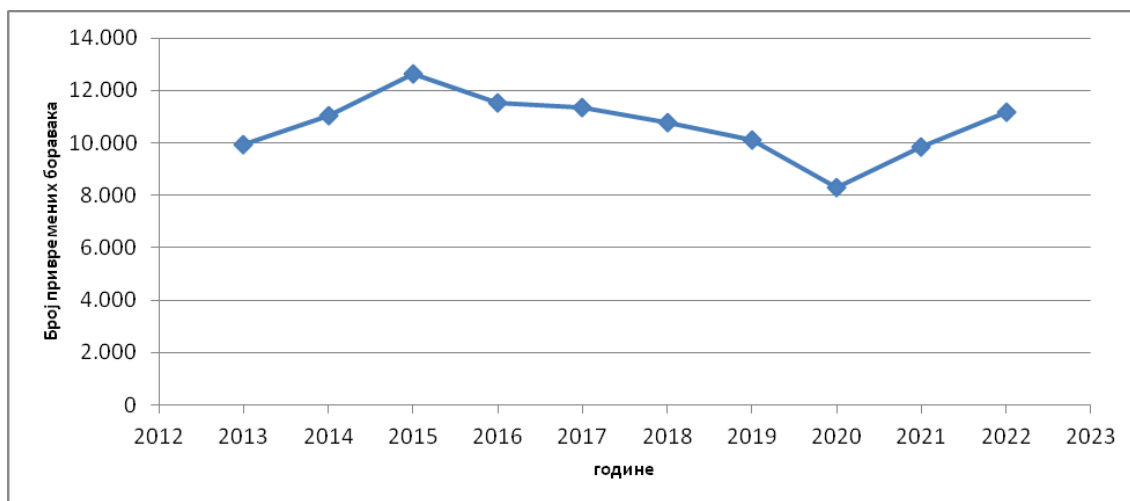
У складу са Законом о странцима који је ступио на снагу у новембру 2015. године привремени боравак може се одобрити странцу који намјерава боравити или борави у БиХ по основу: спајања породице, образовања, хуманитарних разлога, рада са радном дозволом, рада без радне дозволе, или других оправданих разлога. Одобрење привременог боравака може се изузетно издати и по основу власништва на непокретној имовини, ако постоји ефективна веза странца с БиХ.

Привремени боравак из хуманитарних разлога у случају из члана 58. (Привремени боравак по основу хуманитарних разлога) став (2) тачка а) Закона о странцима одобрава се на период најдуже до шест мјесеци.

Табела 11. Укупан број издатих привремених боравака по годинама од 2013. до 2022. године

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Привремени боравак	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	11.188

Графички приказ издатих привремених боравака по годинама од 2013. до 2022. године

Квалитетна правна регулатива и већ успостављени централизовани институционални оквир довели су до уређивања стања у области кретања и боравка странаца у БиХ. Од 2013. до 2015. године уочава се континуирани раст са уједначеним интензитетом што доводи до закључка да је област кретања и боравка странаца стављена под контролу надлежних органа у овом периоду. Из претходног графика такође се може уочити континуирани пад броја одобрења/продужења привремених боравака у периоду од 2015. до 2020. године. У 2021. години је дошло до пораста броја издатих дозвола за привремени боравак од 18,50% у односу на претходну годину. Тренд раста се наставља и у току 2022. године када је дошло до пораста од 13,85% у односу на претходну годину.

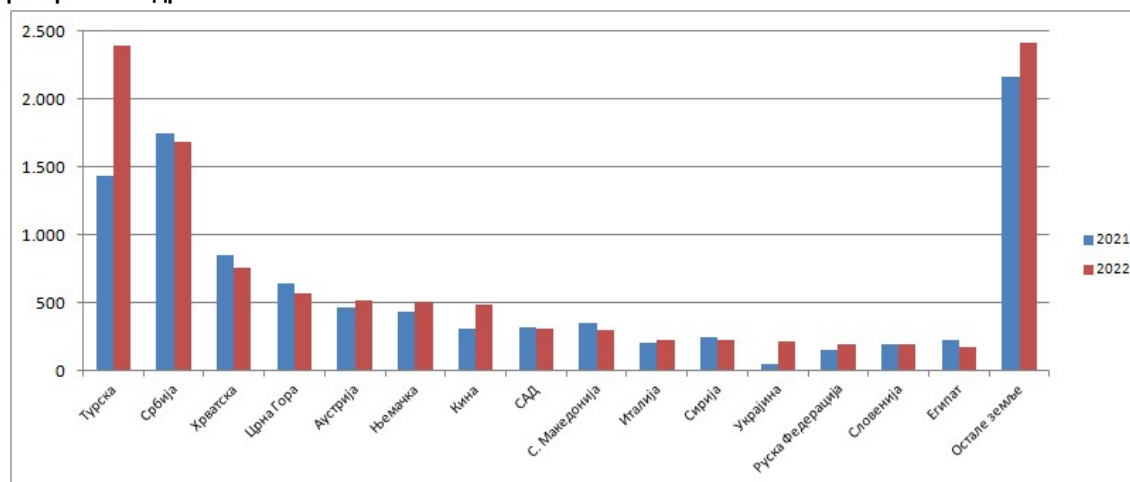
Проблематика рјешавања статусних питања страних држављана до 01.10.2006. године је била у надлежности Одјела за странце при МУП-овима Кантона, МУП-у Републике Српске те Полиције Брчко дистрикта БиХ, гдје је био евидентан различит приступ рјешавању ове проблематике. Почетком рада Службе за послове са странцима, као управне организације у саставу Министарства безбједности БиХ, са оперативном самосталношћу, направљен је значајан искорак на ефикаснијем управљању миграцијама у Босни и Херцеговини, кроз јединствено поступање свих организационих јединица Службе приликом рјешавања проблематике предвиђене Законом о странцима, а посебно кориштењем оперативних капацитета Службе на сузбијању илегалних миграција.

У циљу дефинисања актуелног стања у области издавања одобрења привременог боравка презентујемо показатеље о броју издатих боравишних дозвола (одобрена први пут или продужена боравишна дозвола) за привремени боравак у току 2021. и 2022. године.

Табела 12. Број издатих дозвола за привремени боравак у 2021. и 2022. години разврстан по државама

Р.бр.	Држава	2021	2022	%
1.	Турска	1.434	2.391	66,74%
2.	Србија	1.751	1.688	-3,60%
3.	Хрватска	855	760	-11,11%
4.	Црна Гора	647	568	-12,21%
5.	Аустрија	468	517	10,47%
6.	Њемачка	436	510	16,97%
7.	Кина	314	485	54,46%
8.	САД	319	313	-1,88%
9.	Сјеверна Македонија	353	299	-15,30%
10.	Италија	210	233	10,95%
11.	Сирија	246	225	-8,54%
12.	Украјина	50	219	338,00%
13.	Руска Федерација	158	196	24,05%
14.	Словенија	195	196	0,51%
15.	Египат	231	172	-25,54%
16.	Остале земље	2.160	2.416	11,85%
Укупно		9.827	11.188	13,85%

Графички приказ издатих боравашних дозвола за привремени боравак у 2021. и 2022. години разврстан по државама

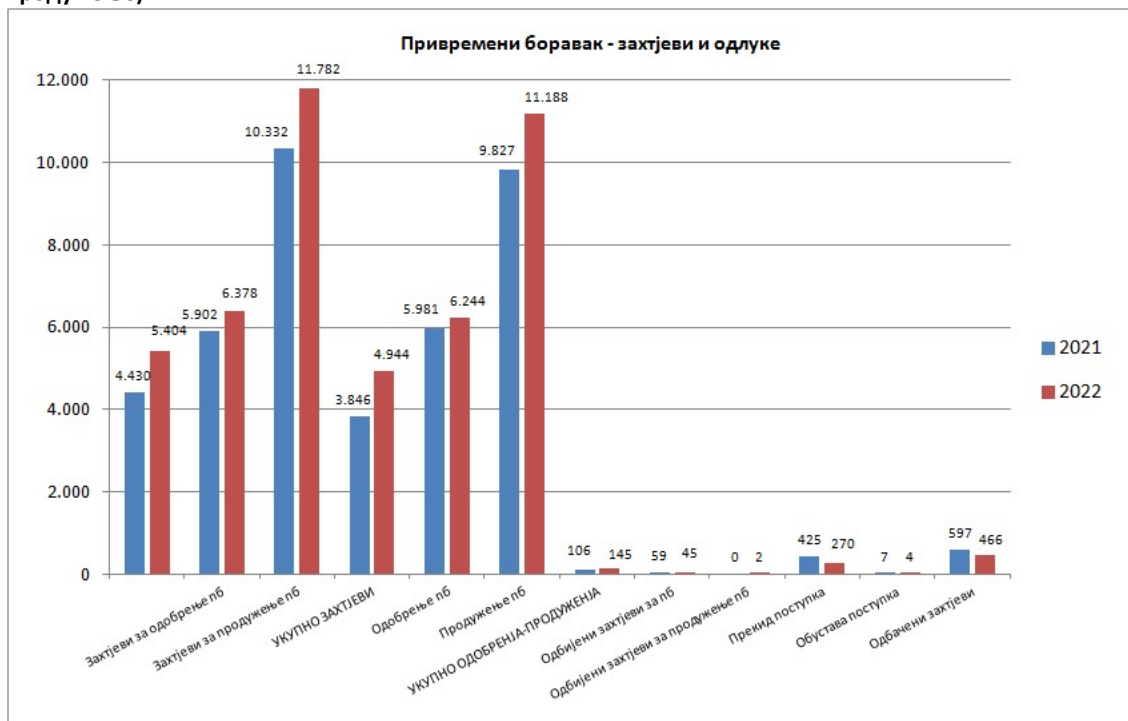
Од укупног броја издатих дозвола за привремени боравак у 2022. години највећи број се односи на држављане Турске (2.391), Србије (1.688), Хрватске (760), Црне Горе (568), Аустрије (517), Њемачке (510) и Кине (485), што чини 61,84% од укупног броја издатих дозвола. Процентуална анализа упоредних параметара указује да је дошло до повећања броја привремених боравака за држављане Украјине (338,00%), Турске (66,74%), Кине (54,46%), Руске Федерације (24,05%), Њемачке (16,97%), Италије (10,94%), Аустрије (10,47%) и Словеније (0,51%), те да је дошло до смањења броја привремених боравака за држављане Египта (25,54%), Сјеверне Македоније (15,30%), Црне Горе (12,21%), Хрватске (11,11%), Сирије (8,54%), Србије (3,60%) и Сједињених Америчких Држава (1,88%).

Примјећује се континуитет у пет најчешћих држава поријекла странцима којима је одобрен или продужен привремени боравак у БиХ, а то су: Турска, Србија, Хрватска,

Црна Гора и Аустрија. Ових пет држава поријекла обухвата 52,95% свих особа којима је издата боравишна дозвола за привремени боравак у БиХ у 2022. години.

У 2022. години укупно је поднесено 5.404 захтјева за одобрење новог привременог боравка и 6.378 захтјева за продужење привременог боравка, што укупно износи 11.782 захтјева, а што је за 14,03% више него у 2021. години када је укупно поднесено 10.332 захтјева и то: 4.430 захтјев за одобрење новог привременог боравка и 5.902 захтјева за продужење привременог боравка.

Графички приказ захтјева и одлука за привремени боравак у 2021. и 2022. години (одобрење новог и продужење)

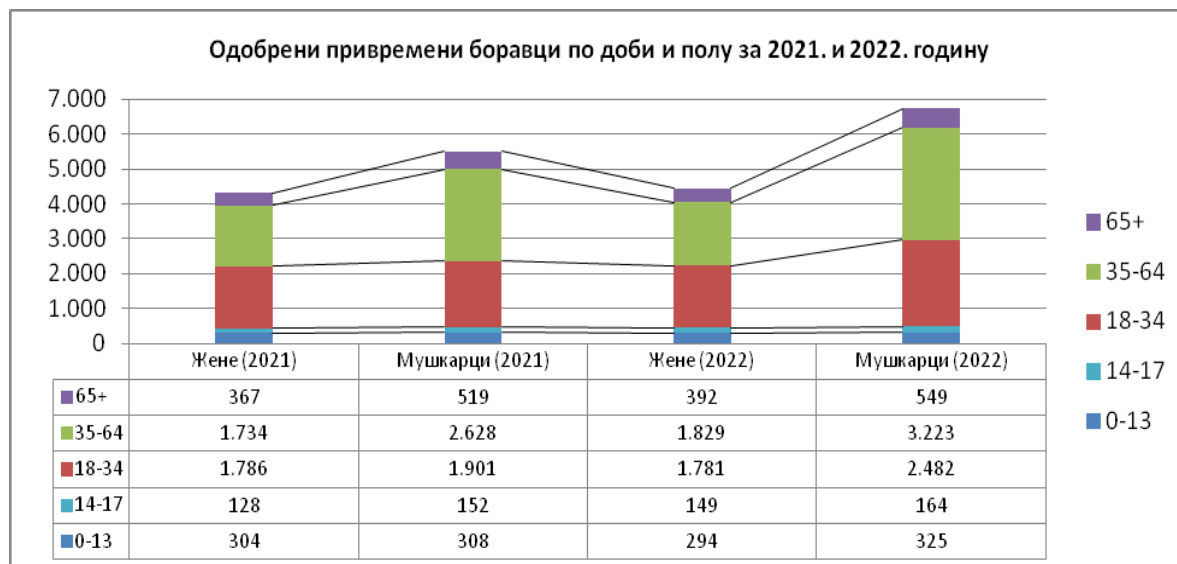

Рјешавајући по захтјевима за одобрење / продужење привременог боравка у 2022. години укупно је одобрено / продужено 11.188 привремених боравака, од тога је одобрен нови привремени боравак за 4.944 странца и продужен привремени боравак за 6.244 странаца, а што је повећање од 13,85 % у односу на 2021. годину, када су укупно одобрена-продужена 9.827 привремена боравака, од тога је одобрен нови привремени боравак за 3.846 странаца и продужен привремени боравак за 5.981 странца.

Према овим показатељима стопа одобрења-продужења привремених боравака, у поређењу са поднесеним захтјевима износи 94,14% у 2022. години.

У циљу дефинисања профила страних држављана који су поднијели захтјев и добили боравишну дозволу за привремени боравак у БиХ у 2022. години презентујемо полну и старосну структуру из које се уочава да је у свим категоријама било више мушкараца него жена и то: у старосној доби од 0 до 13 година (жена 294, а мушкараца 325), у старосној доби од 14 до 17 година (жена 149, а мушкараца 164), затим у старосној доби

од 18 до 34 године (жена 1.781, а мушкараца 2.482), у старосној доби од 35 до 64 године (жена 1.829, а мушкараца 3.223), те у старосној доби преко 65 година (жена 392, а мушкараца 549). Посматрано у укупном броју издатих одобрења привремених боравака, 6.743 или 60% су привремени боравци издати мушкарцима, а 4.445 или 40% су привремени боравци издати женама.

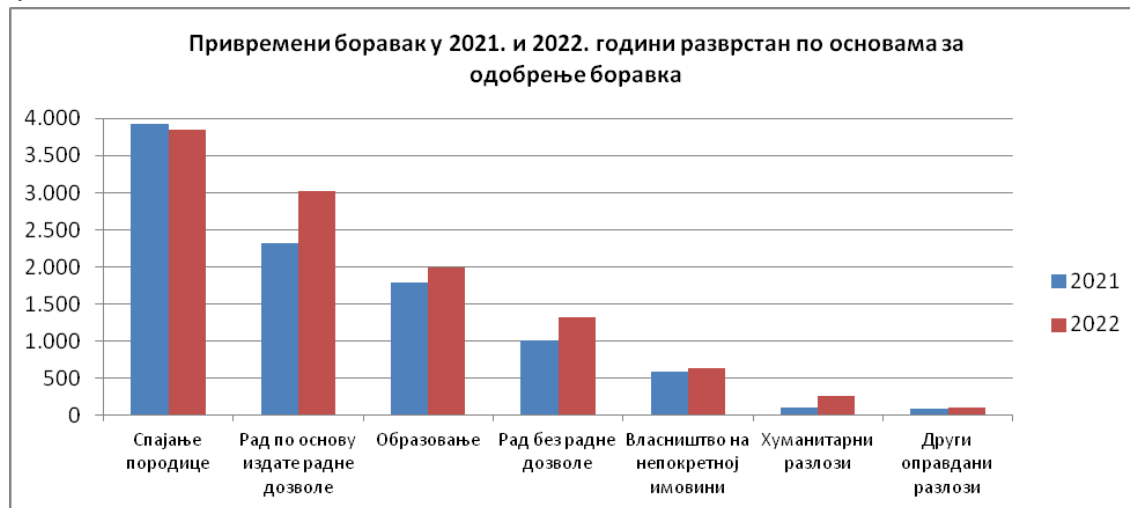
Према подацима Службе за послове са странцима у 2022. години највише страних држављана у БиХ има одобрен привремени боравак по основу: спајања породице у коју категорију улазе и брак са држављанином БиХ као и ванбрачна заједница странца са држављанином БиХ (3.850), рада по основу издате радне дозволе (3.018), образовања (1.999), по основу рада без радне дозволе (1.328), што укупно представља 91% свих привремених боравака. У циљу дефинисања актуелних кретања легалних имиграција на основу одобрења привремених боравака странцима у БиХ дајемо преглед одобрених привремених боравака у БиХ за 2021. и 2022. годину, са посебним акцентом на 2022. годину, разврстан по основама, као и учешће појединих основа привременог боравка у укупном броју одобрених привремених боравака у БиХ.

Табела 13. Привремени боравак у 2021. и 2022. години разврстан по основама за одобрење боравка

Основи боравка	2021	% у Σ 2021	2022	% у Σ 2022	% 2022/2021
Спајање породице	3.933	40,02%	3.850	34,41%	-2,11%
Рад по основу издате радне дозволе	2.319	23,60%	3.018	26,98%	30,14%
Образовање	1.787	18,18%	1.999	17,87%	11,86%
Рад без радне дозволе	1.009	10,27%	1.328	11,87%	31,62%
Власништво на непокретној имовини	583	5,93%	628	5,61%	7,72%
Хуманитарни разлози	105	1,07%	265	2,37%	152,38%
Други оправдани разлози	91	0,93%	100	0,89%	9,89%
Укупно	9.827	100,00%	11.188	100,00%	13,85%

Привремени боравак по другим основама у БиХ у 2022. години странцима одобрен је: по основу власништва на непокретној имовини (628), хуманитарних разлога у коју категорију спада и лијечење (265) и других оправданих разлога (100).

Графички приказ привремених боравака у 2021. и 2022. години разврстан по основама за одобрење боравка

У 2022. години дошло је до повећања броја издатих дозвола за привремени боравак по свим основама, осим по основу спајања породице. Како Босна и Херцеговина постаје све више земља одредишта страних држављана указују и одобрени привремени боравци по основу спајања породице који у укупном броју одобрених привремених боравака у 2022. години износи 34%.

Статистички подаци из 2022. године показују да држављани сусједних држава у БиХ остварују привремени боравак највећим дијелом по основу спајања породице, издате радне дозволе и образовања.

Табела 14. Основе за одобрење привремених боравака у 2022. години по државама

ОСНОВ БОРАВКА	Турска	Србија	Хрватска	Црна Гора	Аустрија	Остале државе	УКУПНО
Спајање породице	267	657	444	348	212	1.922	3.850
Рад по основу издате радне дозволе	667	602	150	87	31	1.481	3.018
Образовање	742	252	81	104	21	799	1.999
Рад без радне дозволе	689	79	18	2	6	534	1.328
Власништво на непокретној имовини	4	77	42	25	243	237	628
Хуманитарни разлози	2	11	24	1	3	224	265
Други оправдани разлози	20	10	1	1	1	67	100
УКУПНО	2.391	1.688	760	568	517	5.264	11.188

За држављане Турске, образовање у БиХ је најчешћи основ боравка, иако се примјећује и велики број боравака по основу рада без радне дозволе, затим по основу издате радне дозволе и по основу спајања породице. Држављани Србије, Хрватске и Црне Горе најчешће добивају привремени боравак по основу спајања породице.

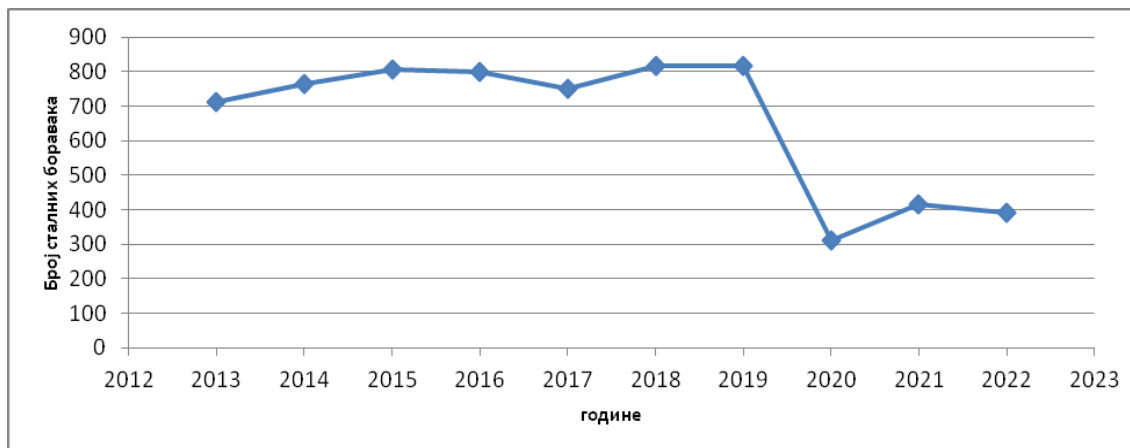
3.2. Стални боравак

Стални боравак може се одобрити странцу под сљедећим условима: да на основу одобрења привременог боравка непрекидно борави на територији БиХ најмање пет година прије подношења захтјева за одобрење сталног боравка, да располаже довољним и редовним средствима за издржавање, да има обезбјеђен одговарајући смјештај и да има обезбјеђено здравствено осигурање.

Табела 15. Укупан број издатих сталних боравака по годинама од 2013. до 2022. године

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Стални боравак	713	763	808	799	750	815	816	312	417	390

Графички приказ издатих сталних боравака по годинама од 2013. до 2022. године

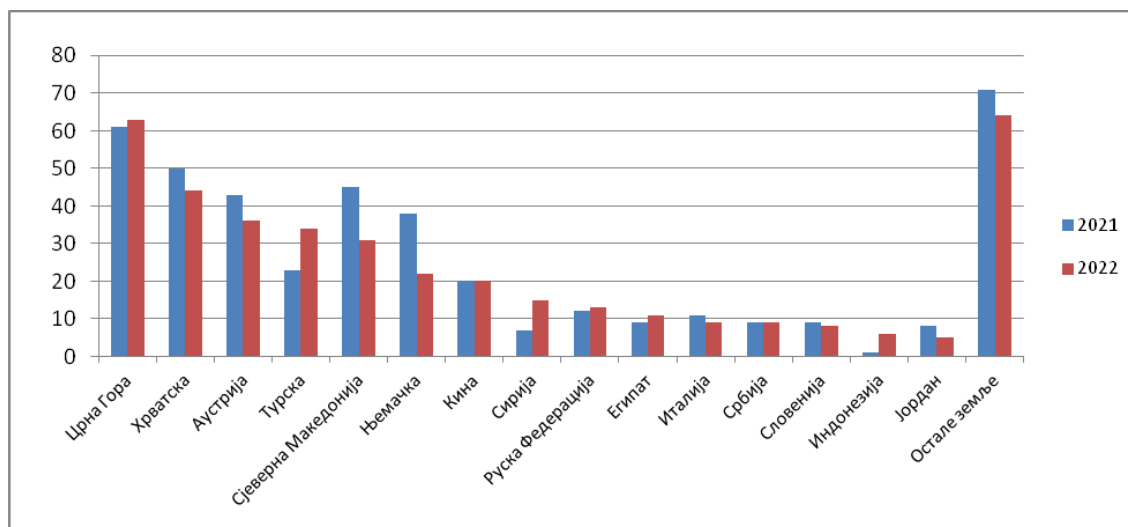
Видљиво је да се код дозвола за стални боравак од 2013. до 2015. године уочава раст, а од 2015. до 2017. године уочава се тренд благог пада у броју дозвола сталних боравака странаца у БиХ, да би у 2018. години дошло до поновног раста у износу од 8,67% у односу на претходну годину. У 2019. години издат је скоро идентичан број дозвола за стални боравак као и у 2018. години. У 2020. години долази до значајног смањења броја дозвола за стални боравак од 62% и износио је 312 дозвола, док у 2021. години долази до поновног раста од 33,65%. У 2022. години долази до смањења издатих дозвола за стални боравак од 6,47% у односу на претходну годину.

У циљу дефинисања актуелног стања у области издавања одобрења сталног боравка презентујемо показатеље о броју издатих боравишних дозвола за стални боравак у току 2021. и 2022. године. У 2022. години је поднесено 458 захтјева за одобрење сталног боравка, а исти је одобрен за 390 особа.

Табела 16. Број издатих дозвола за стални боравак у 2021. и 2022. години разврстан по државама

Р.бр.	Држава	2021	2022	%
1.	Црна Гора	61	63	3,28%
2.	Хрватска	50	44	-12,00%
3.	Аустрија	43	36	-16,28%
4.	Турска	23	34	47,83%
5.	Сјеверна Македонија	45	31	-31,11%
6.	Њемачка	38	22	-42,11%
7.	Кина	20	20	0,00%
8.	Сирија	7	15	114,29%
9.	Руска Федерација	12	13	8,33%
10.	Египат	9	11	22,22%
11.	Италија	11	9	-18,18%
12.	Србија	9	9	0,00%
13.	Словенија	9	8	-11,11%
14.	Индонезија	1	6	500,00%
15.	Јордан	8	5	-37,50%
16.	Остале земље	71	64	-9,86%
	Укупно	417	390	-6,47%

Графички приказ издатих боравишних дозвола за стални боравак у 2021. и 2022. години разврстан по државама

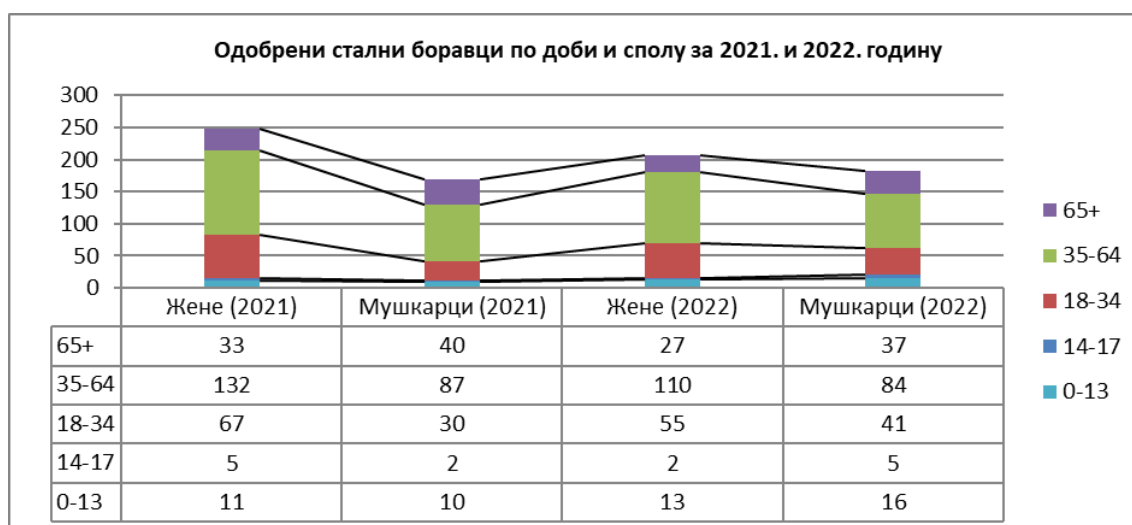
Најчешће земље поријекла странаца који су добили стални боравак у БиХ у 2021. и 2022. години биле су Црна Гора, Хрватска, Аустрија, Турска, Сјеверна Македонија и Њемачка.

Анализом одобрених сталних боравака евидентно је да је стални боравак држављанима Републике Србије одобрен у веома малом проценту, док у одобрењима/продужењима привременог боравка заузимају други највећи проценат иза Турске. Наиме, Споразум о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и

Републике Србије омогућава држављанима Републике Србије да прије стекну услове за пријем у држављанство БиХ, него услове за одобрење сталног боравака, те је из тог разлога проценат одобрења сталног боравака држављанима Републике Србије изузетно мали.

У циљу дефинисања профила страних држављана који су поднијели захтјев и добили боравишну дозволу за стални боравак у БиХ у 2022. години презентујемо полну и старосну структуру из које се уочава да је у старосној доби од 0 до 13 година било више мушкараца него жена (жена 13, а мушкараца 16), затим у старосној доби од 14 до 17 година такође више мушкараца него жена (жена 2, а мушкараца 5), док је у категорији од 18 до 34 године било више жена него мушкараца (жена 55, а мушкараца 41); затим у старосној доби од 35 до 64 године такође више жена него мушкараца (жена 110, а мушкараца 84), и у старосној доби изнад 65 година било је више мушкараца него жена (жена 27, а мушкараца 37). Посматрано у укупном броју издатих одобрења сталног боравака у 2022. години, 207 или 53% су стални боравци издати женама, а 183 или 47% су стални боравци издати мушкарцима.

4. Илегалне миграције и предузете мјере према странцима

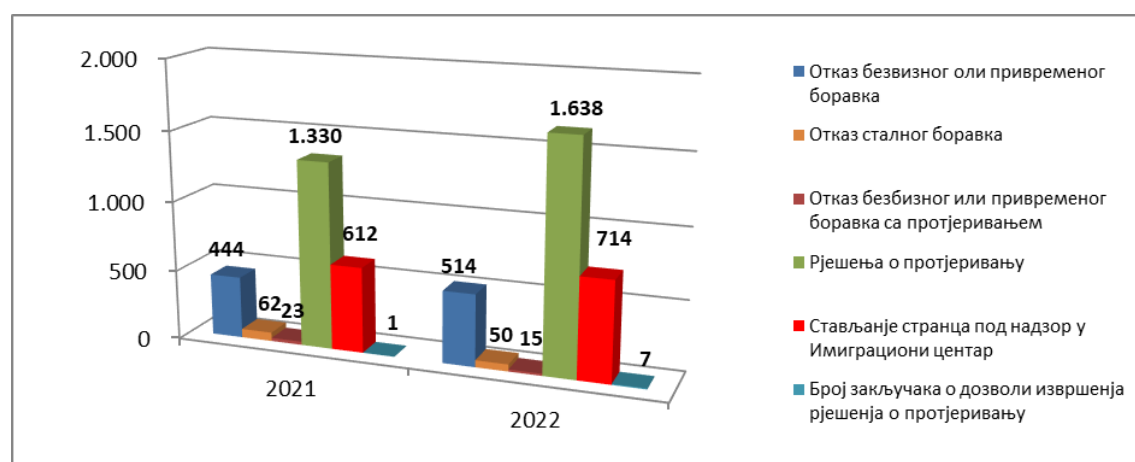
Мјере које се подузимају према странцима након откривања илегалног боравака укључују: отказ безвизног или привременог боравака, отказ сталног боравака, отказ безвизног или привременог боравака са протјеривањем, рјешења о протјеривању, стављање странаца под надзор и присилно удаљење странаца из БиХ доношењем закључка о дозволи извршења рјешења о протјеривању.

Презентујемо упоредне податке предузетих мјера према страним држављанима у 2021. и 2022. години разврстане према врстама мјера које су предузете према странцима у БиХ.

Табела 17. Број предузетих мјера у 2021. и 2022. години разврстан према врстама мјера

Р.бр.	Врста мјере	2021	2022	% (2022/2021)
1.	Рјешења о отказу безвизног или привременог боравка	444	514	15,77%
2.	Рјешења о отказу сталног боравка	62	50	-19,35%
3.	Рјешења о отказу безвизног или привр. боравка са протјеривањем	23	15	-34,78%
4.	Рјешења о протјеривању	1.330	1.638	23,16%
5.	Рјешења о стављању странца под надзор у Имиграциони центар	612	714	16,67%
6.	Број закључака о дозволи извршења рјешења о протјеривању	1	7	600,00%
Укупно:		2.472	2.938	18,85%

Графички приказ предузетих мјера у 2021. и 2022. години разврстан по врстама мјера

Из презентованих података видљиво је да је број изречених мјера према странцима у 2022. години у односу на 2021. годину већи за 18,85%.

Број изречених мјера отказа боравка (безвизног, привременог и сталног) и отказа боравка уз изречену мјеру протјеривања су резултати вршења планираних и појачаних оперативних провјера, инспекцијских контрола, као и провођење свих планских активности на терену од стране инспектора за странце које је Служба за послове са странцима у складу са својим надлежностима препознала као важан сегмент у праћењу и борби против незаконитих миграција на подручју БиХ.

У 2022. години у односу на претходну годину у Босни и Херцеговини уочено је повећање изречених мјера отказа безвизног или привременог боравка, рјешења о протјеривању, смјештаја под надзор страних држављана у Имиграциони центар и протјеривања, што се доводи у везу са повећаним бројем илегалних миграната који су са подручја Србије као и са подручја Црне Горе илегално долазили у БиХ. Такође у 2022. години спроведено је више заједничких оперативних акција инспектора Службе за послове са странцима, те припадника других агенција за спроведбу закона у БиХ.

У наредном периоду реално је и даље очекивати већи број илегалних миграната из земаља високог миграционог ризика, који континуирано у групама настоје користити

територију БиХ према њиховим изјавама, као транзитно подручје на путу према земљама ЕУ.

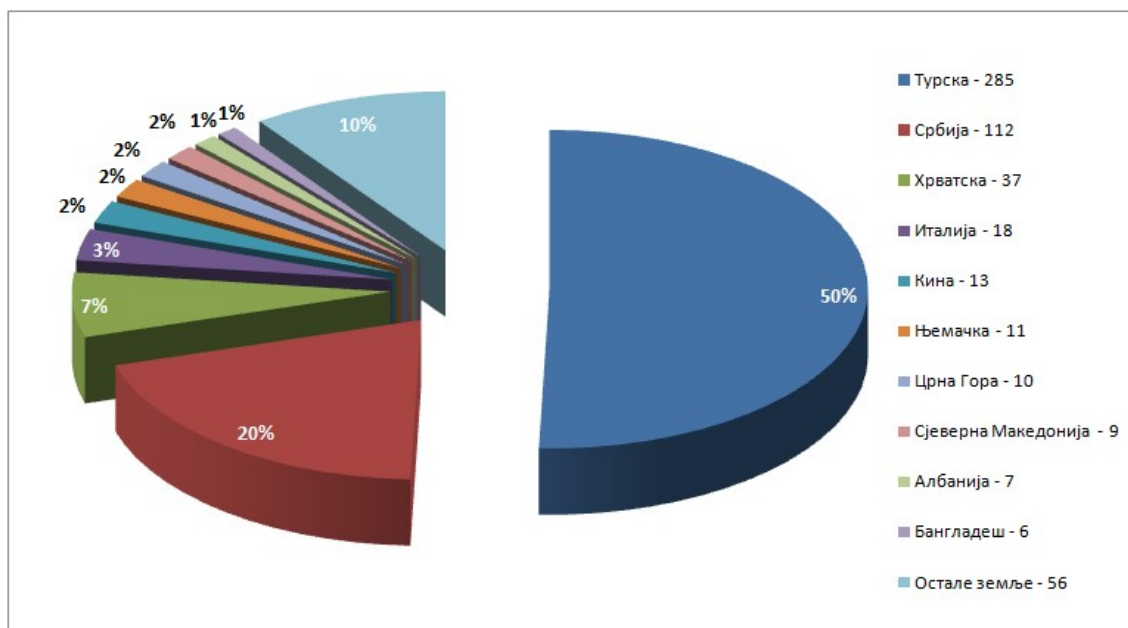
Током 2022. године Служба за послове са странцима је спровела више заједничких оперативних акција инспектора Службе, те припадника других агенција за спровеђење закона у БиХ, што је резултирало и низом изречених мјера према страним држављанима. Такође, према наводима из извјештаја о раду Службе за послове са странцима за 2022. годину, Служба за послове са странцима свакодневно врши оперативне и инспекцијске провјере на терену, гдје је на основу прикупљених информација и оперативних сазнања прикупљених опсервацијом терена реализован низ координираних активности у сврху контроле законитости боравка страних држављана у БиХ.

4.1. Отказ боравка

Током 2021. године укупно је отказано 506 боравака (444 безвизна или привремена и 62 стална боравака).

Током 2022. године, укупно је отказано 564 боравака (514 безвизних или привремених и 50 сталних боравака) што представља повећање од 11,46% у односу на претходну годину.

Презентујемо графички приказ донесених рјешења о отказу безвизног, привременог и сталног боравака за 2022. годину разврстан према држављанствима странаца којима је мјера изречена.

Највећи број рјешења о отказу боравака је издато држављанима Турске, Србије и Хрватске што представља 76,95% од укупног броја отказа боравака. Генерално, најчешћи разлог за доношење рјешења о отказу безвизног или привременог боравака је зато што

су се измјениле околности на основу којих су одобрени и због обављања дјелатности за које је потребна радна дозвола, а исту странац не посједује. Стални боравци су најчешће отказивани због боравка странца дуже од годину дана ван БиХ. Такође, чест разлог за отказ привременог боравка је и тај што су поједини странци стекли држављанство БиХ.

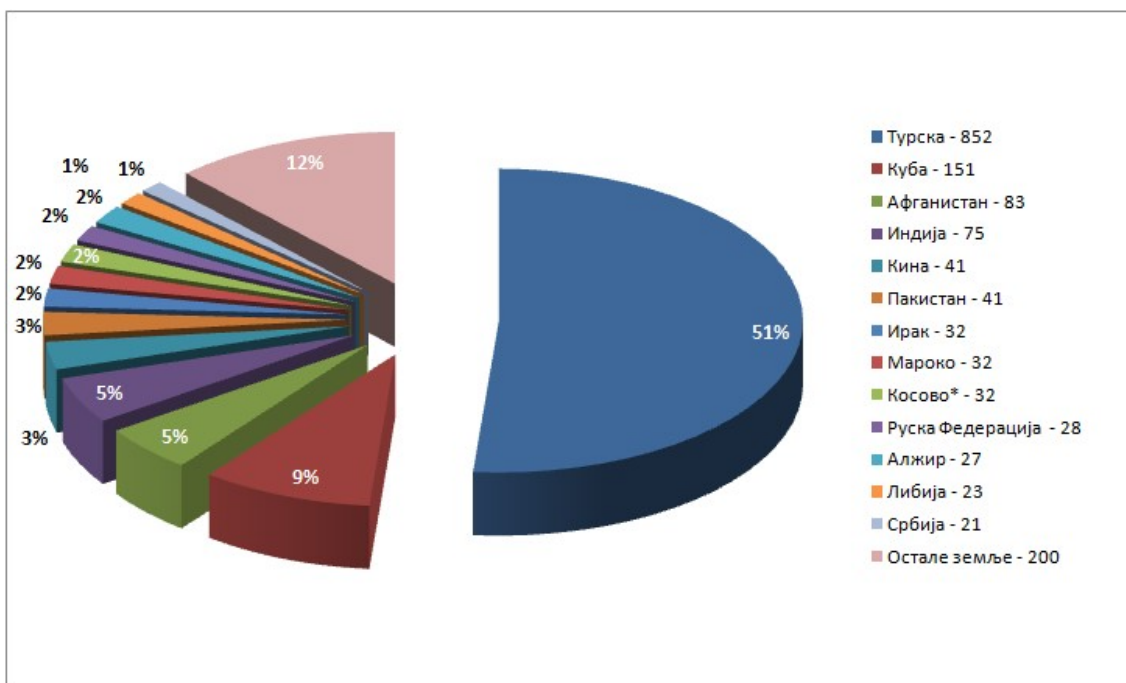
4.2. Рјешења о протјеривању

Током 2021. године, донесено је укупно 1.353 рјешења о протјеривању, док је овај број у 2022. години износио 1.638 што представља повећање од 21,06%.

Такође у 2022. години донесено је 15 рјешења о отказу безвизног или привременог боравка са мјером протјеривања, док су у 2021. донесена 23 рјешења о отказу безвизног или привременог боравка са мјером протјеривања.

Изречене мјере протјеривања страним држављанима највише су изрицане из разлога што је странац прихваћен на основу међународног споразума о сарадњи, предаји и прихвату лица чији је боравак незаконит а нема одобрен боравак у БиХ, затим што су назаконито ушли у БиХ, затим због тога што је покушао прекршити или је прекршио прописе о преласку државне границе при изласку из БиХ, те због боравка у БиХ након истека рока важења визе или дозволе боравка или након истека важења безвизног боравка. Мјером протјеривања се такође странцима забрањује улазак у Босну и Херцеговину у временском периоду од 1 до 5 година.

Презентујемо графички приказ донесених рјешења о протјеривању за 2022. годину разврстан према држављанствима странаца којима је мјера изречена.

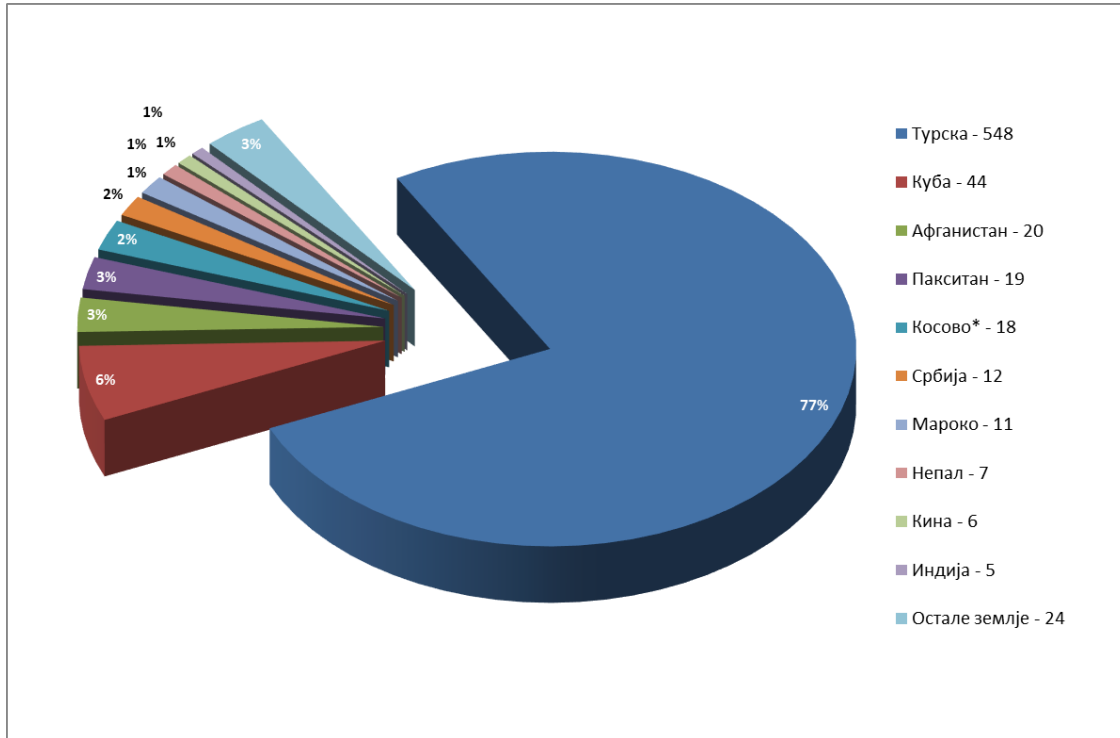
4.3. Стављање странаца под надзор

Стављање странаца под надзор је мјера којом се на основу одредби прописаних Законом о странцима доноси рјешење о стављању странца под надзор, а странац се смјешта у Имиграциони центар. Имиграциони центар, у надлежности Службе за послове са странцима, првобитног капацитета 40 мјеста, стављен је у функцију 30.06.2008. године од када је мјера стављања странца под надзор почела да се реализује. Нова зграда Имиграционог центра, капацитета 80 мјеста, отворена је 23.11.2009. године. Отворењем новог објекта од чврстог материјала, смјештајни капацитет Имиграционог центра додатно је проширен на 120 мјеста. Међутим, од почетка мигрантске кризе исти је од стране корисника Имиграционог центра претрпио значајну материјалну штету, због чега су смјештајни капацитети истог тренутно умањени. Функционисањем Имиграционог центра створене су битне претпоставке за сигурни систем удаљења странаца из земље, јер Служба за послове са странцима може до коначног удаљења смјестити под надзор сваког странца који је у нерегуларном боравку у БиХ, када је очигледно да странац неће добровољно напустити земљу или је прихваћен по основу споразума о реадмисији, односно пријетња јавном реду или националној безбједности БиХ.

Током 2021. године, укупно је 612 странаца стављено под надзор у Имиграциони центар. Највећи број илегалних миграната били су држављани: Турске, Пакистана, Афганистана, Србије и Бангладеша. Такође у 2021. години је 299 лица смјештено на блажу мјеру надзора.

Током 2022. године, укупно је 714 странаца стављено под надзор у Имиграциони центар што представља повећање од 16,67%. Највећи број илегалних миграната били су држављани: Турске, Кубе, Афганистана, Пакистана и Косова*. Такође у 2022. години је 465 лица смјештено на блажу мјеру надзора.

Презентујемо графички приказ донесених рјешења о стављању странаца под надзор у Имиграциони центар за 2022. годину разврстан према држављанствима странаца којима је мјера изречена.

4.4. Присилно удаљење странаца из БиХ

Удаљење странаца из БиХ је мјера коју предузима Служба за послове са странцима у случајевима кад је странцу донесено рјешење којим му се налаже напуштање БиХ и исто је постало извршно, а странац у остављеном року у рјешењу за добровољни повратак не жели добровољно да напусти БиХ. Ова мјера подразумјева присилно удаљење странаца из БиХ.

Према подацима из Извјештаја Службе за послове са странцима у 2022. години је донесено је 7 закључака о дозволи извршења рјешења о протјеривању, док у 2021. години донесен 1 закључак о дозволи извршења рјешења о протјеривању. Овако мали број присилних удаљења је посљедица одлуке странаца да добровољно и самоиницијативно напусте БиХ. Наведени показатељи указују да се промовише и приоритетно користи добровољни повратак у земље поријекла што је хуманији и ефикаснији поступак у односу на присилни повратак. Удаљење странаца је лакше, брже и економичније уколико се могу користити споразуми о реадмисији, што подразумјева да је Босна и Херцеговина потписала споразум о реадмисији са државом у коју се странац удаљава и да је наведени споразум ступио на снагу.

5. Повратак нерегуларних миграната

У овом поглављу презентују се подаци и анализира кретање основних параметара у областима:

- Добровољни повратак бх. држављана у БиХ уз асистенцију и помоћ Међународне организације за миграције (*ИОМ*),
- Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ *ИОМ*-а,
- Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз асистенцију Службе за послове са странцима,
- Прихват и повратак по споразумима о реадмисији,
- Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ.

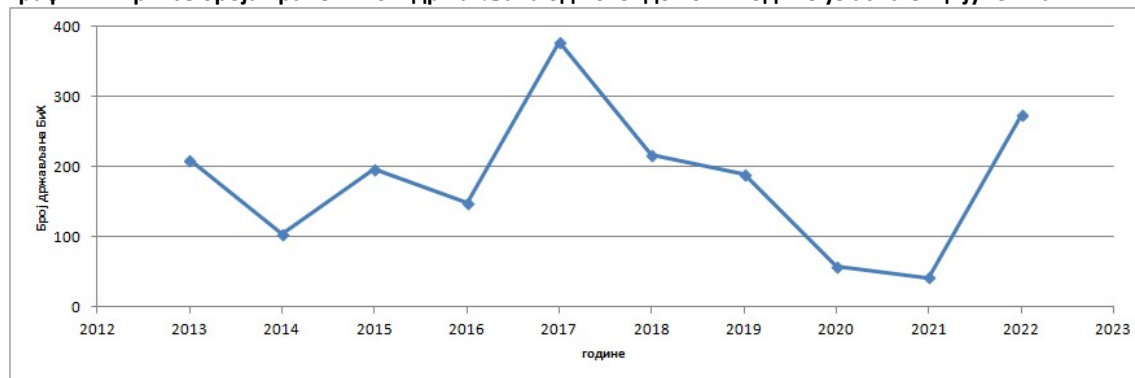
5.1. Добровољни повратак бх. држављана у БиХ уз помоћ *ИОМ*-а

Босна и Херцеговина је судјеловала у програмима добровољних повратака бх. држављана из других земаља. Програми добровољног повратка су реализовани углавном посредством *ИОМ*-а и за ову област извор података је *ИОМ*.

Табела 18. Укупан број бх. држављана враћених у БиХ уз асистенцију *ИОМ*-а од 2013. до 2022. год.

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	УКУПНО
Особе	209	104	197	148	379	217	190	58	42	275	1.819

Графички приказ броја враћених бх. држављана од 2013. до 2022. године уз асистенцију *ИОМ*-а

По програмима *ИОМ*-а у периоду од 2013. године до 2022. године добровољно се вратило 1.819 бх. држављана у Босну и Херцеговину. Према презентованим подацима у периоду од 2013. до 2014. године уочава се опадајући тренд бх. држављана који се у Босну и Херцеговину враћају на наведени начин, да би у 2015. години тај број био повећан за 89%. Такође, у току 2016. године тренд се смањује за 25%, да би у 2017. години дошло до поновног значајног скока за 156%. Након 2017. године слиједи тренд континуираног пада, да би у 2021. години тај пад износио 28% у односу на претходну

годину. У току 2022. године долази до поновног значајног повећања у односу на претходну годину од 555%, и тај број је износио 275 бх. држављана.

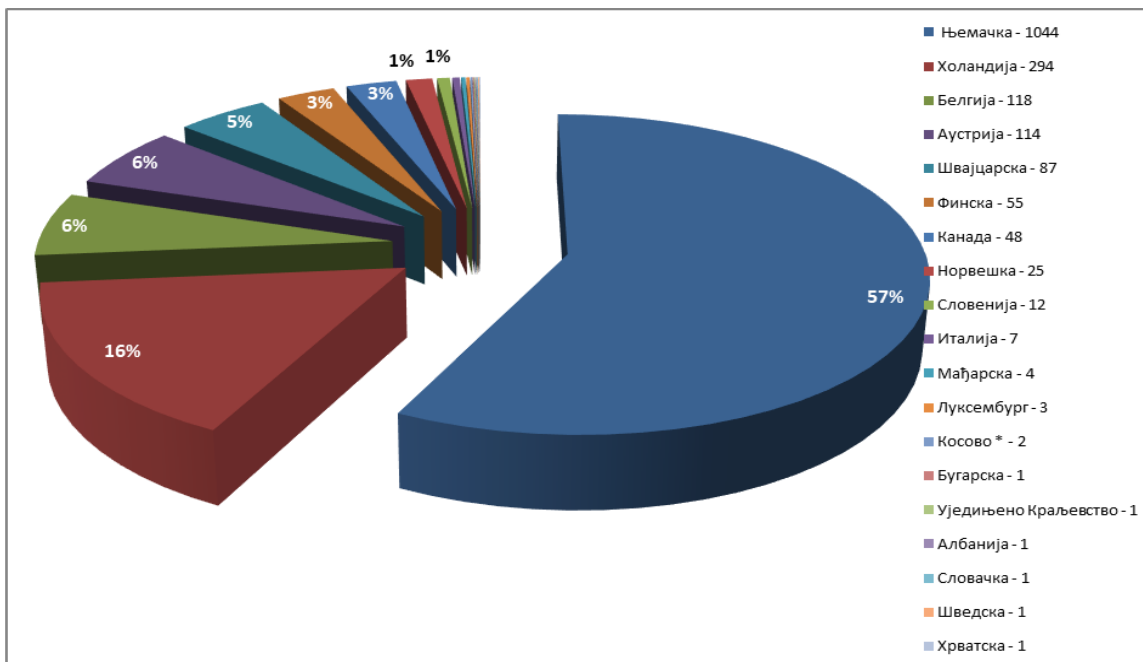
Табела 19. Број држављана БиХ који су се добровољно вратили уз помоћ *ИОМ*-а

Р.бр.	ДРЖАВА	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
1.	Њемачка	-	-	-	-	346	193	166	43	34	262	1.044
2.	Холандија	61	25	59	114	12	2	14	5	1	1	294
3.	Белгија	41	29	13	5	10	8	2	5	5	-	118
4.	Аустрија	13	-	101	-	-	-	-	-	-	-	114
5.	Швајцарска	34	7	11	10	4	7	4	5	1	4	84
6.	Финска	25	5	1	16	2	-	-	-	-	6	55
7.	Канада	24	24	-	-	-	-	-	-	-	-	48
8.	Норвешка	7	5	10	1	1	-	1	-	-	-	25
9.	Словенија	1	5	1	-	2	1	2	-	-	-	12
10.	Италија	3	1	-	-	-	3	-	-	-	-	7
11.	Мађарска	-	1	-	-	2	1	-	-	-	-	4
12.	Луксембург	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	3
13.	Косово*	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2
14.	Бугарска	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
15.	Уједињено Краљевство	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
16.	Албанија	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
17.	Словачка	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
18.	Шведска	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
19.	Хрватска	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
	Укупно	209	104	197	148	379	217	190	58	42	275	1.819

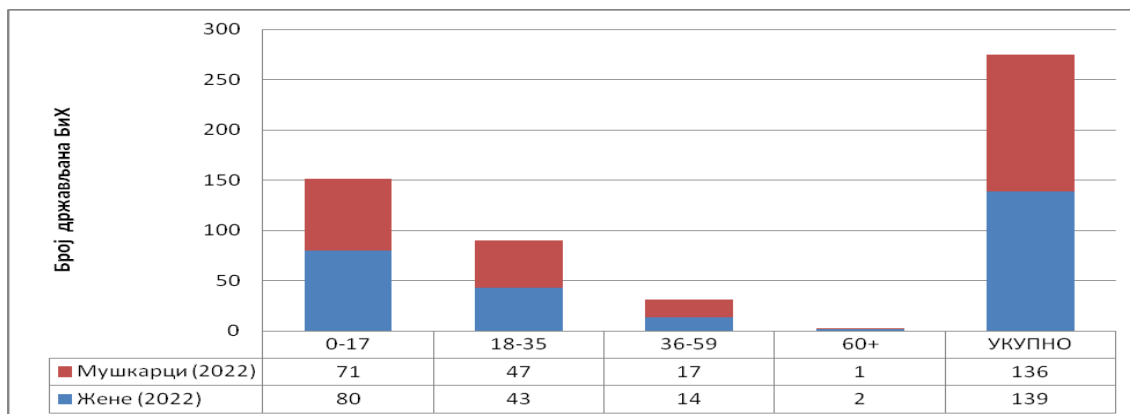
Анализирајући податке по земљама из којих су се држављани БиХ добровољно вратили у Босну и Херцеговину уз помоћ *ИОМ*-а, у периоду од 2013. до 2022. године, уочава се да је највећи број повратака реализован из Њемачке (57%), Холандије (16%), Белгије (6%) и Аустрије (6%), затим Швајцарске (5%), док је наведени повратак из свих осталих земаља износио 10%. Највећи повратак држављана БиХ у 2022. години је био из Њемачке и износио је 262 особе (95%).

Графички приказ броја добровољно враћених држављана БиХ од 2013. до 2022. године по земљама из којих су се вратили

Графички приказ броја бх. држављана који су се вратили у БиХ уз асистенцију *ИОМ*-а у 2022. години према доби и полу

У 2022. години 275 бх. држављана се добровољно вратило у БиХ, од тога 136 особа мушког пола и 139 особа женског пола. Највећи број корисника овог програма било је у доби мањој од 35 година старости (88%).

5.2. Добровољни повратак странаца из БиХ у земље поријекла уз помоћ *ИОМ*-а и Службе за послове са странцима (СПС)

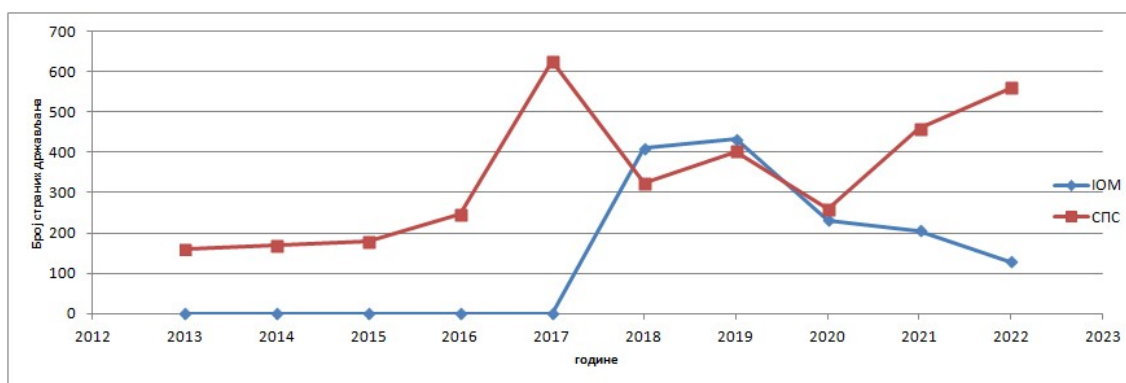
Законодавство у области имиграција и азила у свим управним поступцима када се рјешавају статусна питања странаца у БиХ, у случајевима кад странац треба да напусти

БиХ, оставља рок за добровољно извршење рјешења. У случајевима кад странац жели добровољно напустити БиХ, али нема средстава за повратак може да користи помоћ *IOM*-а и да реализује свој повратак по програму „Помоћ при добровољном повратку нерегуларних миграната“ (у даљем тексту *AVR*) који имплементира *IOM*.

Табела 20. Укупан број странаца који су се вратили из БиХ уз асистенцију *IOM*-а и СПС-а од 2013. до 2022. године

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	УКУПНО
<i>IOM</i>	-	-	-	-	-	411	434	232	206	128	1.411
СПС	159	169	179	246	628	324	403	259	459	561	3.387

Графички приказ броја странаца који су се вратили из БиХ уз асистенцију *IOM*-а и СПС-а од 2013. до 2022. године

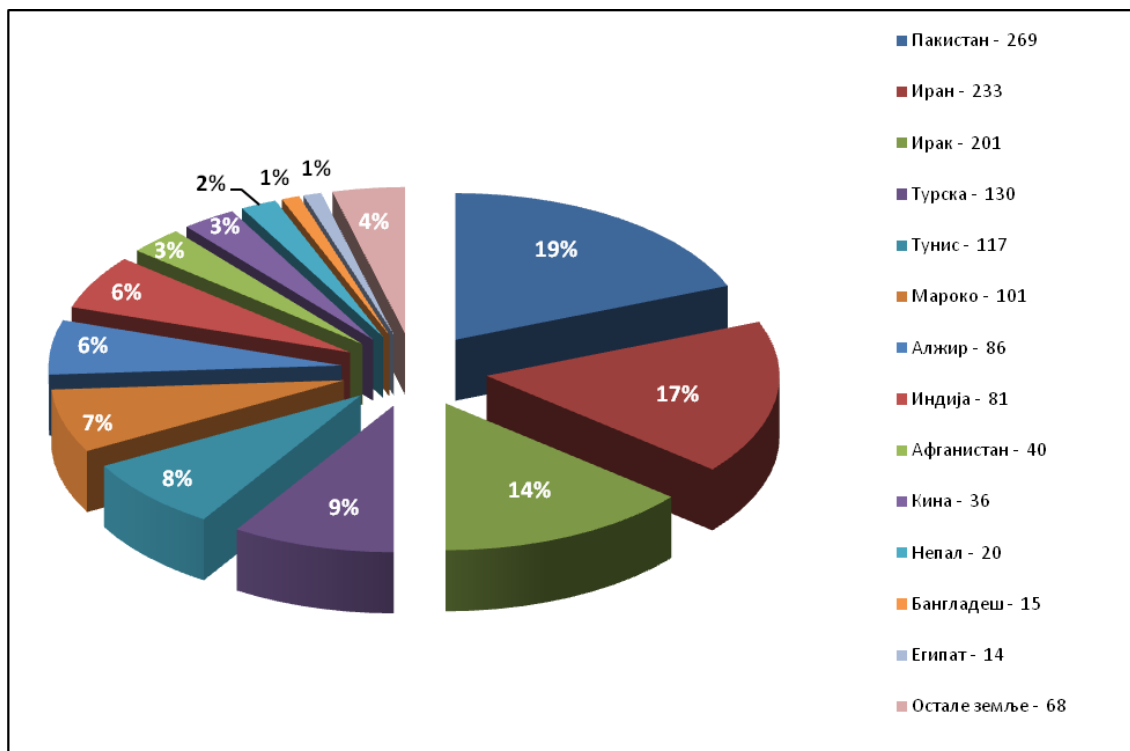
По програмима *IOM*-а у периоду од 2013. до 2022. године добровољно је враћено 1.411 страних држављана из БиХ у земље поријекла. У периоду од 2012. до 2017. године због недостатка финансијских средстава *IOM* није организовао ниједан добровољни повратак из БиХ путем *AVR* програма. У 2018. години *IOM* је путем *AVR* програма финансирао добровољни повратак из БиХ за 411 странаца, у 2019. години за 434 странаца, у 2020. години за 232 странаца, у 2021. години за 206 странаца, а у 2022. години за 128 странаца.

Кад се анализира повратак у 2022. години у организацији *IOM*-а уочава се знатан повратак држављана Индије, Пакистана, Кубе, Марока, Турске, Алжира и Јордана.

Табела 21. Повратак странаца из БиХ по AVR програму по годинама и државама повратка уз асистенцију ИОМ-а

Р.Бр.	ДРЖАВА	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
1.	Пакистан	-	-	-	-	-	13	52	102	81	21	269
2.	Иран	-	-	-	-	-	140	77	4	9	3	233
3.	Ирак	-	-	-	-	-	74	82	23	19	3	201
4.	Турска	-	-	-	-	-	105	10	1	6	8	130
5.	Тунис	-	-	-	-	-	25	73	15	3	1	117
6.	Мароко	-	-	-	-	-	4	22	36	29	10	101
7.	Алжир	-	-	-	-	-	12	56	10	1	7	86
8.	Индија	-	-	-	-	-	2	15	4	17	43	81
9.	Афганистан	-	-	-	-	-	6	6	17	11	-	40
10.	Кина	-	-	-	-	-	16	20	-	-	-	36
11.	Непал	-	-	-	-	-	-	3	8	8	1	20
12.	Бангладеш	-	-	-	-	-	-	2	1	10	2	15
13.	Египат	-	-	-	-	-	-	6	5	3	-	14
14.	Куба	-	-	-	-	-	1	-	-	-	11	12
15.	Јордан	-	-	-	-	-	1	2	1	-	5	9
16.	Руска Федерација	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	6
17.	Камерун	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
18.	Албанија	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
19.	Молдавија	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	3
20.	Азербејџан	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	3
21.	Либан	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	3
22.	Гамбија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
23.	Филипини	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
24.	Србија	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2
25.	Етиопија	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	2
26.	Гвинеја	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2
27.	Бурунди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
28.	Украјина	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
29.	Бугарска	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
30.	Шри Ланка	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
31.	Тајланд	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
32.	Гана	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
33.	Пољска	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
34.	Палестина	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
35.	Колумбија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
36.	Гвинеја Бисао	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
37.	Обала Слоноваче	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
38.	Сјеверна Македонија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Укупно	0	0	0	0	0	411	434	232	206	128	1.411

Графички приказ броја враћених странаца из БиХ од 2013. до 2022. године по земљама у које су враћени уз асистенцију *IOM*-а

Уз чињеницу да од 2012. до 2017. године није било *AVR* програма за повратак странаца из БиХ уз помоћ *IOM*-а, важно је нагласити да је Служба за послове са странцима организовала добровољни повратак. Од 2012. до 2017. године Служба за послове са странцима је организовала и извршавала самостални добровољни повратак странаца кроз имплементацију пројекта „Превенција илегалних миграција у БиХ и региону и добровољни повратак илегалних миграната“, финансиран од стране Владе Швајцарске Конфедерације и Владе Лихтенштајна посредством Швајцарске агенције за развој и сарадњу (*SDC*).

У организацији Службе за послове са странцима од 2013. до 2022. године враћено је укупно 3.387 странаца.

У 2017. години Служба за послове са странцима је организовала повратак за укупно 628 странаца што је за 155,28% више него у 2016. години. Од наведених 628 странаца, 361 странац је враћен кроз пројекат финансиран од стране Владе Швајцарске Конфедерације и Владе Лихтенштајна посредством Швајцарске агенције за развој и сарадњу (*SDC*), док је 267 странаца враћено уз самосталну асистенцију Службе за послове са странцима. Главни разлог за излазак из Босне и Херцеговине је доношење рјешења о протјеривању.

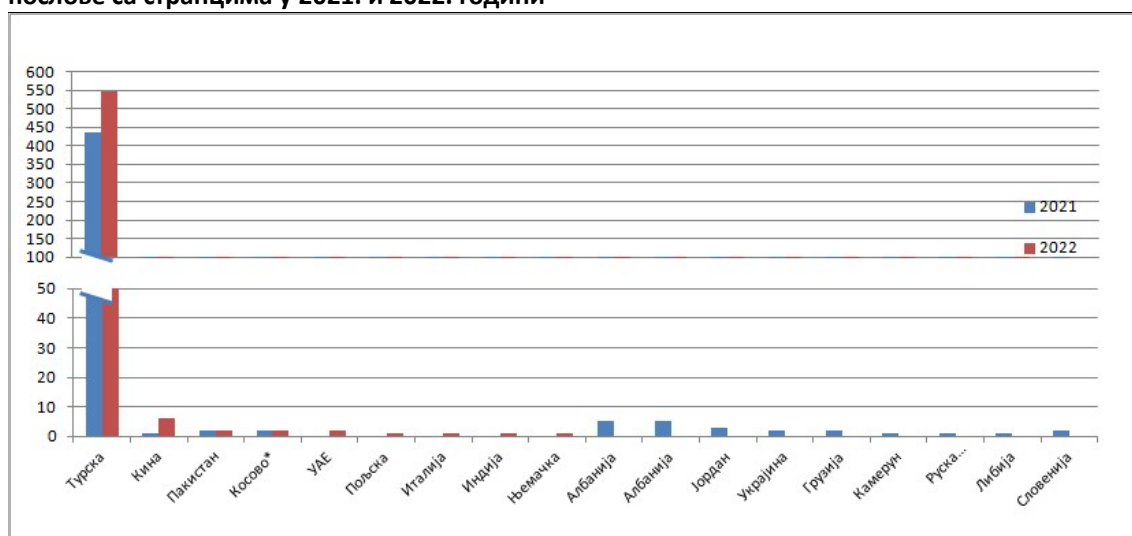
У 2021. години Служба за послове са странцима је организовала и извршила самостални добровољни повратак за 459 особа, да би у 2022. години тај број био поваћан за 22,22% и износио је 561 особа.

Табела 22. Број добровољних повратака странаца из БиХ у организацији Службе за послове са странцима у 2021. и 2022. години разврстан по државама

Р.бр.	Држава	2021	2022
1.	Турска	434	545
2.	Кина	1	6
3.	Пакистан	2	2
4.	Косово*	2	2
5.	УАЕ	-	2
6.	Пољска	-	1
7.	Италија	-	1
8.	Индија	-	1
9.	Њемачка	-	1

Р.бр.	Држава	2021	2022
10.	Албанија	5	-
11.	Јордан	5	-
12.	Украјина	3	-
13.	Грузија	2	-
14.	Камерун	2	-
15.	Руска Федерација	1	-
16.	Либија	1	-
17.	Словенија	1	-
	Укупно	459	561

Графички приказ броја добровољних повратака странаца из БиХ у организацији Службе за послове са странцима у 2021. и 2022. години

5.3. Повратак по споразумима о реадмисији

Споразуми о реадмисији су споразуми који олакшавају и убрзавају повратак држављана уговорних страна који бораве без дозвола боравка у другој уговорној страни, као и држављана трећих земаља или лица без држављанства која су илегално са територије једне уговорне стране директно отишла на територију друге уговорне стране.

Реализација споразума о реадмисији у дијелу прихвата држављана БиХ, односно провјере идентитета и држављанства врши се преко Министарства безбједности – Сектора за имиграцију, а у дијелу прихвата држављана трећих земаља и лица без држављанства, као и повратак из БиХ реализацију спроводи Служба за послове са странцима.

5.3.1. Прихват и предаја по споразумима о реадмисији

По свим споразумима о реадмисији посредством Министарства безбједности – Сектора за имиграцију, који је надлежан за реализацију споразума у дијелу прихвата држављана БиХ, у 2022. години обрађен је прихват за 748 лица. Након провјере идентитета и држављанства БиХ или поступања у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији лица која бораве без дозволе, прихват је одобрен за 578 лица која су била држављани БиХ што чини повећање од 40,29% у односу на 2021. годину када је одобрен прихват за 412 лица. Од одобрених захтијева за 748 лица, 515 лица се односи на редовне захтјеве за реадмисију, а 233 лица се односи на реадмисију у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији лица која бораве без дозволе. Такође је за 170 лица одбијен прихват јер исте нису били држављани БиХ. Највећи број прихвата држављана БиХ у 2022. години је реализован из СР Њемачке (62,03%).

Табела 23. Прихват држављана БиХ у 2021. и 2022. години по основу захтјева за реадмисију

Р.бр.	Држава	2021	2022
1.	Њемачка	257	439
2.	Француска	59	58
3.	Аустрија	19	20
4.	Швајцарска	16	16
5.	Италија	9	14
6.	Белгија	13	11
7.	Шведска	20	5
8.	Холандија	9	3
9.	Србија	-	3
10.	Шпанија	-	3
11.	Луксембург	2	2
12.	Црна Гора	4	1
13.	Хрватска	1	1
14.	Словенија	-	1
15.	Финска	-	1
17.	Бугарска	1	-
18.	Норвешка	1	-
19.	Турска	1	-
	Укупно	412	578

Презентовани подаци показују да је по основу споразума о реадмисији у којима је провјеру идентитета и држављанства БиХ вршио Сектор за имиграцију Министарства безбједности БиХ или поступао у складу са чланом 6. Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији лица која бораве без дозволе, одобрен прихват за 578 држављана БиХ. Такође је евидентирано у Анализи рада Граничне полиције БиХ за 2022. годину⁷ да је током 2022. године враћено 628 држављана БиХ из земаља са којима БиХ има потписане споразуме о реадмисији. Упоредном анализом података из расположивих извора је евидентно да је 50 особа директно враћено Граничној полицији БиХ без претходне најаве Сектору за имиграцију Министарства безбједности БиХ.

Према годишњем извјештају Службе за послове са странцима по основу споразума о реадмисији у 2022. години укупно је прихваћено 838 странаца и то 836 странаца по основу Споразума између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Хрватске о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит, те 2 странца

⁷ Гранична полиција БиХ. „Анализа рада Граничне полиције БиХ за 2022. годину“ Сарајево, јануар 2023. године, стр. 18.

по основу Споразума о реадмисији између БиХ и Црне Горе о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит.⁸

Што се тиче предаје лица у 2022. години, према подацима Службе за послове са странцима, по основу споразума о реадмисији, укупно су предата 103 странца, од чега је 77 странаца предато по основу Споразума између Савјета министара БиХ и Владе Републике Србије о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит, 26 странаца по основу Споразума између Савјета министара БиХ и Владе Републике Црне Горе о враћању и прихваћању лица чији је улазак или боравак незаконит.⁹

5.3.2. Прихват по споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском

Споразум о реадмисији по којем БиХ континуирано прима највише особа је Споразум са Републиком Хрватском, било да се ради о држављанима БиХ који бораве без дозвола боравка у Републици Хрватској или су „по истом основу“ враћени из других земаља у Републику Хрватску, као и држављанима трећих земаља или лицима без држављанства која су илегално са територије Босне и Херцеговине отишла у Републику Хрватску.

Споразум о реадмисији са Републиком Хрватском је један од параметара који се користи за праћење илегалних миграција, првенствено у домену прихвата држављана трећих земаља који су преко територије БиХ било на основу легалног или илегалног уласка у БиХ илегално изашли према Републици Хрватској, односно земљама западне Европе. У циљу презентовања наведеног параметра, према подацима Граничне полиције БиХ и Службе за послове са странцима, приказујемо прихват у БиХ држављана трећих земаља по наведеном споразуму са Републиком Хрватском.

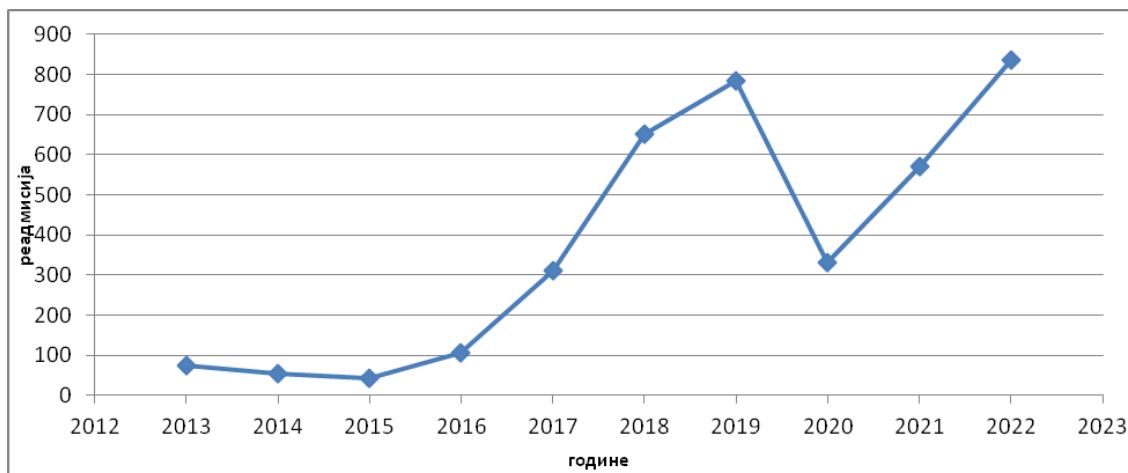
Табела 24. Прихват држављана трећих земаља по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Прихват лица у БиХ	75	55	42	105	311	652	783	330	570	836

⁸ Служба за послове са странцима БиХ. „Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2022. годину“ Сарајево, јануар 2023. године

⁹ Служба за послове са странцима БиХ. „Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2022. годину“ Сарајево, јануар 2023. године

Графички приказ броја држављана трећих земаља прихваћених у БиХ по Споразуму са Републиком Хрватском

Анализирајући тренд прихвата држављана трећих земаља по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском уочава се константно опадајући тренд од 2013. до 2015. године, да би послје тог периода дошло до константног растућег тренда. У периоду од 2016. до 2019. године овај број се значајно повећао што је послједица мигрантских кретања у региону, да би у 2020. години дошло до значајног пада од 58%. У току 2021. године долази до поновног повећања тренда за 72,73% у односу на претходну годину, да би у току 2022. године поново дошло до повећања од 47,66% у односу на претходну годину.

До 2015. године за ову врсту података су кориштени извјештаји Граничне полиције БиХ, док је извор података за посљедњих шест година Служба за послове са странцима.

Према подацима Службе за послове са странцима број прихваћених странаца у 2021. години је износио 570 странаца и сви су по основу Споразума између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Хрватске о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит.¹⁰

Што се тиче 2022. године према подацима Службе за послове са странцима број прихваћених странаца је износио 838 странаца, од којих је по основу Споразума између Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Хрватске о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит 836 странаца и по основу Споразума о реадмисији између БиХ и Црне Горе о враћању и прихваћању лица чији је улазак и боравак незаконит 2 странца.¹¹

¹⁰ Служба за послове са странцима БиХ. „Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2021. годину“ Сарајево, фебруар 2022.

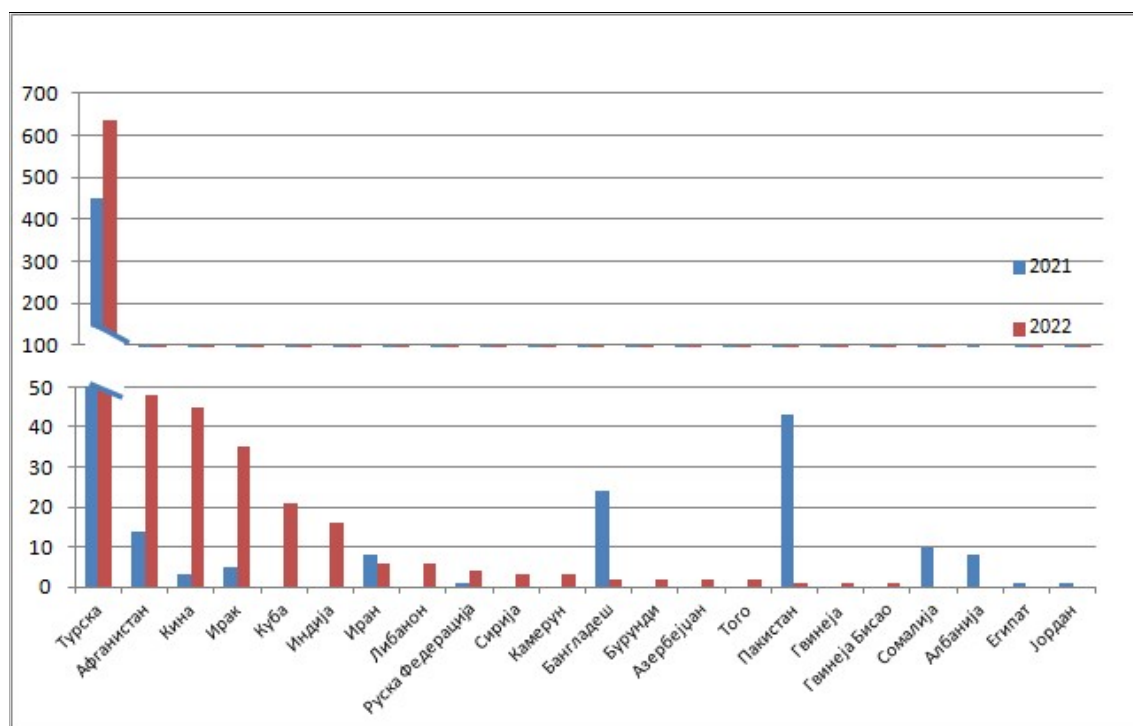
¹¹ Служба за послове са странцима БиХ. „Извјештај о раду Службе за послове са странцима за 2022. годину“ Сарајево, јануар 2023.

Табела 25. Прихват држављана трећих земаља по Споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском за 2021. и 2022. годину

Р.бр.	Држава	2021	2022	%
1.	Турска	452	638	41,15%
2.	Афганистан	14	48	242,86%
3.	Кина	3	45	1.400,00%
4.	Ирак	5	35	600,00%
5.	Куба	-	21	-
6.	Индија	-	16	-
7.	Иран	8	6	-25,00%
8.	Либан	-	6	-
9.	Руска Федерација	1	4	300,00%
10.	Сирија	-	3	-
11.	Камерун	-	3	-
12.	Бангладеш	24	2	-91,67%
13.	Бурунди	-	2	-
14.	Азербејџан	-	2	-
15.	Того	-	2	-
16.	Пакистан	43	1	-97,67%
17.	Гвинеја	-	1	-
18.	Гвинеја Бисао	-	1	-
19.	Сомалија	10	-	-100,00%
20.	Албанија	8	-	-100,00%
21.	Египат	1	-	-100,00%
22.	Јордан	1	-	-100,00%
	Укупно	570	836	46,67%

Графички приказ прихвата држављана трећих земаља у БиХ по Споразуму са Р. Хрватском за 2021. и 2022. годину

Анализом података уочава се у 2022. години значајно повећање прихвата у БиХ по споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском држављана Турске, Афганистана, Кине, Ирака, Кубе и Индије, те смањење броја прихвата држављана Пакистана, Бангладеша, Ирана, Сомалије и Албаније. Приказани статистички подаци о прихвату и предаји страних држављана указују да је БиХ још увијек транзитно подручје са територије Србије и Црне Горе ка Републици Хрватској.

5.4. Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ

Самосталан добровољни повратак странаца из БиХ у протеклом периоду презентирани су посредством података које води Служба за послове са странцима под називом „странци који су самостално напустили БиХ у року остављеном за добровољно напуштање“, у којим су приказани подаци о свим странцима којима је Служба за послове са странцима рјешењем наложила напуштање територије БиХ и/или оставила рок за добровољно напуштање територије БиХ и који су се у остављеном року за добровољно напуштање БиХ вратили у земљу поријекла.

Према подацима Службе за послове са странцима, број страних држављана који су самостално напустили БиХ у року остављеном за добровољно напуштање БиХ у 2021. години је износио 1.212 особа, а у 2022. години тај број је износио 1.752 особе, што представља повећање за 44,55%.

Табела 26. Број страних држављана који су самостално напустили БиХ у року остављеном за добровољно напуштање у 2021. и 2022. години

Р.бр.	Држава	2021	2022	Р.бр.	Држава	2021	2022
1.	Турска	322	568	51.	Словачка	-	2
2.	Србија	209	216	52.	Азербејџан	-	2
3.	Куба	4	103	53.	Бурунди	-	2
4.	Кина	25	97	54.	Обала Слоноваче	-	2
5.	Црна Гора	39	77	55.	Малезија	10	2
6.	Индија	15	64	56.	Палестина	6	2
7.	Хрватска	47	61	57.	Румунија	6	2
8.	Њемачка	33	44	58.	Тунис	4	2
9.	Сјеверна Македонија	23	37	59.	Бахреин	4	2
10.	Мароко	31	29	60.	Судан	1	2
11.	Руска Федерација	11	29	61.	Мађарска	-	1
12.	Пакистан	66	28	62.	Бразил	-	1
13.	Италија	15	26	63.	Нигерија	-	1
14.	Аустрија	21	24	64.	Еритреја	-	1
15.	Косово*	16	20	65.	Кореја, Република	-	1
16.	Либија	6	18	66.	Гвинеја Бисао	-	1
17.	Алжир	24	17	67.	Казахстан	-	1
18.	Словенија	16	17	68.	Колумбија	-	1
19.	Непал	12	16	69.	Литванија	-	1
20.	Боливија	10	16	70.	Монголија	-	1
21.	Афганистан	22	15	71.	Перу	-	1
22.	Јордан	12	14	72.	Шри Ланка	-	1
23.	САД	19	13	73.	Чешка Република	7	1
24.	Сирија	5	12	74.	Катар	4	1
25.	Филипини	4	12	75.	Белгија	2	1
26.	Либанон	2	12	76.	Данска	2	1
27.	Египат	12	10	77.	Јемен	1	1
28.	Саудијска Арабија	9	9	78.	Бугарска	1	1
29.	Кувајт	13	8	79.	Израел	1	1
30.	Холандија	10	8	80.	Бјелорусија	1	1
31.	Ирак	16	7	81.	Јужна Африка	1	1
32.	Бангладеш	16	7	82.	Латвија	1	1

33.	Норвешка	-	6
34.	Швајцарска	6	6
35.	Иран	1	6
36.	Шведска	-	5
37.	Маурицијус	-	5
38.	УА Емирати	6	5
39.	Уједињено Краљевство	5	5
40.	Украјина	5	5
41.	Шпанија	-	4
42.	Пољска	6	4
43.	Мексико	-	3
44.	Албанија	7	3
45.	Француска	4	3
46.	Канада	3	3
47.	Аргентина	2	3
48.	Молдавија	1	3
49.	Аустралија	1	3
50.	Гамбија	1	3

83.	Уганда	1	1
84.	Етиопија	3	-
85.	Венецуела	3	-
86.	Грчка	3	-
87.	Индонезија	2	-
88.	Грузија	2	-
89.	Оман	2	-
90.	Того	2	-
91.	Централноафричка Република	1	-
92.	Финска	1	-
93.	Ирска	1	-
94.	Малдиви	1	-
95.	Мауританија	1	-
96.	Мозамбик	1	-
97.	Португал	1	-
98.	Тајланд	1	-
99.	Уругвај	1	-
	Укупно	1.212	1.752

Евидентно је повећање броја повратака држављана Турске, Кубе, Кине, Индије, Црне Горе и Хрватске, те смањење броја повратака држављана Пакистана, Бангладеша, Ирака, Малезије, Афганистана, Алжира, Чешке Републике и Сједињених Америчких Држава.

6. Међународна заштита (азил)

Захтјеве за азил у БиХ, до 30.06.2004. године, запримао је и рјешавао *UNHCR* у складу са својим мандатом и процедурама *UNHCR*-а. Институције БиХ су 01.07.2004. године преузеле вођење поступка по захтјеву за међународну заштиту (азил) у БиХ. Запримање захтјева за азил у БиХ спроводи се у складу са законодавством и процедурама БиХ.

Према тренутно важећем Закону о азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 11/16 и 16/16) орган који у првом степену рјешава по захтјевима за азил је Министарство безбједности БиХ – Сектор за азил. Орган који рјешава по тужбама изјављеним на првостепена рјешења у овом поступку је Суд БиХ. Странци су, према Закону о азилу, заштићени принципом забране враћања *“non-refoulement”* од повратка у земљу гдје постоји стварни ризик да ће бити подвргнути смртној казни или погубљењу, мучењу, нехуманом или понижавајућем поступању или кажњавању. У поступку по захтјевима за азил се, прије свега, испитује основаност разлога за додјелу **избјегличког статуса** у БиХ подносиоцу захтјева за кога постоје озбиљни разлози за вјеровање да ће се повратком у земљу поријекла или земљу уобичајеног мјеста боравка суочити са стварним ризиком од прогона због расе, вјере, нације, политичког мишљења или припадности одређеној друштвеној групи. Даље се, у поступку по захтјеву за азил у БиХ, посебна пажња поклања испитивању постојања разлога за поштивање принципа забране враћања *„non-refoulement“* у контексту додјеле допунске заштите, **супсидијарне заштите**. Услове

за додјелу супсидијарне заштите странцу испитује Министарство безбједности - Сектор за азил у поступку азила, након што утврди да странац не испуњава услове за додјелу избјегличког статуса. С тим у вези, супсидијарна заштита одобрава се странцу који не испуњава услове за одобрење статуса избјеглице ако постоје озбиљни разлози за вјеровање да ће се повратком у земљу поријекла или земљу уобичајеног мјеста боравка суочити са стварним ризиком од тешке повреде људских права и основних слобода.

Уколико странцу није одобрен избјеглички статус ни супсидијарна заштита због примјене клаузула искључења али се у поступку азила утврди да постоји озбиљан ризик да ће враћањем или присилним удаљењем у другу земљу бити подвргнут смртној казни или погубљењу, мучењу или другом нечовјечном или понижавајућем поступању или кажњавању, странцу се дозвољаваостанак у БиХ у складу са Законом о странцима, којим се регулише област кретања и боравка странаца.

Одлуке по захтјеву за азил које доноси Министарство безбједности - Сектор за азил, као првостепени орган, могу бити:

- а) усваја се захтјев и признаје статус избјеглице;
- б) усваја се захтјев и признаје статус супсидијарне заштите;
- ц) одбија се захтјев и одређује рок за добровољно напуштање БиХ;
- д) одбија се захтјев и утврђује да тражилац азила не може бити удаљен из БиХ из разлога прописаних принципом забране враћања из члана 6. (2) Закона о азилу;
- е) поступак по захтјеву за азил се обуставља и одређује рок за добровољно напуштање БиХ или
- ф) одбацује се захтјев за азил и одређује рок за добровољно напуштање БиХ.

У циљу дефинисања тренда у области азила презентујемо податке о поднесеним захтјевима за азил у периоду од 2013. године до 2022. године. У посматраном периоду захтјеви за азил у БиХ подношени су Министарству безбједности – Сектору за азил.

Надлежни органи БиХ су од 01.01.2013. године до 31.12.2022. године запримили 2.149 захтјева за азил. По основу 2.149 захтјева, азил у БиХ је затражило 3.563 лица. У наведеном периоду Министарство безбједности БиХ - Сектор за азил одобрио је избјеглички статус за 16 лица, док је за 211 лица одобрена супсидијарна заштита.

Табела 27. Број особа које су затражиле азил у БиХ од 2013. до 2022. године

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Број особа	100	45	46	79	381	1.568	784	244	167	149	3.563

Табела 27а. Број особа којима је признат избјеглички статус у БиХ од 2013. до 2022. године

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Број особа	2	5	-	-	-	-	3	1	5	-	16

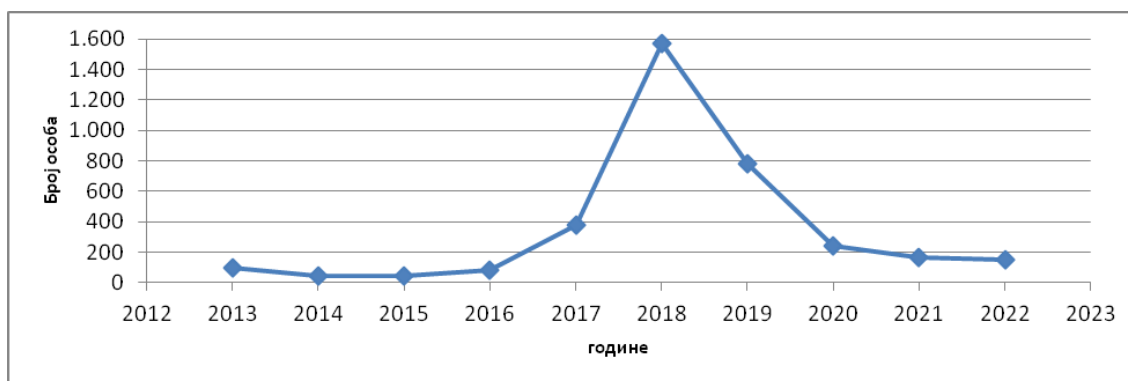
У посматраном периоду, од укупног броја признатих избјеглица, 6 особа је из Ирана, 4 особе су из Сиријске Арапске Републике, 3 особе су из Пакистана и по једна особа из Камеруна, Црне Горе и Мијанмара.

Табела 276. Број особа којима је призната супсидијарна заштита у БиХ од 2013. до 2022. године

Године	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Број особа	28	8	5	6	8	11	41	30	28	46	211

У посматраном периоду, од укупног броја особа са признатом супсидијарном заштитом, 98 особе су из Турске, 70 из Сиријске Арапске Републике, 14 из Украјине, 7 из Јемена, по 5 из Авганистана и Ирака, 4 из Азербејџана, 2 из Шри Ланке, те по једна из Египта, Индије, Пакистана, Ирана, Палестине и Сомалије.

Графички приказ броја особа које су затражиле азил у БиХ од 2013. до 2022. године

Анализом графичког приказа може се видјети да од 2013. до 2016. године долази до уједначеног броја особа које су затражиле азил у БиХ.

Обзиром да се Босна и Херцеговина у 2018. години суочила са вишеструким повећањем броја особа које су исказале намјеру за подношењем захтјева за азил дошло је и до значајног повећања броја тражилаца азила у односу на претходну годину од 311%. Током 2020. године долази до смањења броја тражилаца азила у односу на 2019. годину за 69% и тај број је износио 244 особе. У 2021. години долази до даљег смањења броја тражилаца азила у односу на 2020. годину за 32% и тај број је износио 167 особа. Тренд смањења броја тражилаца азила наставља се у 2022. години, те је у односу на 2021. годину изражено смањење за 12% и тај број износи 149.

Након уласка у БиХ, преко границе са Србијом и Црном Гором, највећи број миграната се директно појављују у теренским центрима Службе за послове са странцима како би изразили намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ. Од укупно 27.429 евидентирана странца намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ у 2022. години исказало је 25.709 особа.

Лице које је исказало намјеру за подношења захтјева за азил издаје се потврда о исказаној намјери за подношење захтјева за азил са роком трајања од 14 дана, као роком који је предвиђен Законом о азилу који се примјењује у ситуацијама великог броја истовремено исказаних намјера. У наведеном року странац треба поднијети захтјев за азил Сектору за азил Министарства безбједности БиХ. Исказивање намјере за подношење захтјева за азил у БиХ је инструмент који омогућава право на боравак на територији БиХ у року њене ваљаности.¹²

У 2022. години захтјев за азил у БиХ је поднијело 149 особа што чини 0,58% од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил. Највећи број захтјева за азил је поднесен од стране држављана Турске (29), Украјине (29), Кубе (19), Бурунди (16), Русије (15), Афганистана (9) и Сирије (8) што представља 86,89% од укупног броја захтјева за азил. Разлика између броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил и стварно поднесених захтјева за азил је израван показатељ злоупотребе азилантског система у БиХ на начин да се незаконит боравак у БиХ озакони исказивањем намјере за азил на територији БиХ на одређени период, а затим користи за незаконит одлазак према земљама ЕУ. У 2022. години, као и у претходној години, највећи број захтјева за азил је ријешен доношењем закључака о обустави поступка¹³.

У циљу анализе актуелне ситуације у области азила презентујемо податке који се односе на поднесене захтјеве за азил и број особа обухваћених тим захтјевима у 2021. и 2022. години.

Табела 28. Број захтјева (особа) које су поднијеле захтјев за азил у БиХ у 2021. и 2022. години

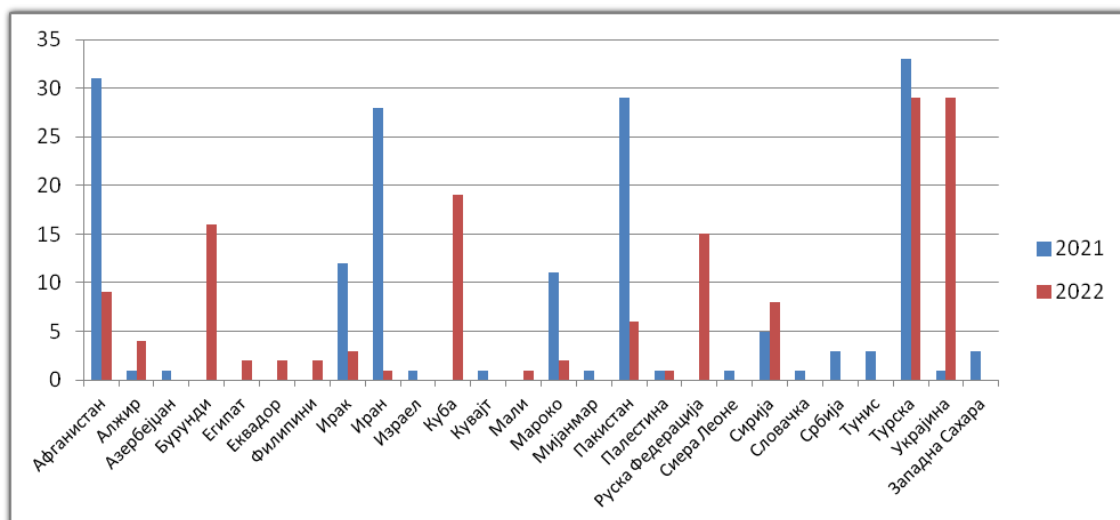
АЗИЛ		2021		2022		%	
Бр.	Држава	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа
1.	Афганистан	24	31	9	9	-62,50%	-70,97%
2.	Алжир	1	1	4	4	300,00%	300,00%
3.	Азербејџан	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
4.	Бурунди	-	-	6	16	-	-
5.	Египат	-	-	2	2	-	-
6.	Еквадор	-	-	1	2	-	-
7.	Филипини	-	-	2	2	-	-
8.	Ирак	6	12	2	3	-66,67%	-75,00%
9.	Иран	17	28	1	1	-94,12%	-96,43%
10.	Израел	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
11.	Куба	-	-	15	19	-	-
12.	Кувајт	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
13.	Мали	-	-	1	1	-	-
14.	Мароко	11	11	2	2	-81,82%	-81,82%
15.	Мијанмар	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
16.	Пакистан	21	29	6	6	-71,43%	-79,31%

¹² Члан 32. Закона о азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 11/16 и 16/16)

¹³ Члан 47. Закона о азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 11/16 и 16/16)

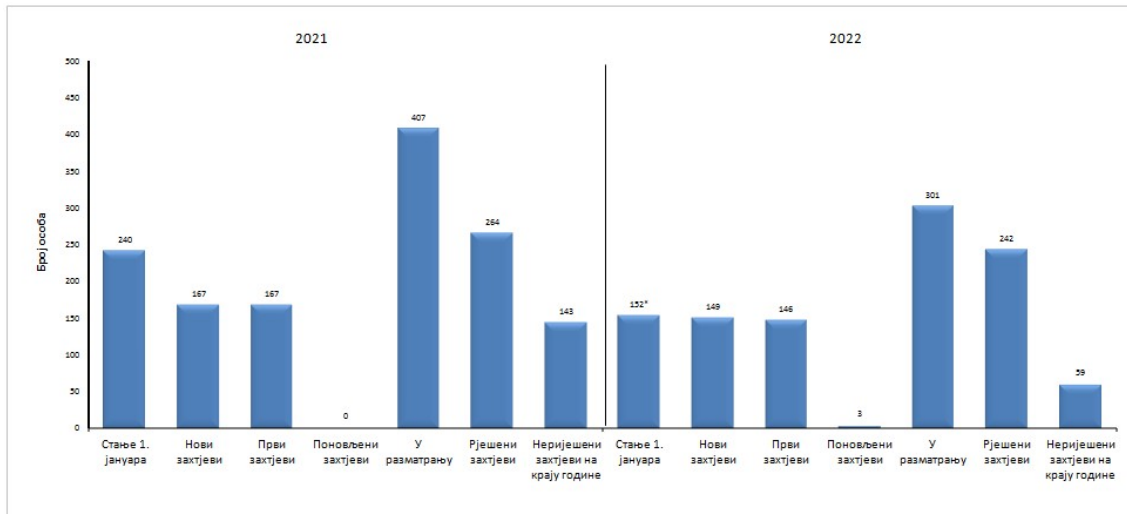
17.	Палестина	1	1	1	1	0,00%	0,00%
18.	Руска Федерација	-	-	9	15	-	-
19.	Сиера Леоне	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
20.	Сирија	5	5	4	8	-20,00%	60,00%
21.	Словачка	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
22.	Србија	3	3	-	-	-100,00%	-100,00%
23.	Тунис	1	3	-	-	-100,00%	-100,00%
24.	Турска	22	33	25	29	13,64%	-12,12%
25.	Украјина	1	1	21	29	2.000,00%	2.800,00%
26.	Западна Сахара	1	3	-	-	-100,00%	-100,00%
УКУПНО:		120	167	111	149	-7,50%	-10,78%

Графички приказ броја особа које су затражиле азил у БиХ у 2021. и 2022. години

Највећи број тражилаца азила у БиХ, у 2022. години били су држављани Турске (25 захтјева за 29 особа), Украјине (21 захтјев за 29 особа), Кубе (15 захтјева за 19 особа), Бурундија (6 захтјева за 16 особа) и Руске Федерације (9 захтјева за 15 особа).

У 2015. и 2016. години није било захтјева за азил поднесених од стране малољетних лица без пратње, док су у 2017. години поднесена 2 захтјева за азил за 2 особе из Афганистана, који се односе на категорију малољетника без пратње, а у 2018. години је поднесено 8 захтјева за азил за 8 особа (2 из Афганистана и Турске, те по 1 из Алжира, Ирана, Либије и Сиријске Арапске Републике). У 2019. години поднесен је 21 захтјев за 21 особу (8 из Пакистана, 7 из Афганистана, 2 из Сиријске Арапске Републике и по 1 из Алжира, Ирака, Ирана и Либије), док је у 2020. години поднесено 19 захтјева за 19 особа (12 из Афганистана, 4 из Пакистана, 2 из Ирана и 1 из Марока). У току 2021. године поднесено је 16 захтјева за 16 особа (9 из Афганистана, 4 из Пакистана, 2 из Турске и 1 из Мијанмара). Током 2022. године поднесена су 4 захтјева за 4 малољетна лица без пратње (2 из Афганистана и 2 из Алжира).

*Суд Босне и Херцеговине вратио је на поновно поступање 7 захтјева за 9 особа, те је видљива разлика у пренесеним захтјевима и особама из 2021. године у 2022. годину

У 2021. години донесено је укупно 170 одлука, од којих је код 12 захтјева за 34 особе захтјев за азил повучен, док је у 2022. години од 181 донесене одлуке, код 28 захтјева за 37 особа захтјев повучен (лични одустанак).

Према подацима Министарства безбједности - Сектора за азил у 2021. години укупно је поднесено 120 захтјева за азил у БиХ за 167 особа. Међутим, уз захтјеве који су остали нерјешени из претходних година (154 захтјева за 240 особа) види се да је Сектор за азил у 2021. години имао за разматрање укупно 274 захтјева за 407 особа. Сектор за азил је у 2021. години позитивно ријешео 19 захтјева за 33 особе и то, 3 захтјева за 5 особа, додјеливањем избјегличког статуса и 16 захтјева за 28 особа, признавањем статуса супсидијарне заштите, одбио је 41 захтјев за 51 особу, док је поступак обустављен у 109 захтјева за 179 особа. Један захтјев за једну особу је одбачен тако да је на крају 2021. године остало неријешено 104 захтјева за 143 особе.

Основни разлог за одбијање захтјева за азил (40 захтјева за 50 особа) је неоснованост по члану 44. (1) а у вези са чл. 19. и 22. Закона о азилу, по коме се захтјев не заснива на разлозима који представљају основу за признавање избјегличког статуса или статуса супсидијарне заштите, затим слиједи разлог означен као разлог искључења према чл. 21. и 23. Закона о азилу (1 захтјев за 1 особу).

У 2021. години обустављени су поступци код 109 захтјева за 179 особа из следећих разлога: тражилац током поступка не сарађује (64 захтјева за 98 особа), не борави на посљедњој пријављеној адреси (12 захтјева за 20 особа), разлози прописани Законом о управном поступку (12 захтјева за 34 особе), неодрживање на позив за саслушање (15 захтјева за 20 особа) и тражилац у току поступка напустио БиХ (6 захтјева за 7 особа).

Узимајући у обзир пренесене а неријешене захтјеве из претходних година, као и новозапримљене захтјеве, укупно за разматрање у 2021. години било је 274 захтјева за

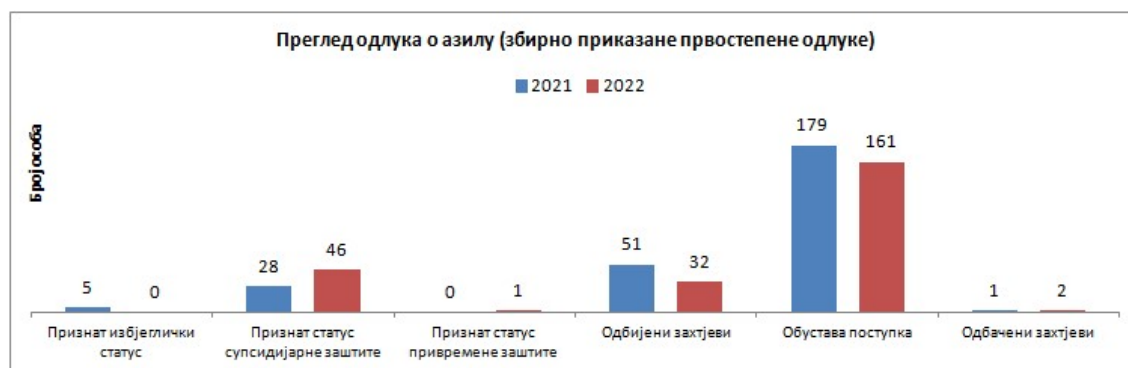
407 особа. Највише захтјева поднесено је од стране држављана Пакистана (18% од укупног броја тражилаца азила), Афганистана (16%), Турске (16%), Ирана (12%) и Марока (9%).

Приказ полне и старосне структуре укупног броја особа (407 особа) које су затражиле азил у БиХ у 2021. години и особа чији су захтјеви пренешени из претходне године изгледао би овако: 117 жена (29%) и 290 мушкараца (71%). Добра структура ових лица показује да је најзаступљенија добра група од 18 до 34 година (184 особе или 45%), затим добра група од 35 до 64 године (121 особа или 30%), затим добра група од 0 до 13 година (75 особа или 18%), затим добра група од 14 до 17 година (26 особа или 6%) и на крају добра група преко 65 година (1 особа или 1%).

Ако узмемо у обзир само запримљене захтјеве за азил у 2021. години (120 захтјева за 167 особа) види се да је највише тражилаца азила било из Турске (33 особе), Афганистана (31 особа), Пакистана (29 особа), Ирана (28 особа), Ирака (12 особа) и Марока (11 особа) што представља 86% од укупног броја захтјева за азил.

Полна и старосна структура новозапримљених захтјева у 2021. години показује да је било 46 жена (28%) и 121 мушкарац (72%). Најзаступљенија добра група је од 18 до 34 године (76 особа или 46%), затим добра група од 35 до 64 године (49 особа или 29%), затим добра група од 0 до 13 година (28 особа или 17%), затим добра група од 14 до 17 година (13 особа или 8%), док добра група преко 65 година није била заступљена.

Према подацима Министарства безбједности - Сектора за азил у 2022. години укупно је поднесено 111 захтјева за азил у БиХ за 149 особа. Међутим, уз захтјеве који су остали нерјешени из претходних година (111 захтјева за 152 особе) види се да је Сектор за азил у 2022. години имао за разматрање укупно 220¹⁴ захтјева за 301 особу. Сектор за азил је током прошле године позитивно ријешио 35 захтјева за 46 особа признавањем статуса супсидијарне заштите, одбио је 25 захтјева за 33 особе од којих је 1 са начелом забране враћања, док је поступак обустављен у 119 захтјева за 161 особу. Два захтјева за двије особе су одбачена тако да је на крају 2022. године остао неријешен 41 захтјев за 59 особа.

Основни разлог за одбијање захтјева за азил (25 захтјева за 33 особе) је неоснованост по члану 44. (1) а у вези са чл. 19. и 22. Закона о азилу, по коме се захтјев не заснива на

¹⁴ Три захтјева тражилаца азила су спојена у један, те је донесена једна одлука

разлозима који представљају основу за признавање избјегличког статуса или статуса супсидијарне заштите (24 захтјева за 32 особе), затим слиједи разлог означен као разлог искључења према чл. 21. и 23. Закона о азилу (1 захтјев за 1 особу).

У 2022. години обустављени су поступци код 119 захтјева за 161 особу из сљедећих разлога: тражилац током поступка не сарађује (56 захтјева за 72 особе), разлози прописани Законом о управном поступку (29 захтјева за 37 особа), неодрживање на позив за саслушање (17 захтјева за 19 особа), не борави на посљедњој пријављеној адреси (12 захтјева за 25 особа) и тражилац у току поступка напустио БиХ (5 захтјева за 8 особа).

Узимајући у обзир пренесене а неријешене захтјеве из претходних година, као и новозапримљене захтјеве, укупно за разматрање у 2022. години било је 222 захтјева за 301 особу. Највише захтјева поднесено је од стране држављана Турске (20,7% од укупног броја тражилаца азила), Афганистана (14,0%), Ирана (10,4%), Пакистана (9,9%) и Украјине (9,9%).

Приказ полне и старосне структуре укупног броја особа (301 особа) које су затражиле азил у БиХ у 2022. години и особа чији су захтјеви пренешени из претходне године изгледао би овако: 108 жена (36%) и 193 мушкараца (64%). Добра структура ових лица показује да је најзаступљенија добра група од 18 до 34 године (131 особа или 43,5%), затим добра група од 35 до 64 године (103 особе или 34,2%), затим добра група од 0 до 13 година (41 особа или 13,6%), затим добра група од 14 до 17 година (15 особа или 5,0%) и на крају добра група преко 65 година (11 особа или 3,7%).

Ако узмемо у обзир само запримљене захтјеве за азил у 2022. години (111 захтјева за 149 особа) види се да је највише тражилаца азила било из Турске (29 особа), Украјине (29 особа), Кубе (19 особа), Бурундија (16 особа), Руске Федерације (15 особа), Афганистана (9 особа) и Сирије (8 особа) што представља 84% од укупног броја захтјева за азил.

Полна и старосна структура новозапримљених захтјева у прошлој години показује да је било 66 жена (44%) и 83 мушкараца (56%). Најзаступљенија добра група је од 18 до 34 године (63 особе или 42,3%), затим добра група од 35 до 64 године (50 особа или 33,6%), затим добра група од 0 до 13 година (18 особа или 12,1%), затим добра група од 14 до 17 година и група преко 65 година (по 9 особа или 6,0%).

7. Издате радне дозволе странцима

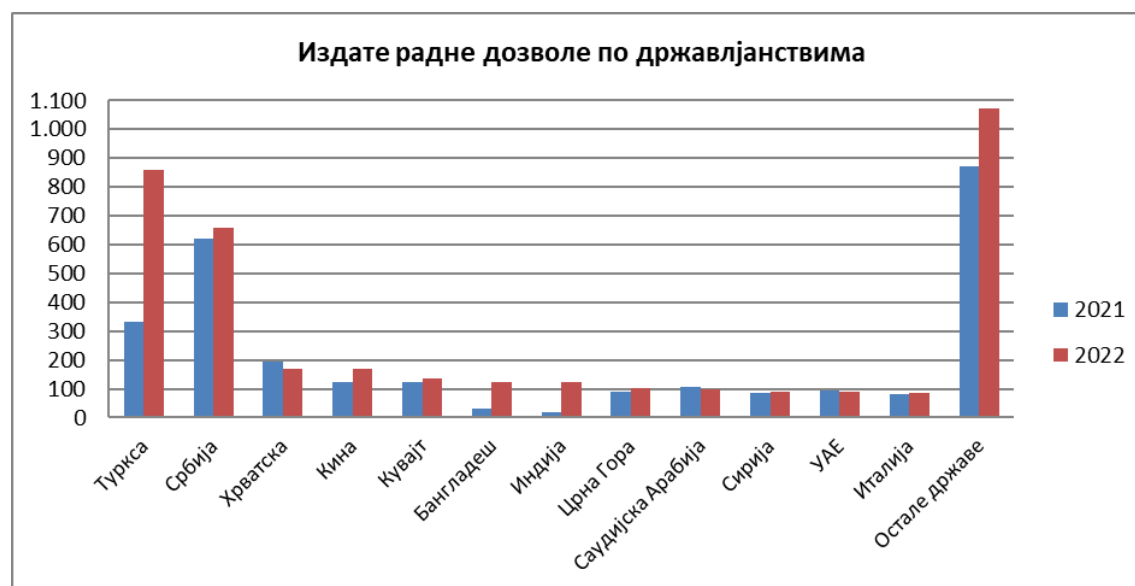
Према подацима из Агенције за рад и запошљавање БиХ, а на основу података пристиглих из ентитетских завода за запошљавање и Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ, укупан број радних дозвола које су издате странцима у Босни и Херцеговини износио је у 2021. години 2.775, а у 2022. години 3.780 радних дозвола, што представља повећање од 36,22%. Презентујемо податке издатих радних дозвола странцима разврстане по држављанствима и квалификацијској структури странаца.

Табела 29. Издате радне дозволе странцима разврстане по држављанствима за 2021. и 2022. годину

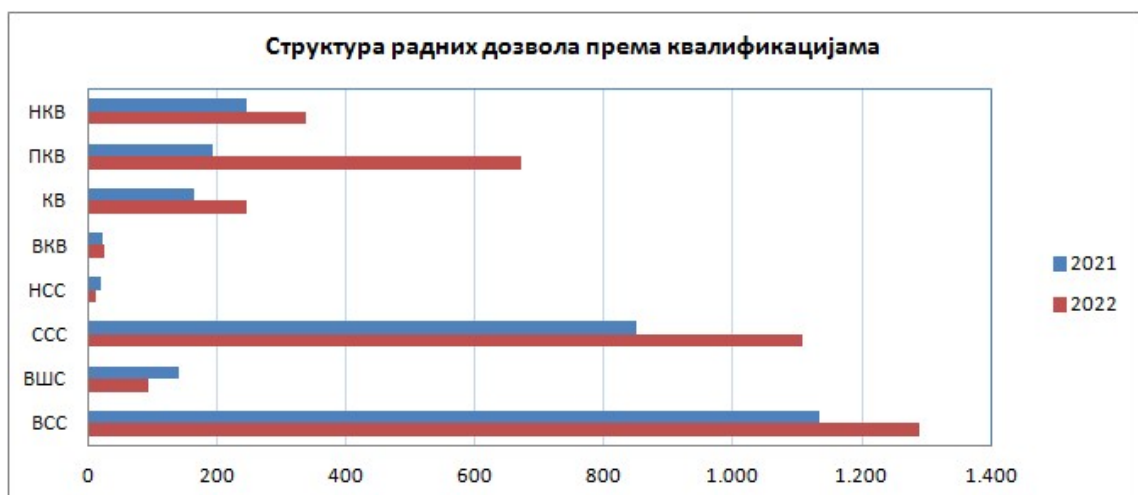
Р.бр	Држављанство	2021	2022	%
1.	Турска	334	861	157,78%
2.	Србија	622	660	6,11%
3.	Хрватска	193	169	-12,44%
4.	Кина	124	169	36,29%
5.	Кувајт	122	137	12,30%
6.	Бангладеш	31	123	296,77%
7.	Индија	20	122	510,00%
8.	Црна Гора	88	102	15,91%
9.	Саудијска Арабија	108	97	-10,19%
10.	Сирија	87	91	4,60%
11.	УАЕ	92	90	-2,17%
12.	Италија	82	87	6,10%
13.	Остале државе	872	1.072	22,94%
	Укупно	2.775	3.780	36,22%

Највећи број странаца који имају радне дозволе у БиХ у прошлој години су држављани Турске (22,78%), а након њих слиједе држављани Србије (17,46%), Хрватске (4,47%), Кине (4,47%) и Кувајта (3,62%).

У 2022. години уочава се, за већину презентованих земаља, тренд раста издатих радних дозвола у БиХ у односу на 2021. годину, изузев држављана Хрватске, Саудијске Арабије и Уједињених Арапских Емирата.

Квалификациона структура странаца којима су издате радне дозволе у 2022. години индицира да највећи број има високу стручну спрему (34%), након чега слиједе они са средњом стручном спремом (29%), те неквалификовани и полуквалификовани радници (18%), што је скоро исти случај и у претходним годинама када су у питању висока и средња стручна спрема.

Највећи број радних дозвола у 2022. години издат је у сљедећим дјелатностима: грађевинарству 884 (23%), трговини 560 (15%), умјетности 370 (10%), пословање некретнинама 356 (9%), прерађивачка 312 (8%), осталим услужним дјелатностима 236 (6%), образовању 163 (4%) и вађењу руда и камена 157 (4%), што представља 79% од укупног броја издатих радних дозвола.

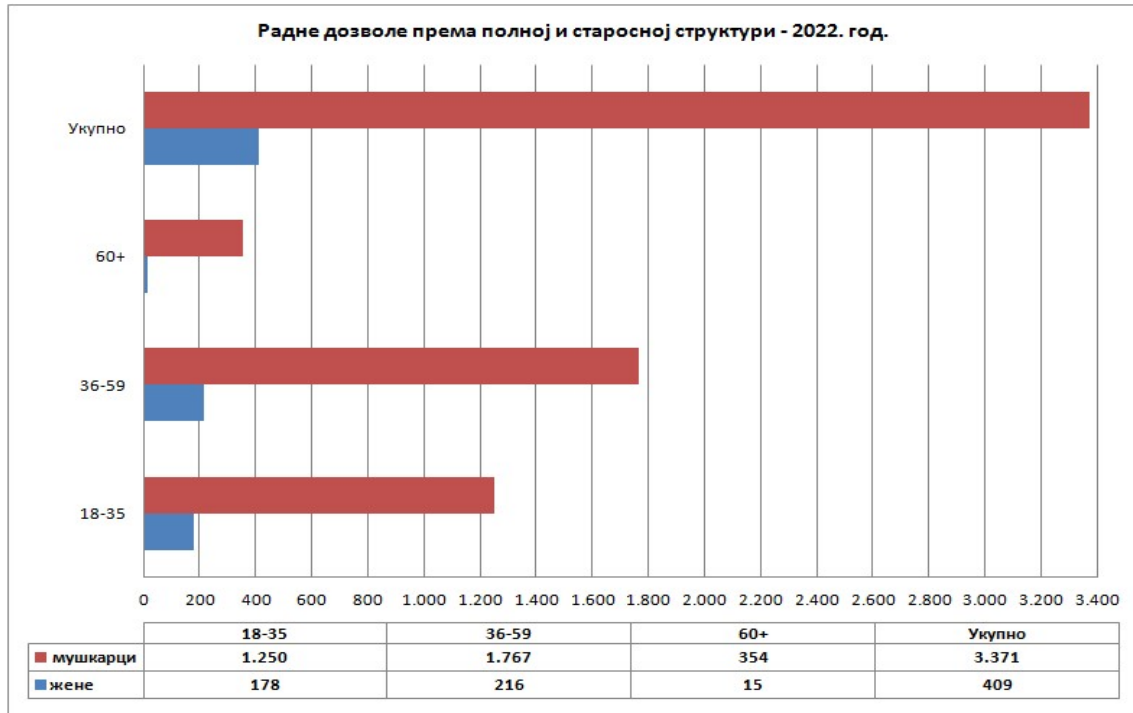
Табела 30. Структура радних дозвола у 2022. години према дјелатностима

ДЈЕЛАТНОСТИ	2022
Грађевинарство	884
Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикла	560
Умјетност, забава и рекреација	370
Пословање некретнинама	356
Прерађивачка индустрија	312
Остале услужне дјелатности	236
Образовање	163
Вађење руда и камена	157
Хотелијерство и угоститељство	130
Информације и комуникације	117
Административне и помоћне услужне дјелатности	113
Стручне, научне и техничке дјелатности	102
Дјелатности здравствене и социјалне заштите	91
Превоз, складиштење и везе	64
Пољопривреда, шумарство и риболов	45
Производња и снабдијевање електричном енергијом, плинком, паром и климатизацијом	32
Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	30
Дјелатности извантериторијалних организација и органа	12

Снабдијевање водом, уклањање отпадних вода, управљање отпадом те дјелатности санације околиша	3
Дјелатности домаћинства	3
УКУПНО:	3.780

Од укупног броја у 2022. години женама је издато 409 (11%), а мушкарцима 3.371 (89%) радних дозвола, што представља приближно исти омјер као и у претходних пет година. Највећи број радних дозвола у 2022. години, укупно 1.767 (47%), издато је мушкарцима у доби од 36 до 59 година старости. Овај проценат је био приближно исти и у претходним годинама.

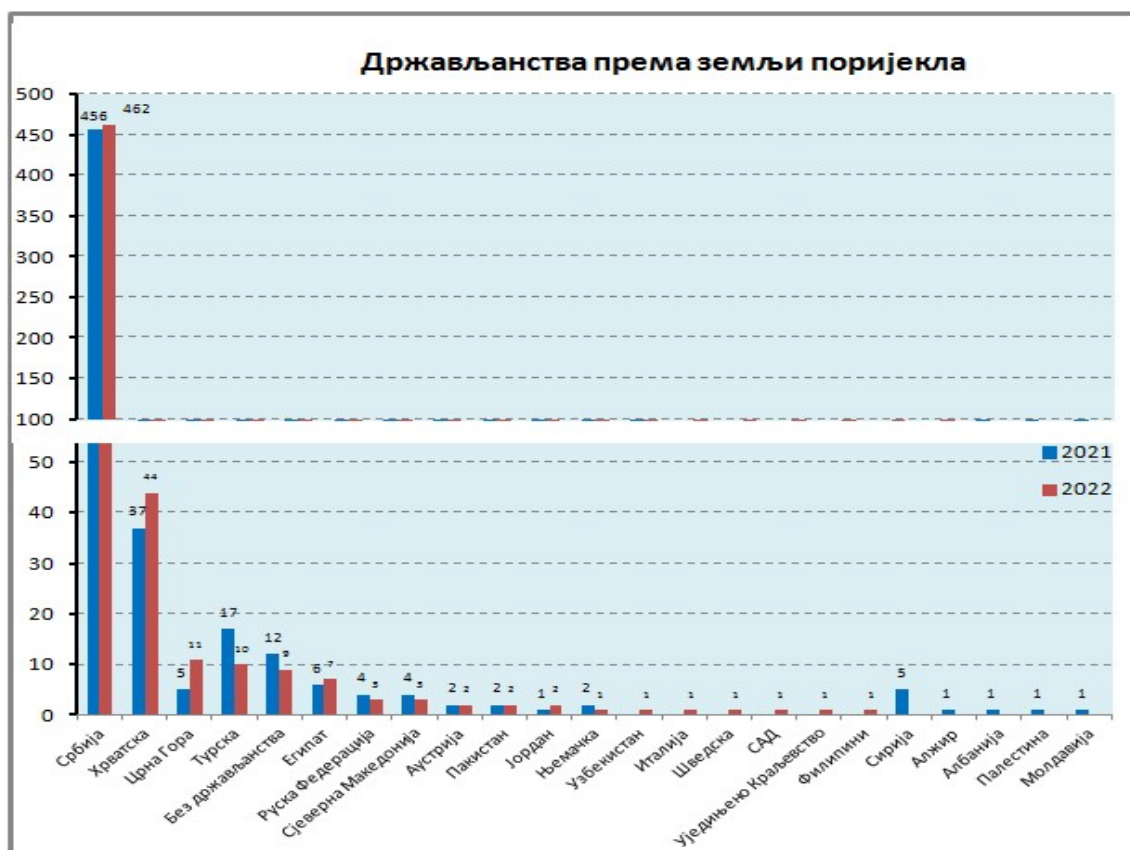
8. Стицање држављанства БиХ

Министарство цивилних послова, које је надлежно за издавање сагласности за стицање држављанства БиХ, је захтјев за доставу података о особама које су добиле држављанство БиХ путем натурализације и provedбе међудржавних уговора о двојном држављанству прослиједило надлежним ентитетским министарствима. Федерално Министарство унутрашњих послова и Министарство управе и локалне самоуправе Републике Српске су доставили тражене податке, разврстане по земљама поријекла, полу и старосној доби лица која су стекла држављанство БиХ у 2021. и 2022. години. Достављени подаци су анализирани и представљени по годинама. Такође Савјет министара БиХ доноси Одлуке о пријему у држављанство Босне и Херцеговине за лица од нарочите користи за БиХ у складу са чланом 13. Закона о држављанству Босне и Херцеговине. За наведена лица чињеница држављанства БиХ и ентитетског држављанства уписује се према мјесту њиховог пребивалишта у Босни и Херцеговини.

Табела 31. Број одобрених држављанстава БиХ разврстан према земљама поријекла у 2021. и 2022.г.

Р.бр.	Претходно држављанство	2021	2022
1.	Србија	456	462
2.	Хрватска	37	44
3.	Црна Гора	5	11
4.	Турска	17	10
5.	Без држављанства	12	9
6.	Египат	6	7
7.	Руска Федерација	4	3
8.	Сјеверна Македонија	4	3
9.	Аустрија	2	2
10.	Пакистан	2	2
11.	Јордан	1	2
12.	Њемачка	2	1

Р.бр.	Претходно држављанство	2021	2022
13.	Узбекистан	-	1
14.	Италија	-	1
15.	Шведска	-	1
16.	САД	-	1
17.	Уједињено Краљевство	-	1
18.	Филипини	-	1
19.	Сирија	5	-
20.	Алжир	1	-
21.	Албанија	1	-
22.	Палестина	1	-
23.	Молдавија	1	-
	Укупно	557	562

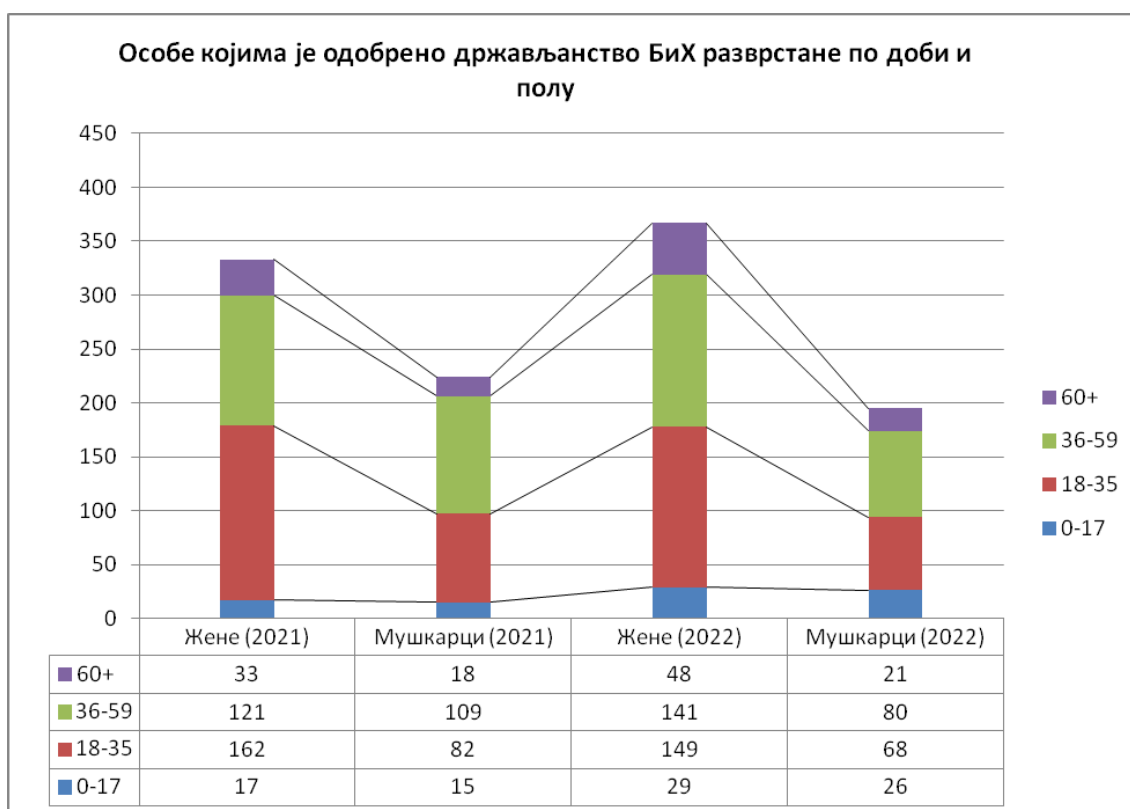
Највише држављанстава БиХ у протекле двије године су стекли држављани Србије (82%).

Укупан број странаца који су стекли држављанство БиХ у 2022. години износио је 562 и већи је за 0,90% у односу на 2021. годину. Од тог броја по основу Споразума о двојном

држављанству отпада 474 особа, што преставља 84% од укупног броја додјељених држављанстава.

У 2022. години држављанство БиХ и Федерације БиХ стекло је 311 особа, од чега 10 особа по основу Одлуке Савјета министара БиХ о пријему у држављанство Босне и Херцеговине за лица од нарочите користи за Босну и Херцеговину, те по основу натурализације 59 особа, по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Србије 219 особа, по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Хрватске 13 особа, те по основу члана 11. (а) и члана 38. Закона о држављанству Босне и Херцеговине 10 особа. У истој години држављанство БиХ и Републике Српске стекла је 251 особа, од чега 2 особе по основу Одлуке Савјета министара БиХ о пријему у држављанство Босне и Херцеговине за лица од нарочите користи за Босну и Херцеговину, те по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Србије 219 особа, по основу Споразума о двојном држављанству између Босне и Херцеговине и Хрватске 22 особе, те по основу натурализације 8 особа.

Анализа укупних података о особама које су добиле држављанство БиХ у 2022. години према доби и полу указује да је 39% особа које су стекле држављанство БиХ у доби од 18 до 35 година старости и 39% особа које су стекле држављанство БиХ у доби од 36 до 59 година старости, те да је држављанство БиХ стекло више жена (65%) него мушкараца (35%) што је скоро исти случај као у претходним годинама.

9. Емиграција из БиХ

У оквиру своје надлежности за исељеништво, Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине у сврху анализе стања исељеништва из БиХ користи статистичке податке агенција за статистику земаља пријема о броју особа које воде поријекло из БиХ које у земљама пријема бораве дуже од 12 мјесеци.

9.1. Миграциони токови

На самом почетку ове анализе потребно је нагласити да подаци на основу којих се врши процјена укупног броја емиграната из Босне и Херцеговине за 2022. годину нису свеобухватни обзиром да су извори података појединих држава пријема, Уједињених народа и Свјетске банке доступни само за 2020. годину, те отуда и разлике у наведеним референтним годинама у табелама 33. и 35.

Према доступним званичним подацима агенција за статистику земаља пријема и дипломатско-конзуларних представништава Босне и Херцеговине процјена укупног броја особа које живе у исељеништву, а које воде поријекло из Босне и Херцеговине износи око 2,2 милиона.

Према процјенама Свјетске банке наведеним у публикацији *Migration and Remittances Factbook 2016*, проценат емиграната из БиХ у свијету у односу на број становника у БиХ износи 44,5%, што Босну и Херцеговину позиционира на 16. мјесто у свијету по стопи емиграције у односу на број становника у земљи, уз напомену да публикација садржи процјене за 214 земаља.

Када говоримо о емиграцији из Босне и Херцеговине на годишњем нивоу, једини подаци у Босни и Херцеговини који се могу користити као статистика емиграција по годинама су подаци које води Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине о броју особа које су се одјавиле из евиденције о пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине ради исељења у друге државе. Према њиховим подацима, у 2022. години, 3.210 особа је одјавило боравак у Босни и Херцеговини.¹⁵

---

¹⁵ Извор: Допис Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине број:15-03-07-1015421-2/2022 од 10.01.2023. год.

Табела 32. Број одјављених особа из БиХ у 2022. години према држави одредишта

ДРЖАВА ОДРЕДИШТА	БРОЈ ОДЈАВЉЕНИХ ОСОБА У 2022. ГОДИНИ
Њемачка	834
Аустрија	767
Хрватска	627
Србија	389
Словенија	326
Црна Гора	70
Холандија	30
Остале земље	167
УКУПНО:	3.210

Ови подаци не могу бити показатељи тренда емиграције из Босне и Херцеговине, јер не представљају свеукупне податке о исељавању из БиХ, али указују на то да су најчешће земље дестинације за емигранте из Босне и Херцеговине земље Европске уније.

На основу билатералних споразума о запошљавању које је Босна и Херцеговина закључила са Словенијом и Њемачком, велики број радника се запошљава у овим земљама посредством Агенције за рад и запошљавање БиХ, међутим доста њих одлази из БиХ и у властитом аранжману. Тако, према подацима Агенције за рад и

запошљавање БиХ¹⁶ о запосленим држављанима БиХ у земљама с којима БиХ има потписан споразум о запошљавању, закључно са новембром 2022. године у Републици Словенији је запослено 17.154 држављана БиХ, а у Савезној Републици Њемачкој 553 држављана БиХ (односи се само на медицинске раднике у СР Њемачкој), што је укупно 17.707 особа.

9.2. Број емиграната

Због тешкоћа у праћењу емиграције са којима се суочавају све земље у свијету и немогућности успоставе база података о емиграцији, уобичајено је да се за податке о емиграцији користе подаци о имиграцији и попису становништва које воде статистичке агенције у земљама пријема. Подаци о емигрантима, односно исељеништву из Босне и Херцеговине, према евиденцији и пописима становништва земаља пријема, могу се разврстати у три основне групе: држављани БиХ, особе рођене у БиХ и особе б.х. поријекла, што укључује и њихове потомке. Тачни статистички подаци о укупном броју емиграната рођених у БиХ, без обзира на њихово садашње држављанство, у 53 земље свијета износи 1.836.961, од чега у земљама Европе и Сјеверне Америке живи 95% емиграната из БиХ.

---

¹⁶ Акт Агенције за рад и запошљавање БиХ број: 03-37-484-2/22 од 10.01.2023. године

Табела 33. Број емиграната рођених у Босни и Херцеговини у 53 државе пријема

Р.бр.	Земља пријема	Број	Извор података и референтна година	Р.бр.	Земља пријема	Број	Извор података и референтна година
1.	Хрватска	381.100	УН ¹⁷ , 2020	28.	Нови Зеланд	626	УН, 2015
2.	Србија	342.526	УН, 2020	29.	Руска Федерација	513	УН, 2020
3.	Њемачка	333.000	Федерални стат.завод Њемачке ¹⁸ , 2021	30.	Малта	494	УН, 2020
4.	Аустрија	172.373	Статистички завод Аустрије ¹⁹ , 2021	31.	Словачка	463	УН, 2020
5.	Словенија	122.235	УН, 2020	32.	Грчка	446	УН, 2020
6.	САД	104.136	УН, 2020	33.	Мађарска	438	УН, 2020
7.	Шведска	60.912	УН, 2020	34.	Либија	351	УН, 2020
8.	Швајцарска	57.783	Статистички завод Швајцарске ²⁰ , 2020	35.	Лихтенштајн	299	УН, 2020
9.	Канада	38.906	УН, 2020	36.	Исланд	273	УН, 2020
10.	Аустралија	38.485	УН, 2020	37.	Јужна Африка	243	УН, 2020
11.	Црна Гора	32.126	УН, 2020	38.	Бугарска	164	УН, 2020
12.	Италија	29.487	УН, 2020	39.	Румунија	160	УН, 2020
13.	Албанија	29.077	УН, 2013	40.	Бразил	86	УН, 2020
14.	Норвешка	18.542	Ст.уред Норв ²¹ 2020	41.	Кипар	65	УН, 2020
15.	Данска	16.471	Завод за статистику Данске ²² , 2021	42.	Египат	61	УН, 2020
16.	Француска	15.944	УН, 2020	43.	Јордан	59	УН, 2020
17.	Уједињено Краљевство	9.576	УН, 2020	44.	Израел	53	УН, 2015
18.	Сјеверна Македонија	8.750	УН, 2020	45.	Португал	46	УН, 2020
19.	Пољска	4.584	УН, 2020	46.	Чиле	44	УН, 2019
20.	Турска	3.253	УН, 2020	47.	Венецуела	22	УН, 2020
21.	Република Чешка	3.178	УН, 2020	48.	Боливија	10	УН, 2020
22.	Шпанија	2.858	УН, 2020	49.	Латвија	9	УН, 2020
23.	Луксембург	2.732	УН, 2020	50.	Доминиканска Република	5	УН, 2020
24.	Ирска	1.407	Централни стат. уред Р. Ирске ²³ , 2016	51.	Литванија	2	УН, 2020
25.	Холандија	1.059	УН, 2020	52.	Естонија	2	УН, 2020
26.	Финска	811	УН, 2020	53.	Гвинеја	2	УН, 2020
27.	Белгија	714	УН, 2020		УКУПНО	1.836.961	

¹⁷ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020).

International Migrant Stock <https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock>, приступљено 30.1.2021.g

¹⁸ Statistisches Bundesamt (Destatis), 2021, www.destatis.de

¹⁹ <https://statcube.at/statistik.at/ext/statcube/jsf/tableView/tableView.xhtml>

²⁰ <https://www.bfs.admin.ch/>

²¹ Statistics Norway, 2020, www.ssb.no

²² <https://www.dst.dk/>

²³ <https://www.cso.ie/>

Међутим, процјена укупног броја особа бх. поријекла у свијету је око 2,2 милиона. Овај број укључује особе рођене у БиХ које су напустиле своју земљу и процијењени број њихових потомака рођених у земљама пријема без обзира које држављанство имају, а не укључује тзв. *стару емиграцију*. Министарство за људска права и избјеглице располаже само дјелимичним подацима о броју потомака, а процјене броја особа бх. поријекла у свијету су сачињене на основу тих података и података и процјена којима располажу дипломатско-конзуларна представништва БиХ, те агенције за статистику и заводи за попис становништва земаља пријема.

Посматрајући пораст укупног број особа бх. поријекла у периоду од 1990. до 2020. године за одређене државе пријема (18 држава) примјетни су одређени трендови који указују које државе грађани Босне и Херцеговине најчешће бирају као своје одредиште. Поред већ утврђених трендова одлазака у Њемачку, Аустрију и Словенију, уочљиво је да се бх. емигранти одлучују и за одлазак у земље Скандинавије – Шведска, Норвешка и Финска које имају континуиран пораст броја особа бх. поријекла, односно оних који су рођени у Босни и Херцеговини. Када посматрамо остатак Европске уније, свакако је потребно истаћи да одређен број грађана БиХ бира Уједињено Краљевство и Републику Ирску као земље свог одредишта, обзиром да ове земље у пријератном периоду нису традиционално биле одредиште емиграната из Босне и Херцеговине.

Од прекоокеанских земаља треба истаћи Канаду и Аустралију гдје је у задњих 30 година видљив континуиран раст броја особа које су поријеклом из Босне и Херцеговине.

Табела 34. Број емиграната рођених у Босни и Херцеговини у 18 држава пријема за период 1990 – 2020

Р.Бр.	ДРЖАВА ПРИЈЕМА ²⁴	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020
1.	Аустралија	22.312	-	28.650	38.394	39.730	36.750	38.485
2.	Аустрија	92.349	104.186	116.023	123.348	132.222	152.759	168.798
3.	Белгија	308	306	295	215	367	521	714
4.	Финска	-	100	200	404	557	652	811
5.	Француска	8.357	8.628	8.898	11.323	13.089	14.506	15.944
6.	Ирска	123	342	748	749	627	640	732
7.	Исланд	9	14	18	83	144	150	273
8.	Италија	4.034	15.437	26.839	18.972	10.348	11.317	29.487
9.	Канада	25.135	-	25.945	29.787	35.885	35.908	38.906
10.	Малта	25	30	77	122	134	227	494
11.	Норвешка	3	9.401	11.573	12.486	12.952	13.201	13.946
12.	Њемачка	108.349	129.718	151.087	157.145	160.948	165.187	221.720
13.	Словенија	68.549	68.327	77.361	79.262	102.915	100.880	122.235
14.	Србија	42.141	266.909	380.524	351.671	343.743	335.992	342.526
15.	Шпанија	643	867	1.466	1.888	2.162	2.119	2.858

²⁴ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020). International Migrant Stock <https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock>, приступљено 30.1.2021. год.

16.	Шведска	40.488	48.046	51.526	54.222	55.914	54.799	60.912
17.	Швајцарска	41.166	-	38.666	43.388	51.023	54.673	57.678
18.	Уједињено Краљевство	1.816	4.108	6.470	6.717	7.090	8.486	9.576

9.3. Статус емиграната

Статус бх. исељеника ријешен је великим дијелом кроз стицање држављанства земље пријема, сталну или привремену дозволу боравка.

У већини држава већ дужи низ година нема регистрованих особа из Босне и Херцеговине са избјегличким статусом. Већина њих се интегрисала у земљама пријема. Према посљедњим подацима *UNHCR*-а²⁵ у свијету је у јуну 2022. године регистровано 18.176 особа из Босне и Херцеговине са избјегличким статусом.

Број држављана Босне и Херцеговине, са сталним или привременим боравком, према доступним подацима за четрнаест држава пријема, износи **494.132**, а како је то представљено у табели 35. Овај број представља бх. држављане који имају само држављанство Босне и Херцеговине и који нису стекли држављанство државе пријема, нити имају двојно држављанство.

Табела 35. Број држављана БиХ у 14 земаља пријема (не укључује особе које поред држављанства БиХ имају и неко друго држављанство)

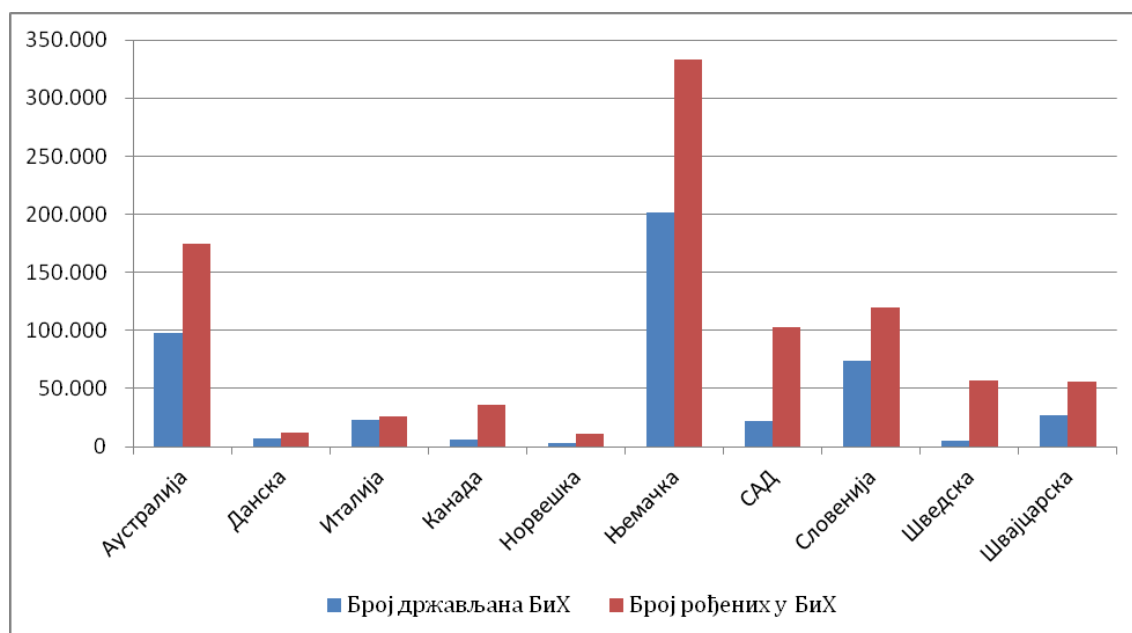
ЗЕМЉА ПРИЈЕМА	Број држављана БиХ	Завод за статистику земље пријема за референтну годину
Њемачка	204.189	2021
Аустрија	96.990	2021
Словенија	73.179	2020
Италија	24.399	2019
САД	23.383	2020
Швајцарска	28.756	2021
Шведска	6.717	2021
Данска	9.346	2021
Канада	7.760	2016
Хрватска	6.733	2011
Црна Гора	5.209	2011
Норвешка	3.906	2021
Холандија	2.165	2019
Аустралија	1.400	2011
УКУПНО:	494.132	

²⁵ Извор: *UNHCR Statistics, Mid-year 2022*, <https://www.unhcr.org/refugee-statistics/>

Напомињемо да подаци о броју држављана БиХ који по основу Споразума о двојном држављанству посједују двојна држављанства са Хрватском, Србијом и Шведском нису доступни, јер нити једна земља пријема не води податке о двојним држављанима, што значи када држављани БиХ добију држављанство земље пријема они се у статистикама земаља пријема више не воде као држављани БиХ.

Подаци о држављанима БиХ у Хрватској и Шведској, наведени у табели 35, се односе само на оне држављане БиХ који нису стекли држављанство земље пријема, док за Србију није доступна ни ова врста података.

Упоредни приказ броја емиграната рођених у БиХ и броја држављана БиХ у истој држави пријема

Стопа натурализације исељеника из БиХ у одређеној земљи пријема се јасно види у односу између броја особа које имају држављанство БиХ и броја особа које су рођене у БиХ. У већини земаља број држављана БиХ је пуно мањи у односу на број оних који су рођени у БиХ.

Највећи број исељеника из БиХ који су стекли држављанство земље пријема и даље посједује држављанство БиХ као двојно држављанство, јер држава пријема својим законодавством даје такву могућност или је то уређено споразумом о двојном држављанству закљученим са Босном и Херцеговином.

Према подацима Министарства цивилних послова БиХ²⁶, у 2022. години држављанства Босне и Херцеговине се одрекло 2.576 особа. Према истим подацима, највећи број држављана БиХ се у 2021. години одрекло држављанства због стицања држављанства Њемачке (1.130), Аустрије (705), Словеније (500) и Хрватске (122).

²⁶ Акт Министарства цивилних послова БиХ број 06-30-2-6911/22 од 12.01.2023. године

Подаци о броју натурализованих бх. исељеника су изузетно битни када се говори о степену интегрисаности бх. исељеника у државама пријема, а у исто вријеме указују и на карактер миграција, односно на чињеницу да се ради о дугорочним мигрантима.

9.4. Новчане дознаке

Према подацима Централне банке БиХ, новчане дознаке из иностранства за сва четири квартала 2022. године износе 3 милијарде и 343 милиона КМ, док укупни трансфери из иностранства, који укључују и иностране пензије, за 2022. годину износе 4 милијарде и 696 милиона КМ.

Табела 36. ЦББиХ-Извјештај о Платном билансу БиХ и процјена за Q4 2022²⁷

Изражено у милионима КМ	2022 1. квартал	2022 2. квартал	2022 3. квартал	2022 (процјена) 4. квартал	2022 (процјена) укупно
Персонални трансфери (Новчане дознаке из иностранства)	742,18	907,42	966,45	727,28	3.343,33
Остали текући трансфери (углавном пензије/мировине)	301,88	331,17	356,57	363,91	1.353,53
<i>Од чега: Социјална давања (по старој методологији мировине/пензије из иностранства)</i>	272,89	295,85	320,00	321,90	1.210,64
Укупно текући трансфери	1.044,06	1.238,59	1.323,02	1.091,19	4.696,86

Процјене Свјетске банке²⁸ о новчаним дознакама из иностранства за Босну и Херцеговину у новембру 2022. године износе 4 милијарде и 488 милиона КМ. Према овим подацима, учешће новчаних дознака у БДП-у Босне и Херцеговине је 10,1%, што Босну и Херцеговину ставља на 4. мјесто у Европи по висини учешћа новчаних дознака у БДП-у.

²⁷ Извор податка: ЦББиХ-Извјештај о Платном билансу БиХ од 31.01.2023. године -Трансфери_Q1 2007-Q3_2022 и процјена за Q4 2022. год. сачињена на основу прилива новчаних дознака за претходне три године.

²⁸ *Migration and Remittances Data*, Свјетска Банка, новембар 2022

Табела 37. Процјена прилива новчаних дознака према земљама пријема бх. емиграната за 2021. годину²⁹

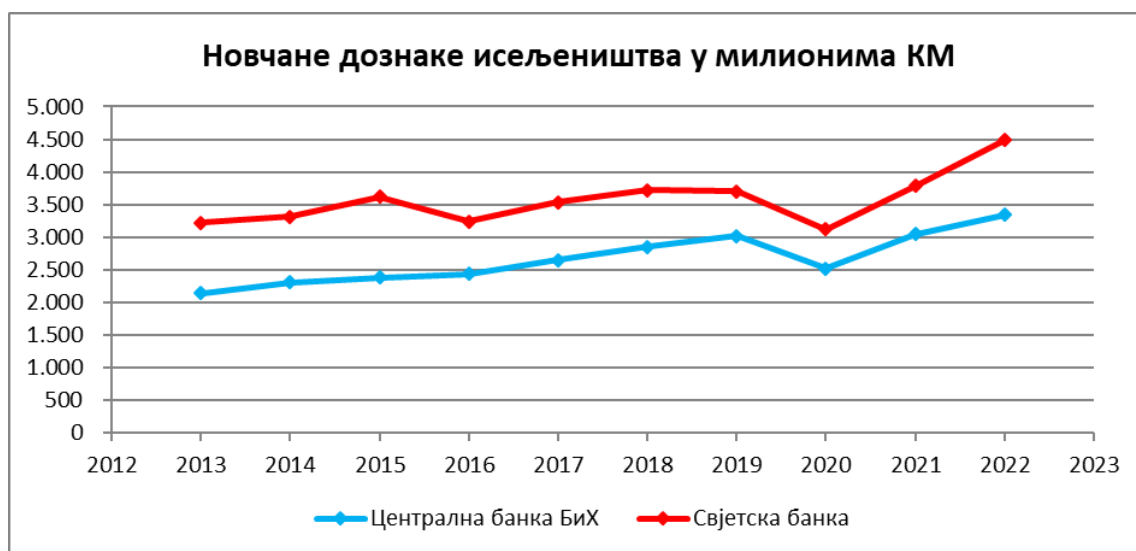
ЗЕМЉА ПРИЈЕМА	Износ посланих новчаних дознака у милионима КМ	Износ посланих новчаних дознака у %
Хрватска	827	22%
Србија	703	19%
Њемачка	521	14%
Аустрија	408	11%
Словенија	296	8%
САД	248	7%
Швајцарска	142	4%
Шведска	142	4%
Канада	89	2%
Аустралија	79	2%
Остале земље	328	9%
УКУПНО:	3.783	100%

²⁹ Процјене прилива новчаних дознака по државама за 2021. годину, Свјетска банка, децембар 2022

Табела 38. Новчане дознаке исељеништва од 2013. до 2022. године ³⁰

Новчане дознаке исељеништва		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (процјена)
Централна банка БиХ	КМ у мил.	2.145	2.311	2.378	2.439	2.645	2.850	3.015	2.522	3.043	3.343
	EUR у мил.	1.096	1.181	1.215	1.235	1.352	1.457	1.541	1.289	1.556	1.709
Свјетска банка	КМ у мил.	3.218	3.313	3.617	3.240	3.540	3.717	3.703	3.122	3.783	4.488
	EUR у мил.	1.645	1.693	1.849	1.656	1.809	1.900	1.893	1.596	1.934	2.295

Презентирани подаци за период 2013-2022. године показују да новчане дознаке представљају стабилан извор прихода за Босну и Херцеговину.

Уочљива разлика у подацима Централне банке БиХ и Свјетске банке је због тога што подаци Централне банке БиХ обухваћају само “персоналне трансфере”, док према дефиницији Свјетске банке новчане дознаке представљају збир “персоналних трансфера” и “компензације упослених”.

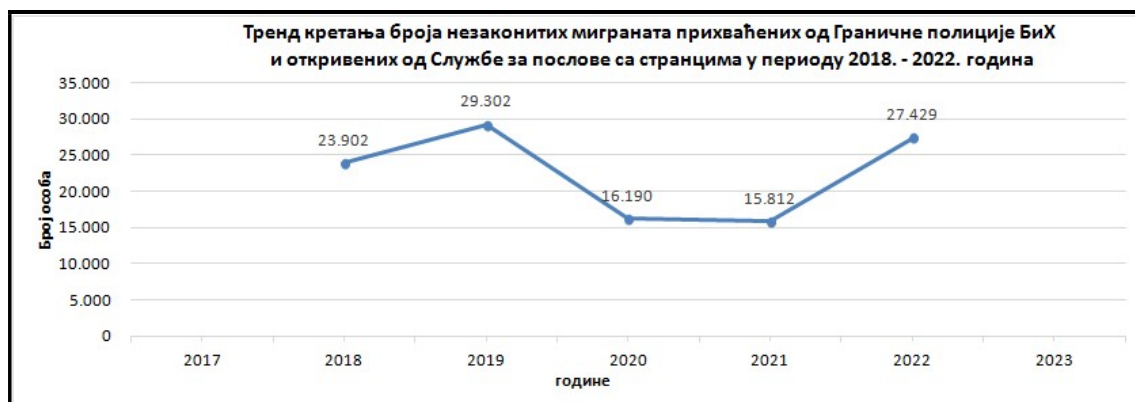
³⁰ Новчане дознаке за 2020. годину су ажуриране у односу на процјену у Миграционом профилу за 2021. годину у складу са тренутним подацима Централне банке БиХ о новчаним дознакама за тај период - акт ЦББИХ од 31.01.2022. године

10. Миграционо-избјегличка криза у БиХ у периоду 2018. - 2022. година

Миграционо-избјегличка криза односно масовни мјешовити миграциони токови преко Западнобалканске руте су почели од друге половине 2015. године и трајали су до 08.03.2016. године када је наведена рута затворена. Западнобалканска рута за организован и контролисан пролазак миграната се затвара, али је отворен простор за незаконите миграције, као и за дјеловање криминалних мрежа са посебним акцентом на кријумчарење, па и трговину људима.

10.1. Миграциони токови и постављени приоритети у области миграција и азила

Босна и Херцеговина се од четвртог квартала 2017. године сусреће са повећаним незаконитим уласком миграната на своју територију. У периоду од 2018. године до 2022. године, преко територије Босне и Херцеговине прешло је преко 112.000 миграната³¹. У 2022. години евидентиран је други по реду највећи број незаконитих миграната у БиХ од 2018. године.

У 2022. години незаконити мигранти и даље користе исте руте за пролазак кроз БиХ које су идентификоване на почетку мигрантске кризе:

- Грчка - Албанија - Црна Гора - БиХ - Хрватска и даље према другим земљама ЕУ;
- Грчка – С. Македонија - Србија - БиХ - Хрватска и даље према другим земљама ЕУ;
- Грчка - Бугарска - Србија - БиХ - Хрватска и даље према другим земљама ЕУ.

Док се у 2020. и 2021. години биљежило континуирано смањење броја пријављених незаконитих миграната у БиХ, у 2022. години тај тренд се знатно промјенио. Повећање броја пријављених незаконитих миграната у 2022. години потакнуто је визном политиком земаља регије, приступом према мигрантима откривеним у незаконитом преласку границе, временским условима који су олакшали кретање миграната,

³¹ Податак се базира на броју незаконитих миграната пријављених Служби за послове са странцима

тражењу алтернативних рута од стране миграната за прелазак на подручје ЕУ, као и другим факторима који обликују миграције дуж рута кретања.

Управљање миграцијама у 2022. години унапрјеђено је измјеном правног оквира који уређује функционисање Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини.³² Одлука о формирању Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини измијењена је и допуњена на начин да се прецизирају позиције односно конкретна радна мјеста преко којих институције остварују своју улогу у овом тијелу, као и у случају настанка или очекивања ванредних кризних ситуација у области миграција када Координационо тијело дјелује и као Оперативни штаб за питања миграција у Босни и Херцеговини. На овај начин обезбјеђен је неометан рад овог тијела у случају када представник у Координационом тијелу буде спријечен да обавља послове свог радног мјеста у институцији из које долази или његова позиција остане упражњена. У састав Координационог тијела за питања миграција у БиХ су именовани представници Министарства безбједности БиХ, Службе за послове са странцима, Граничне полиције БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту, Министарства иностраних послова БиХ, Министарства за људска права и избјеглице БиХ и Министарства цивилних послова БиХ. У случају настанка или очекивања ванредних кризних ситуација у области миграција Координационо тијело дјелује као Оперативни штаб за питања миграција у Босни и Херцеговини и тада у његовом раду судјелују и представници Министарства одбране БиХ, Министарства финансија и трезора БиХ, Тужилаштва БиХ те представници штабова са нивоа ентитета и Брчко дистрикта БиХ.

Како би се Босна и Херцеговина што успјешније борила против незаконитих миграција, Вијеће министара, на приједлог Министарства безбједности БиХ, усвојило је до сада два документа:

- 1) *Информацију са Акционим планом хитних мјера* које се требају хитно предузети са фокусом на незаконите мигранте и пропусност границе прије свега са источним сусједима Босне и Херцеговине која је усвојена 15.05.2018. године.
- 2) *Информацију са Планом мјера и активности за ефикасно управљање мигрантском кризом у Босни и Херцеговини* која је усвојена 16.12.2020. године.

Информација са Планом мјера и активности за ефикасно управљање мигрантском кризом у Босни и Херцеговини садржи седам нових приоритета Босне и Херцеговине у области миграција и азила, које треба остварити provedбом 24 мјере и 127 активности.

Приоритети Босне и Херцеговине у области миграција и азила су:

- 1) Јачање Граничне полиције БиХ у сврху боље контроле границе, а у циљу спречавања незаконитих улазака на територију БиХ;
- 2) Јачање капацитета за ефикасније управљање незаконитим миграцијама на територији Босне и Херцеговине, те функционисање постојећих и успостава и функционисање нових привремених прихватних центара за смјештај миграната;
- 3) Реализовање споразума о реадмисији и јачање реадмисијских капацитета;
- 4) Јачање капацитета у подручју азила;
- 5) Интензивирање борбе против кријумчарења мигрантима;

³² Одлука о формирању Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр. 10/13, 64/13, 1/14, 20/16, 83/17, 39/20 и 60/22)

- 6) Подршка локалним заједницама у којима су успостављени привремени прихватни центри;
- 7) Јачање капацитета Координационог тијела за питања миграција у БиХ - Оперативног штаба за питања миграција у БиХ.

Двије године након усвајања Плана мјера и активности за ефикасно управљање мигрантском кризом у БиХ од укупно 127 активности проводи се њих 95, док са provedбом нису започеле 32 активности. Од укупно броја, 60 активности се спроводи континуирано.

10.2. Преглед статистичких података у подручју миграција и азила у БиХ

У циљу дефинисања јасне ситуације у области незаконитих имиграција презентујемо статистичке податке за период 2018. – 2022. година сљедећих индикатора:

- откривени незаконити мигранти на територији Босне и Херцеговине, који су регистровани од стране Службе за послове са странцима,
- број особа које су у Служби за послове са странцима исказале намјеру за азил у Босни и Херцеговини, и
- број особа које су поднијеле захтјев за азил у Министарству безбједности - Сектору за азил.

Подаци који слиједи су јасан показатељ обима незаконитих миграционих токова у Босни и Херцеговини у наведеном периоду, као и показатељ злоупотребе система азила, али и показатељ потребе за предузимањем свих могућих мјера за сузбијање и спречавање незаконитих миграција у БиХ.

Табела 39. Незаконити мигранти прихваћени од Граничне полиције БиХ и откривени од Службе за послове са странцима у периоду 2018. - 2022. година

ГОДИНА МЈЕСЕЦ	2018	2019	2020	2021	2022	УКУПНО
Јануар	268	821	902	672	476	3.139
Фебруар	411	1.054	2.002	773	666	4.906
Март	629	1.822	1.540	1.199	1.099	6.289
Април	1.454	2.337	128	1.381	1.624	6.924
Мај	2.368	2.884	514	1.569	1.828	9.163
Јуни	2.481	2.109	1.555	1.979	2.499	10.623
Јули	2.183	4.166	2.361	2.502	2.158	13.370
Август	2.505	3.206	2.290	1.498	2.914	12.413
Септембар	3.807	3.812	2.041	1.727	4.047	15.434
Октобар	4.740	3.958	1.263	1.275	4.558	15.794
Новембар	2.212	2.044	924	745	2.789	8.714
Децембар	844	1.089	670	492	2.771	5.866
УКУПНО	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	112.635

У 2018. години, Служби за послове са странцима пријављена су укупно 23.902 незаконита мигранта. Од укупно 23.902 пријављена незаконита мигранта, намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ у 2018. години исказало је 22.499 особа. Захтјев за азил је поднијело 1.567 особа или 7% особа од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил у 2018. години.

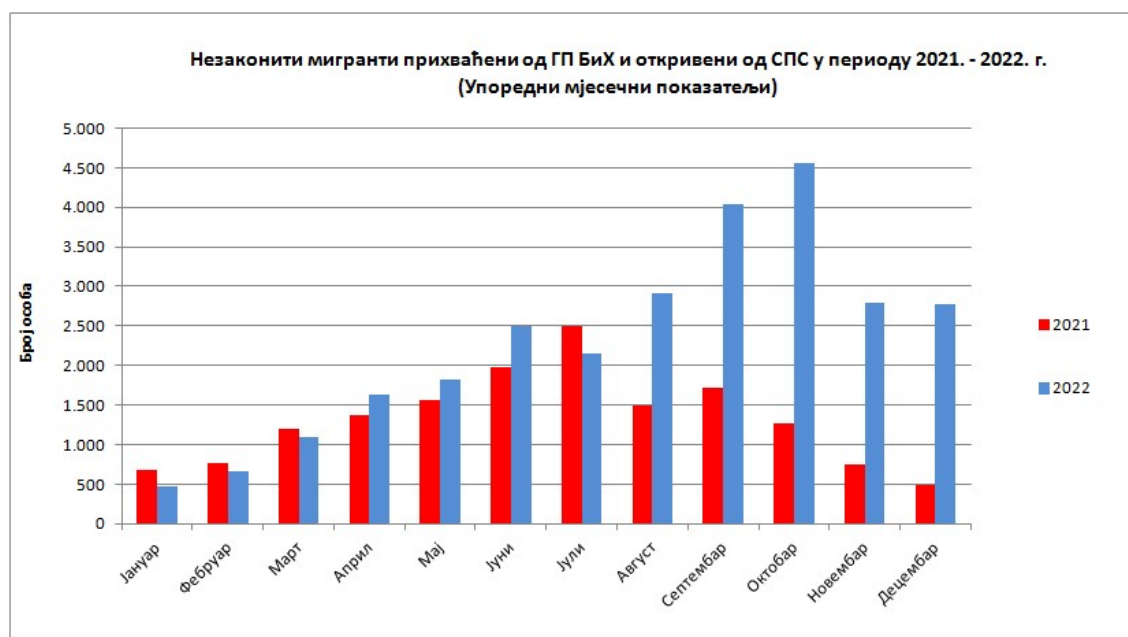
У 2019. години, Служби за послове са странцима пријављено је укупно 29.302 незаконита мигранта што представља повећање у односу на 2018. годину за 22,59%. Од укупно 29.302 пријављена незаконита мигранта, намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ у 2019. години исказало је 27.769 особа. Захтјев за азил поднијеле су 784 особе или 3% особа од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил у 2019. години. Највећи број незаконитих миграната забиљежен у периоду април – октобар јер су у том периоду најповољнији временски услови за кретање.

У 2020. години, Служби за послове са странцима пријављено је укупно 16.190 незаконитих миграната што представља смањење у односу на 2019. годину за 44,75%. Од укупно 16.190 пријављена незаконита мигранта, намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ у 2020. години исказало је 15.170 особа. Захтјев за азил поднијеле су 244 особе или 1,61% особа од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил у 2020. години. У прва два мјесеца 2020. године број незаконитих миграната је већи него у истом периоду претходне године, а онда се биљежи стални пад броја незаконитих миграната у односу на исти период претходне године који је проузрокован углавном појавом пандемије болести Covid-19.

У 2021. години, Служби за послове са странцима пријављено је укупно 15.812 незаконитих миграната што представља смањење у односу на 2020. годину за 2,33%. Од укупно 15.812 пријављена незаконита мигранта, намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ у 2021. години исказало је 14.688 особа. Захтјев за азил поднијело је 167 особа или 1,14% особа од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил у 2021. години. У периоду април - јули 2021. године број незаконитих миграната је већи него у истом периоду претходне године, док остали мјесеци биљеже стални пад броја незаконитих миграната у односу на исти период претходне године који је проузрокован углавном мјерама које су се и даље спровеле локално и глобално у вези са пандемијом болести Covid - 19, али и због преузмјеравања миграционих рута и због отварања нове руте на источној граници Европске уније према Бјелорусији.

У 2022. години, Служби за послове са странцима пријављено је укупно 27.429 незаконитих миграната што представља повећање у односу на 2021. годину за 73,5%. Од укупног броја пријављених незаконитих миграната, намјеру за подношење захтјева за азил у БиХ исказало је 25.709 особа, а захтјев за азил поднијело је 149 особа или 0,58% особа од укупног броја исказаних намјера за подношење захтјева за азил у 2022. години. У периоду јануар - март 2022. године број незаконитих миграната је мањи него у истом раздобљу претходне године и узрокован је сезонским обрасцима кретања миграната. Од априла 2022. године уочава се, са једномјесечним прекидом, континуиран раст броја незаконитих миграната у односу на исти период претходне године. У септембру и октобру 2022. године достигнут је врхунац раста овог броја када су мјесечни подаци били већи од 4.000. Посљедњи пут у Босни и Херцеговини

пријављено на мјесечном нивоу преко 4.000 незаконитих миграната, било је у октобру 2018. године (4.740) и јануару 2019. године (4.166).

При дефинисању мјера и активности за ефикасно управљање мигрантском кризом неопходно је имати и податке о претпостављеним држављанствима миграната који незаконито улазе на територију Босне и Херцеговине. Подаци о држављанству се узимају на основу изјаве миграната који су незаконито ушли на територију Босне и Херцеговине, јер исти у већини случајева немају путне или било какве друге идентификационе документе.

Табела 40. Незаконити мигранти на територији БиХ пријављени Служби за послове са странцима по годинама од 2018. до 2022. године

Р.бр.	Држављанство	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
1.	Пакистан	7.770	9.806	3.879	4.343	2.154	27.952
2.	Афганистан	2.780	4.111	4.553	5.382	11.038	27.864
3.	Бангладеш	452	2.125	2.740	2.341	2.161	9.819
4.	Иран	3.663	1.176	625	692	1.413	7.569
5.	Ирак	2.184	2.470	675	168	313	5.810
6.	Сирија	3.017	2.134	220	139	116	5.626
7.	Мароко	271	2.221	1.460	363	134	4.449
8.	Бурунди	-	-	-	1	3.987	3.988
9.	Алжир	477	1.601	369	109	50	2.606
10.	Индија	416	461	121	226	729	1.953
11.	Турска	189	406	255	366	656	1.872
12.	Либија	879	354	153	56	41	1.483

Р.бр.	Држављанство	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
13.	Куба	11	-	7	23	1.362	1.403
14.	Египат	36	817	332	127	14	1.326
15.	Палестина	752	362	80	38	26	1.258
16.	Конго, Република	6	1	2	24	758	791
17.	Еритреја	112	246	119	218	21	716
18.	Непал	59	122	101	76	326	684
19.	Србија	94	89	100	149	184	616
20.	Тунис	104	224	59	17	33	437
21.	Остале државе	630	576	340	954	1.913	4.413
Укупно		23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	112.635

Анализа података у посљедњих пет година показује да је далеко највећи број незаконитих миграната из Пакистана и Афганистана (укупно 55.816 особа) и они заједно чине готово половину од укупног броја незаконитих миграната у наведеном периоду (112.635 особа).

Такође је видљиво да је највећи број незаконитих миграната из Пакистана, Афганистана, Бангладеша, Ирана, Ирака, Сирије, Марока, Бурундија и Алжира, који чине 85% од укупног броја незаконитих миграната у периоду од 2018. до 2022. године. У 2019. години у односу на 2018. годину видљив је значајан пораст броја држављана Египта, Марока, Бангладеша, Алжира, Еритреје, Туниса, Турске, Непала, Албаније, Афганистана и Пакистана, као и пад броја држављана Ирана, Либије, Палестине, Сирије и Јемена. Наведено указује да већина особа које незаконито улазе на територију Босне и Херцеговине су углавном економски мигранти, као и да се тренд економских миграција повећава. У 2020. години у односу на 2019. годину уочава се пораст незаконитих миграната који долазе из Афганистана и Бангладеша, док је евидентирано смањење броја држављана Пакистана, Сирије, Ирака, Ирана и Алжира, као и већине осталих држављана. У 2021. години у односу на 2020. годину уочава се пораст држављана незаконитих миграната који долазе из Афганистана, Пакистана, Гамбије, Сомалије, Турске, Индије, Еритреје, Ирана и Гане. Евидентирано смањење броја држављана незаконитих миграната у 2021. години у односу на претходну годину најизраженије је за држављане Марока, Ирака, Бангладеша, Алжира, Египта, Либије, Сирије и Непала.

У 2022. години у односу на 2021. годину уочава се пораст броја незаконитих миграната који долазе из Афганистана, Ирана, Ирака, Бурундија, Индије, Турске, Кубе, Конга, Непала, Србије и Туниса. Такође, уочава се смањење броја незаконитих миграната у 2022. години у односу на претходну годину за држављане Марока, Пакистана, Сирије и Бангладеша.

Табела 41. Преглед података о откривеним незаконитим мигрантима на територији БиХ, особама које су исказале намјеру за азил у БиХ и особама које су поднијеле захтјев за азил у БиХ у периоду 2021. - 2022. година, разврстан према исказаним држављанствима

Р.бр	Држављанство	Незаконити мигранти на територији БиХ пријављени Служби за послове са странцима			Намјере за азил (Број особа)			Захтјев за азил (Број особа)		
		2021	2022	% 2022/2021	2021	2022	% 2022/2021	2021	2022	% 2022/2021
1.	Афганистан	5.382	11.038	105,09%	5.331	10.991	106,17%	31	9	-70,97%
2.	Бурунди	1	3.987	398.600,00%	1	3.985	398.400,00%	-	16	-
3.	Бангладеш	2.341	2.161	-7,69%	2.334	2.156	-7,63%	-	-	-
4.	Пакистан	4.343	2.154	-50,40%	4.263	2.120	-50,27%	29	6	-79,31%
5.	Иран	692	1.413	104,19%	676	1.405	107,84%	28	1	-96,43%
6.	Куба	23	1.362	5.821,74%	19	1.219	6.315,79%	-	19	-
7.	Конго, Реп.	24	758	3.058,33%	24	757	3.054,17%	-	-	-
8.	Индија	226	729	222,57%	214	666	211,21%	-	-	-
9.	Турска	366	656	79,23%	60	96	60,00%	33	29	-12,12%
10.	Непал	76	326	328,95%	71	315	343,66%	-	-	-
11.	Ирак	168	313	86,31%	150	300	100,00%	12	3	-75,00%
12.	Гвинеја	35	226	545,71%	34	226	564,71%	-	-	-
13.	Србија	149	184	23,49%	-	-	-	-	-	-
14.	Камерун	45	183	306,67%	44	183	315,91%	-	-	-
15.	Гвинеја Бисау	-	143	-	-	141	-	-	-	-
16.	Мароко	363	134	-63,09%	307	99	-67,75%	11	2	-81,82%
17.	Гана	74	123	66,22%	72	121	68,06%	-	-	-
18.	Сирија	139	116	-16,55%	127	108	-14,96%	5	8	60,00%
19.	Украјина	6	115	1.816,67%	1	112	11.100,00%	1	29	2.800,00%
20.	Кина	19	107	463,16%	7	5	-28,57%	-	-	-
21.	Остали	1.340	1.201	-10,37%	953	704	-26,13%	17	27	58,82%
Укупно		15.812	27.429	73,47%	14.688	25.709	75,03%	164	149	-9,15%

10.3. Смјештај миграната у Босни и Херцеговини

За смјештај миграната у Босни и Херцеговини користе се центри којима управљају Служба за послове са странцима, Сектор за азил Министарства безбједности и Министарство за људска права и избјеглице, као и четири привремена прихватна центра на подручју Кантона Сарајево и Унско-санског кантона којима управља Служба за послове са странцима у сарадњи са Међународном организацијом за миграције (ИОМ).

У свим центрима укупног капацитета 5.350 мјеста током 2022. године боравило је просјечно 2.141 мигрант.

Што се тиче смјештајних капацитета са којима је Босна и Херцеговина располагала на крају 2022. године можемо навести слиједеће:

- **Имиграциони центар** којим управља Служба за послове са странцима капацитета 120 мјеста. У Имиграционом центру је мјесечно у просјеку боравило 50 лица. На дан 31.12.2022. године у центру је боравило 40 лица.
- **Азилантски центар** којим управља Сектор за азил Министарства безбједности БиХ капацитета 150 лица. У Азилантском центру је мјесечно у просјеку боравило 9 лица. На дан 31.12.2022. године у центру су боравила 4 лица.
- **Избјегличко-прихватни центар у Салаковцу и Радмисиони центар у Мостару** којим управља Министарство за људска права и избјеглице БиХ капацитета 200 мјеста за лица која су исказала намјеру за азил или су тражиоци азила у БиХ. У 2022. години није било корисника смјештених у центру.
- Привремени прихватни центар „Ушивак“ , на подручју Кантона Сарајево има капацитет од 800 мјеста. Мјесечно су у просјеку боравила 292 лица. На дан 31.12.2022. године у објекту је боравило 400 лица.
- Привремени прихватни центар „Блажуј“ на подручју Кантона Сарајево има капацитет од 2.000 мјеста. Мјесечно је у просјеку боравило 1.112 лица. На дан 31.12.2022. године у објекту је боравило 1.009 лица.
- Привремени прихватни центар „Борићи“ на подручју Унско-санског кантона има капацитет од 580 мјеста. Мјесечно су у просјеку боравила 182 лица. На дан 31.12.2022. године у центру је боравило 120 лица.
- Привремени прихватни центар „Липа“ на подручју Унско-санског кантона има капацитет од 1.500 мјеста. Мјесечно у просјеку боравило је 367 лица. На дан 31. 12. 2022. године у центру „Липа“ боравило је 138 лица.

У 2022. години локације бившег хотела „Седра“ у Цазину, бивше фабрике „Бира“ у Бихаћу и бивше фабрике „Мирал“ у Великој Кладуши званично престају бити прихватни центри за смјештај миграната након доношења одлука Савјета министара о измени одлуке о одређивању привремених прихватних центара за смјештај миграната.

11. Имиграциона политика БиХ, правни и институционални оквир

Политика и регулисање питања имиграције, избјеглица и азила се у складу са чланом III, став (1), тачка ф), Устава Босне и Херцеговине налази у надлежности институција на државном нивоу.

11.1. Имиграциона политика

Подаци из 2000. године о илегалној миграцији страних држављана који преко територије Босне и Херцеговине настоје прећи у земље Западне Европе су указивали да је Босна и Херцеговина постала транзитни центар добро организованог међународног криминала који се бави кријумчарењем људи.

- У првом кварталу 2001. године урађена је Информација о стању у области имиграције и азила у којој је презентовано чињенично стање из ове области, идентификовани типови илегалне миграције, узроци који су довели до постојећег стања као и приједлог мјера за превазилажење настале ситуације.

Савјет министара БиХ је 10.05.2001. године разматрао и усвојио наведену информацију, што је постала добра полазна основа за даљњи рад на стављању под контролу илегалних кретања становништва и први документ који је дефинисао циљеве и основе за политику имиграција у БиХ.

- Други документ који је дефинисао политику и развој имиграционог и азилантског система је Акциони план у области имиграција и азила који је усвојио Савјет министара БиХ 06.04.2004. године, у којем су дефинисане области виза, границе, имиграција и азила и свака развијена одвојено, са јасно постављеним циљевима, дефинисаним задацима и носиоцима реализације истих.
- Од 2008. године политика у области имиграција и азила била је дефинисана Стратегијом у области миграције и азила и Акционим планом 2008 – 2011., која је усвојена од стране Савјета министара БиХ 13.11.2008. године. Наведени документ презентује развој имиграционог и азилантског система, тренутно стање, дефинише циљеве, активности, рокове и носиоце реализације за области: виза, границе, имиграција, азила и заштите странаца жртава трговине људима. Савјет министара БиХ је донио 19.03.2009. године Одлуку о именовању Координационог тијела за праћење имплементације стратегије у области имиграције и азила и Акционог плана за период 2008. - 2011. година („Службени гласник БиХ“ број 32/09).
- Такође, Савјет министара БиХ је дана 12.06.2012. године усвојио наредну Стратегију у области миграција и азила и Акциони план за период 2012 – 2015. година. Ова Стратегија је настала као резултат потребе да се настави већ успостављена пракса свеобухватног планирања активности и израде докумената који представљају оквир како у контексту наставка позитивних трендова управљања миграцијама и азилом, тако и у смислу актуелних настојања ка што бржем интегрисању наше државе у чланство Европске уније. Савјет министара БиХ је донио 23.01.2013. године Одлуку о формирању Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, бр. 10/13, 64/13 и 1/14).
- Савјет министара БиХ је на својој 50. сједници одржаној 30. 03. 2016. године размотрио и усвојио Стратегију у области миграција и азила и Акциони план 2016-2020. година.
- У 2021. години урађен је Приједлог нове Стратегије у области миграција и азила и Акционог плана за период 2021 – 2025. година и упућен Савјету министара Босне и Херцеговине на разматрање и усвајање. Савјет министара Босне и Херцеговине је 07.12.2022. године усвојио Стратегију у области миграција и азила, те је закључком такође дефинисао и задужења за Министарство безбједности у вези измјене одређених активности из Приједлога Акционог плана за период 2021.-2025. година.

11.2. Правни оквир

Од 2000. године до 2019. године донесено је пет закона који регулишу област имиграција и азила у БиХ.

- Први пропис којим су на нивоу Босне и Херцеговине регулисана питања имиграције и азила био је **Закон о имиграцији и азилу Босне и Херцеговине** који је ступио на снагу крајем 1999. године („Службени гласник БиХ“, број 23/99).
- Значајан напредак, у смислу побољшања правног оквира којим се регулишу питања кретања и боравка странаца у Босни Херцеговини, постигнут је усвајањем **Закона о кретању и боравку странаца и азилу**, крајем 2003. године („Службени гласник БиХ“, бр. 29/03, 4/04 и 53/07).
- Развојем *acquis*-а Европске уније појавила се и потреба промјена или допуна значајног броја одредаба закона донесеног 2003. године. Како би се ускладило БиХ законодавство у области имиграција и азила са законодавством Европске уније и Шенгенским споразумом, као и ријешили недостатци који су се појавили у примјени важећег закона, донесен је нови **Закон о кретању и боравку странаца и азилу** који је ступио на снагу у мају 2008. године („Службени гласник БиХ“, број 36/08). Овај Закон је измјењен и допуњен у новембру 2012. године доношењем **Закона о измјенама и допунама Закона о кретању и боравку странаца и азилу** („Службени гласник БиХ“, број 87/12).
- Такође су у 2014. години отпочеле активности око доношења два нова закона: Закона о странцима и Закона о азилу. **Закон о странцима** је усвојен 10.11.2015. године и ступио је на снагу 25.11.2015. године („Службени гласник БиХ“, бр. 88/15 и 34/21), а **Закон о азилу** је усвојен 09.02.2016. године и ступио је на снагу 27.02.2016. године („Службени гласник БиХ“, бр. 11/16 и 16/16).

У складу са одредбама Закону о странцима („Службени гласник БиХ“, бр. 88/15 и 34/21) и Закона о азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 11/16 и 16/16) донесени су сљедећи подзаконски акти:

- Правилник о уласку и боравку странаца („Службени гласник БиХ“, број 83/22),
- Правилник о надзору и удаљењу странца из Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 28/16),
- Правилник о заштити странаца жртава трговине људима („Службени гласник БиХ“, број 79/16),
- Правилник о стандардима функционисања и другим питањима значајним за рад Имиграционог центра („Службени гласник БиХ“, број 55/16),
- Правилник о садржају, начину вођења и кориштења службених евиденција о странцима („Службени гласник БиХ“, број 51/16),
- Правилник о регистравању биометријских карактеристика странаца („Службени гласник БиХ“ број 55/16),

- Правилник о азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 69/16 и 75/21),
- Правилник о изгледу и садржају захтјева за издавање путне исправе за избјеглице, („Службени гласник БиХ“, број 64/16),
- Правилник о изгледу и садржају путне исправе за лица без држављанства и путног листа за странце („Службени гласник БиХ“, број 41/16),
- Правилник о путном листу за странце („Службени гласник БиХ“, број 65/16),
- Правилник о путној исправи за особу без држављанства („Службени гласник БиХ“, број 65/16),
- Правилник о путној исправи за избјеглице („Службени гласник БиХ“, број 65/16),
- Одлука о утврђивању годишње квоте радних дозвола за запошљавање странаца у Босни и Херцеговини за 2022. годину („Службени гласник БиХ“, број 69/22),
- Одлука о најмањем износу средстава потребном за издржавање странца за вријеме намјераваног боравка у БиХ („Службени гласник БиХ“, број 60/22),
- Одлука о одређивању међународних граничних прелаза у Босни и Херцеговини на којима се могу издавати визе („Службени гласник БиХ“, бр. 66/16 и 15/17),
- Одлука о визама („Службени гласник БиХ“, бр. 3/15, 47/17, 73/17 и 40/20),
- Правилник о централној бази података о странцима („Службени гласник БиХ“, бр. 19/17),
- Правилник о начину остваривања здравственог осигурања лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 16/17),
- Правилник о смјештају, начину рада, функционирању и кућном реду у Избјегличко-прихватном центру “Салаковац” („Службени гласник БиХ“, број 29/17),
- Правилник о начину остваривања права на образовање особа којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 42/17),
- Правилник о начину остваривања права на социјалну помоћ особа којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ”, број 43/17),
- Правилник о начину остваривања права на рад особа којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, број 52/17),
- Правилник о обавезама превозника који доводе странце на граничне прелазе Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 23/18),
- Правилник о поступању приликом издавања визе за краткорочни боравак (Виза „Ц“) и аеродромске транзитне визе (Виза „А“) у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 12/22).

На снази су и сљедећи подзаконски прописи донесени на основу Закона о кретању и боравку странаца и азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 36/08 и 87/12):

- Правилник о покрићу трошкова враћања и стављања странца под надзор („Службени гласник БиХ“, број 2/09),
- Правилник о стандардима функционисања и другим питањима значајним за рад Азилантског центра („Службени гласник БиХ“, број 86/09),
- Правилник о издавању виза за дугорочни боравак (ВИЗА Д) и поступању код издавања таквих виза („Службени гласник БиХ“, број 104/08).

Наведени прописи се примјењују до доношења нових подзаконских аката у складу са Законом о странцима и Закону о азилу, ако исти нису у супротности са наведеним законима.

11.3. Институционални оквир

А. Органи на државном нивоу

А1. Предсједништво Босне и Херцеговине

Подразумијева трипартитно ротирајуће Предсједништво, које је одговорно за вођење вањске политике БиХ, укључујући закључење међународних уговора Босне и Херцеговине, отказивање и уз сагласност Парламентарне скупштине, ратификовање таквих уговора, те представљање и остваривање чланства Босне и Херцеговине у међународним и европским организацијама и институцијама.

А2. Савијет министара Босне и Херцеговине

Савјет министара Босне и Херцеговине је орган извршне власти, а чине га предсједавајући и представници девет државних министарстава и дјелује на државном нивоу као централна Влада БиХ. Савјет министара Босне и Херцеговине је надлежан за доношење одлука, закључака и рјешења, нацрта и приједлога закона, анализа, информација, стратегијских докумената, програма, споразума, протокола и других аката. Сваки министар има свог замјеника из различитих конститутивних народа у односу на министра.

У наставку слиједи министарства, управне организације и друга тијела која су директно одговорна за управљање миграцијама:

А2.1. Министарство безбједности

Министарство безбједности основано је 2003. године, а надлежно је за заштиту међународних граница, унутрашњих граничних прелаза и регулисање промета на граничним прелазима БиХ; спрјечавање и откривање починилаца кривичних дјела тероризма, трговине дрогом, фалсификовања домаће и стране валуте и трговине људима и других кривичних дјела са међународним или међуентитетским елементом; међународну сарадњу у свим областима из надлежности министарства, прикупљање и кориштење података од значаја за безбједност БиХ, организацију и усаглашавање

активности ентитетских министарстава унутрашњих послова и Брчко дистрикта БиХ у остваривању безбједносних задатака у интересу БиХ. Министарство безбједности креира, стара се и спроводи политику усељавања и азила у БиХ, уређује процедуре и начин устроја службе у вези кретања и боравка странаца у БиХ.

Министарство безбједности доноси првостепене одлуке по захтјевима за међународну заштиту странаца у БиХ и одговорно је за другостепено одлучивање по жалбама странаца у вези уласка, кретања и боравка странаца у БиХ, односно доноси рјешења по жалбама странака на првостепена рјешења која доноси Служба за послове са странцима и Гранична полиција БиХ у складу са Законом о странцима.

- **Гранична полиција Босне и Херцеговине**

Гранична полиција БиХ (раније Државна гранична служба) је основана 2000. године, као полицијско тијело одговорно за обављање полицијских послова везаних за надзор и контролу преласка границе БиХ што подразумијева осигурање неповредивости државне границе, заштите живота и здравља људи, спрјечавања и откривања кривичних дјела и прекршаја, те откривања и проналаска њихових починилаца, спрјечавања незаконитих прекограничних миграција и спрјечавања и откривања других опасности за јавну безбједност, правни поредак и националну безбједност. Од оснивања Министарства безбједности БиХ 2003. године, Гранична полиција БиХ се налази у саставу овог министарства.

Гранична полиција БиХ у области спровођења имиграционе легислативе контролише кретање странаца преко границе БиХ, у складу са Законом о странцима и Законом о азилу, одбија улазак странаца у БиХ у случајевима кад не испуњавају прописане услове за улазак у БиХ и под дефинисаним условима доноси рјешења о одбијању уласка, у изузетним случајевима прописаним наведеним законом издаје визе на граници, врши поништење или скраћење рока важења визе и Граничној полицији БиХ странац може исказати намјеру подношења захтјева за азил у БиХ, води и размјењује податке из ове области.

- **Служба за послове са странцима**

Служба је управна организација у саставу Министарства безбједности, с оперативном самосталношћу за вођење послова и рјешавање питања из своје надлежности, основана ради обављања управних и инспекцијских послова везаних за кретање и боравак странаца у Босни и Херцеговини, рјешавање у управним стварима по захтјевима странаца као и осталих послова прописаних Законом о странцима и Законом о азилу, те другим законима и прописима којима се регулишу права, обавезе и друга питања у вези с кретањем и боравком странаца. Служба за послове са странцима је основана Законом о Служби за послове са странцима 2005. године, док је са оперативним радом почела 01.10.2006. године.

- **Државна агенција за истраге и заштиту (СИПА)**

Државна агенција за истраге и заштиту (СИПА) је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ, са оперативном самосталношћу, основана ради обављања полицијских послова. СИПА се у оквиру својих законом дефинисаних надлежности бави спрјечавањем, откривањем и истрагом кривичних дјела из надлежности Суда Босне и Херцеговине, а посебно организованог криминала, тероризма, ратних злочина, трговине људима и других кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом. СИПА је, у садашњем капацитету, започела са својим активностима 2004. године и наслиједила је „Државну агенцију за информације и заштиту“.

А2.2. Обавјештајно-безбједносна агенција (ОБА)

Обавјештајно безбједносна агенција у области имиграционог законодавства надлежна је за безбједносну провјеру за странце у сврху утврђивања разлога безбједности БиХ.

А2.3. Министарство за људска права и избјеглице

Министарство за људска права и избјеглице надлежно је за праћење и провођење међународних конвенција и других докумената из области људских права и основних слобода, креирање и провођење активности на испуњавању обавеза БиХ у погледу пријема у евроатланске интеграције, а посебно у вези са примјеном Европске конвенције о људским правима и основним слободама и њеним протоколима; праћење и израда информација о стандардима и активностима у областима људских права; старање о правима и питањима избјеглица у БиХ након утврђивања њиховог статуса; прихват и збрињавање, на период до 30 дана, бх. држављана који се враћају у Босну и Херцеговину на основу Споразума о реадмисији; креирање и спровођење политике у БиХ у области повратка избјеглица и расељених лица у БиХ, пројеката реконструкције и обезбјеђење других услова за одржив повратак, те креирање политике БиХ према исељеништву.

А2.4. Министарство иностраних послова

Министарство иностраних послова надлежно је за спровођење утврђене политике БиХ, те за развој међународних односа, заступање БиХ у дипломатским односима према другим државама и међународним организацијама; сарадњу са међународним организацијама, предлагање Предсједништву Босне и Херцеговине учлањење, односно учешће БиХ у раду међународних организација; припремање билатералних и мултилатералних споразума; вршење послова у вези са боравком и заштитом права и интереса држављана БиХ на сталном и привременом боравку у иностранству и домаћих правних лица у иностранству, те подстицање, развијање и координација сарадње са исељеништвом из БиХ.

Министарство иностраних послова у области спровођења имиграционе легислативе припрема Савјету министара БиХ, приједлоге одлука о државама чијим држављанима није потребна виза за улазак у БиХ, приједлоге одлука за државе чији држављани могу ући у БиХ са другим документом осим пасоша, као и приједлоге одлука ослобађања од прибављања визе носиоца посебних врста путних исправа. Такође, Министарство иностраних послова реализује миграциону политику посредством издавања виза у Дипломатско-конзуларним представништвима БиХ.

A2.5. Министарство правде

Министарство правде надлежно је за административне функције везано за правосудне органе на државном нивоу; међународну и међуентитетску правосудну сарадњу; обезбјеђивање да законодавство БиХ и његово спровођење на свим нивоима буду у складу са обавезама БиХ које произилазе из међународних споразума; сарадњу са Министарством иностраних послова и ентитетима на изради међународних билатералних и мултилатералних споразума; опште дјеловање као централно координирајући орган за обезбјеђивање усклађености законодавства и стандарда правосудног система међу ентитетима, екстрадицију; послове управне инспекције над извршавањем закона; те за питања удружења грађана, вођење регистара удружења грађана и невладиних организација које дјелују на територији БиХ.

Министарство правде одговорно је за инспекцију управних поступака свих министарстава и других цивилних органа, укључујући оне за управљање миграцијама и азилом.

A2.6. Министарство цивилних послова

Министарство цивилних послова је надлежно за послове држављанства, упис и евиденцију грађана, заштиту личних података, пријављивање пребивалишта и боравишта, личне исправе, путне исправе, те друге послове прописане законом. У области имиграција задужено је за дефинисање путних исправа за странце.

Такође, Министарство цивилних послова је надлежно за обављање послова и извршавање задатака који су у надлежности Босне и Херцеговине и који се односе на утврђивање основних принципа координирања активности, усклађивања планова ентитетских тијела власти и дефинисање стратегије на међународном плану, између осталог у подручјима здравства и социјалне заштите, науке и образовања, рада и запошљавања.

Министарству цивилних послова, путем Агенције за рад и запошљавање Босне и Херцеговине, потребе за радним дозволама странаца достављају тијела надлежна за послове запошљавања странаца у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко дистрикту БиХ. Министарство цивилних послова израђује приједлог годишњих квота радних дозвола за странце на основу изражених потреба наведених од надлежних тијела, којег подноси Савјету министара БиХ.

A2.7. Дирекција за европске интеграције

Дирекција за европске интеграције основана је Законом о Савјету министара Босне и Херцеговине 2002. године, са задатком да координира процес интеграције Босне и Херцеговине у Европску унију. Дирекција је преузела надлежности бившег Министарства за европске интеграције Босне и Херцеговине. Дирекција за европске интеграције је надлежна, између осталог, за координацију послова на усклађивању правног система БиХ са стандардима за приступање ЕУ (*acquis communautaire*).

A2.8. Суд Босне и Херцеговине

Суд БиХ има јурисдикцију над кривичним дјелима којима се нарушавају државни закони БиХ, ако су иста предвиђена законом, и може дјеловати у циљу рјешавања међуентитетских спорова код имплементације закона. Он може и пресуђивати код предмета који се односе на међународне уговоре као и питања о спровођењу међународног и домаћег кривичног закона.

У оквиру своје кривичне надлежности, Суд Босне и Херцеговине је надлежан за кривична дјела утврђена Кривичним законом Босне и Херцеговине и другим законима Босне и Херцеговине. У оквиру управне надлежности Суд Босне и Херцеговине је надлежан да одлучује по тужбама против коначних управних аката, донесених у вршењу јавних овлаштења. У оквиру апелационе надлежности Суд Босне и Херцеговине је надлежан да одлучује по жалбама против пресуда или одлука које донесе Кривично или Управно одјељење овог суда, ванредним правним лијековима против правоснажних одлука које су донијела одјељења Суда, осим захтјева за понављање поступка.

Суд БиХ у области спровођења миграционе легислативе одлучује, као другостепени орган, по тужбама странаца на рјешења Министарства безбједности у поступцима по захтјеву за међународну заштиту, а и у области имиграционог законодавства све одлуке Министарства безбједности су подложне судском преиспитивању.

A2.9. Уставни суд

Уставни суд БиХ дјелује на државном нивоу те има искључиву надлежност одлучивања о свим споровима који проистекну из Устава између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине као и надлежност да одлучи да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са Уставом. Апелациона јурисдикција Уставног суда је установљена уставном одредбом по којој Суд "има апелациону надлежност за питања из Устава која се појаве на основу пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини". Уставни суд је надлежан да утврди компатибилност закона са Уставом Босне и Херцеговине, са Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине; или у погледу постојања или домаћаја неког општег правила међународног јавног права.

A2.10. Агенција за рад и запошљавање

Агенција за рад и запошљавање Босне и Херцеговине је основана као самостална управна организација у оквиру институција Босне и Херцеговине, а њене надлежности, између осталог су и да у координацији са Министарством цивилних послова Босне и Херцеговине извршава преузете међународне обавезе из области запошљавања, а

сарађујући са надлежним ентитетским заводима за запошљавање и Заводом за запошљавање Брчко дистрикта БиХ, као и да прикупља стране и домаће захтјеве и информације о понуди и потражњи домаће и стране радне снаге, те даје ресорном министарству БиХ мишљење и приједлоге за запошљавање странаца у Босни и Херцеговини (квоте).

Б. Органи на ентитетском нивоу

Давање већих надлежности државним органима за управљање миграцијама имало је директан утицај на улогу ентитетских органа. Прије оснивања Граничне полиције БиХ (раније Државна гранична служба) 2000. године, ентитетска министарства унутрашњих послова држала су релативно широке надлежности код управљања миграцијама, укључујући обавезе граничне контроле и дјеловање „Одјела за странце“ унутар сваког министарства унутрашњих послова. Тренутно, обавеза спровођења управљања миграцијама унутар територије пребачена је са кантоналног/регионалног нивоа министарстава унутрашњих послова на Службу за послове са странцима унутар Министарства безбједности. Служба је и основана са циљем да се измјени ситуација недовољног финансирања и децентрализације система у којем су дјеловали инспектори за странце и која је резултирала неефикасношћу, јер је надлежност инспектора за странце престајала ван граница кантона/ентитета у којем су били запослени. Поред тога, овласти инспектора варираше су у зависности од релевантног кантоналног/ентитетског нивоа законодавства. Лоша комуникација између инспектора за странце, ентитетских и државних тијела резултирала је мањкавостима како у хармонизирању активности тако и у централизирању података.

Б1. Република Српска

Б1.1. Министарство унутрашњих послова Републике Српске

Надлежности Министарства унутрашњих послова Републике Српске укључују, између осталих цивилних и безбједносних истражних одговорности, подршку државним органима надлежним за управљање миграцијама, а првенствено Служби за послове са странцима, у поступцима пријаве и одјаве боравка странаца и на захтјев Службе за послове са странцима пружа подршку у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те врши послове провјере идентитета и држављанства у вези захтјева за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

Б1.2. Министарство управе и локалне самоуправе

Министарство управе и локалне самоуправе врши управне и друге стручне послове који се односе на држављанство, матичне књиге, лично име, јединствени број грађана и врши друге послове у складу са законом и другим прописима Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Б2. Федерација БиХ

Б2.1. Министарство унутрашњих послова Федерације

Министарство унутрашњих послова Федерације БиХ надлежно је, за спрјечавање и откривање кривичних дјела међународног криминала и тероризма, неовлаштене трговине дрогом и организованог криминала, проналажење и хватање починитеља тих дјела, расписивање и објављивање *INTERPOL*-ове међународне, федералне и међукантоналне потраге, сарадњу са надлежним тужилаштвима у вези обраде кривичних случајева, послове држављанства Федерације, заштиту људских права и грађанских слобода у области унутрашњих послова, те за друге послове из своје надлежности.

У области имиграционог законодавства дужно је, на захтјев Службе за послове са странцима, пружити подршку Служби за послове са странцима у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те врши послове провјере идентитета и држављанства у вези захтјева за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

Б2.2. Кантонална министарства унутрашњих послова

Кантонална министарства унутрашњих послова у области имиграционог права надлежна су за подршку Служби за послове са странцима, у поступцима пријаве и одјаве боравка странаца и на захтјев Службе за послове са странцима на подршку у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те врши послове провјере идентитета и држављанства у вези захтјева за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

Б3. Брчко дистрикт БиХ

Полиција Брчко дистрикта БиХ у области имиграционог права дужна је, на захтјев Службе за послове са странцима, пружити подршку Служби за послове са странцима у поступцима присилног удаљења странаца из БиХ, те врши послове провјере идентитета и држављанства у вези захтјева за повратак бх. држављана по споразумима о реадмисији.

АНЕКСИ

- АНЕКС 1.   ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД МИГРАЦИОНИХ КРЕТАЊА**
- АНЕКС 2.   ИЗДАТЕ ВИЗЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ
ПРЕДСТАВНИШТВИМА БИХ У 2021. И 2022. ГОДИНИ**
- АНЕКС 3.   ИЗДАТЕ ВИЗЕ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2021. И 2022. ГОДИНИ**
- АНЕКС 4.   ОДБИЈЕНИ УЛАСЦИ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2021. И 2022. ГОДИНИ**
- АНЕКС 5.   ОТКРИВЕНИ НЕЗАКОНИТИ ПРЕЛАСЦИ ГРАНИЦЕ БИХ У 2021. И 2022.
ГОДИНИ**
- АНЕКС 6.   ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ ЗА
2021. И 2022. ГОДИНУ**
- АНЕКС 7.   ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТАЛНИ БОРАВАК У БИХ ЗА 2021. И
2022. ГОДИНУ**
- АНЕКС 8.   ИЗРЕЧЕНЕ МЈЕРЕ ПРЕМА СТРАНЦИМА У 2022. ГОДИНИ**
- АНЕКС 9.   ПОДНЕСЕНИ ЗАХТЈЕВИ ЗА АЗИЛ НАДЛЕЖНИМ ДРЖАВНИМ
ОРГАНИМА ОД 2013. ДО 2022. ГОДИНЕ**
- АНЕКС 10.   БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ ЗА 2021. И 2022.
ГОДИНУ**
- АНЕКС 11.   НЕЗАКОНИТИ МИГРАНТИ НА ТЕРИТОРИЈИ БИХ ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЖБИ
ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД МИГРАЦИОНИХ КРЕТАЊА

АНЕКС 1.

ПОКАЗАТЕЉИ / ГОДИНЕ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Број издатих виза у ДКП-има	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	22.765
Број издатих виза на граници	93	58	120	66	57	34	19	3	7	27
Број одбијених улазака у БиХ	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	2.549
Број незаконитих прелазака државне границе	228	189	179	218	766	4.489	5.859	11.857	8.834	14.309
Улазака	164	116	133	141	607	2.892	921	945	5.763	7.427
Излазака	64	73	46	77	159	1.597	4.938	10.912	3.071	6.882
Број привремених боравака	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	11.188
Број сталних боравака	713	763	808	799	750	815	816	312	417	390
Број отказа безвизних или привремених боравака	430	817	670	508	282	189	208	172	444	514
Број отказа безвизних или привремених боравака са протјеривањем	123	59	52	31	38	17	34	0	23	15
Број отказа сталних боравака	57	83	63	52	66	36	20	14	62	50
Број рјешења о протјеривању	279	380	294	418	927	1.540	1.554	1.209	1.330	1.638
Број странаца стављених под надзор	274	251	210	313	897	970	1.068	872	911	1.179
Имиграциони центар	236	218	193	311	860	948	710	515	612	714
На одређено подручје или мјесто	38	33	17	2	37	22	358	357	299	465
Број закључака о дозволи извршења рјешења о протјеривању	1	5	5	18	1	3	3	0	1	7
Број странаца враћених из БиХ по споразумима о реадмисији	117	57	29	156	358	670	330	195	89	103
Добровољни повратак из БиХ уз асистенцију Службе за послове са странцима	159	169	179	246	628	324	403	259	459	561
Број добровољних повратака миграната (уз помоћ ЈОМ-а)	209	104	197	148	379	628	624	290	248	403
Држављана БиХ	209	104	197	148	379	217	190	58	42	275
Страних држављана из БиХ	0	0	0	0	0	411	434	232	206	128
Прихват странаца по споразуму о реадмисији са Републиком Хрватском	75	55	42	105	311	652	783	330	570	836
Број особа које су затражиле азил у БиХ	100	45	46	79	381	1.568	784	244	167	149
Број издатих радних дозвола странцима у току године	2.563	2.197	2.465	2.628	2.593	2.822	3.183	2.586	2.775	3.780
Број странаца који су стекли држављанство БиХ	649	676	641	682	667	728	657	567	557	562
Незаконити мигранти на територији БиХ пријављени Служби за послове са странцима	-	-	-	-	-	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429
Број емиграната који воде поријекло из БиХ што укључује потомке бх. исељеника рођене у земљи домаћина (процјена Министарства за људска права и избјеглице БиХ)						2.200.000				
Популација у БиХ (Босна и Херцеговина у бројевима 2016, Агенција за статистику БиХ, 2016 и „Службени гласник БиХ“ бр. 60/16)						3.531.159				

**ИЗДАТЕ ВИЗЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БИХ АНЕКС 2.
У 2021. И 2022. ГОДИНИ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Алжир	10	18	80,00%
2	Ангола		1	-
3	Афганистан	14	12	-14,29%
4	Бангладеш	54	115	112,96%
5	Бенин		2	-
6	Бјелорусија	28	9	-67,86%
7	Боливија		1	-
8	Ботсвана	1	1	0,00%
9	Бразил	2	24	1.100,00%
10	Буркина Фасо		1	-
11	Бурунди		3	-
12	Бутан		2	-
13	Вијетнам	2	100	4.900,00%
14	Гамбија	2	1	-50,00%
15	Гана	8	14	75,00%
16	Гвинеја	1	3	200,00%
17	Доминиканска Република	1	2	100,00%
18	Египат	144	323	124,31%
19	Еквадор	1	2	100,00%
20	Еритреја	24	20	-16,67%
21	Етиопија	157	194	23,57%
22	Зимбабве	3	2	-33,33%
23	Индија	391	1.100	181,33%
24	Индонезија	231	355	53,68%
25	Ирак	59	1.695	2.772,88%
26	Иран	126	230	82,54%
27	Јамајка		4	-
28	Јемен	212	257	21,23%
29	Јерменија	65	43	-33,85%
30	Јордан	1.033	1.297	25,56%
31	Јужна Африка	12	46	283,33%
32	Казахстан	7	52	642,86%
33	Камбоџа		2	-
34	Камерун	2	4	100,00%
35	Катар		3	-
36	Кенија	24	39	62,50%
37	Кина	8	298	3.625,00%
38	Киргистан	2	36	1.700,00%
39	Колумбија		1	-
40	Комори	132	104	-21,21%
41	Конго Демократска Република		1	-
42	Косово*	107	723	575,70%
43	Куба	3	18	500,00%
44	Кувајт		5	-
45	Лаос		1	-
46	Либанон	289	1.408	387,20%
47	Либија	199	242	21,61%
48	Мадагаскар		2	-

**ИЗДАТЕ ВИЗЕ У ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА БИХ АНЕКС 2.
У 2021. И 2022. ГОДИНИ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
49	Малави		2	-
50	Малдиви	7	2	-71,43%
51	Малезија	6	6	0,00%
52	Мали		1	-
53	Мароко	27	40	48,15%
54	Мауританија	3	4	33,33%
55	Мијанмар	1	7	600,00%
56	Мозамбик	1		-100,00%
57	Монголија		40	-
58	Намибија		10	-
59	Непал	16	138	762,50%
60	Непознато држављанство	10	125	1.150,00%
61	Нигер		2	-
62	Нигерија	5	26	420,00%
63	Обала Слоноваче	1	6	500,00%
64	Пакистан	213	235	10,33%
65	Палестина	96	128	33,33%
66	Папуа Нова Гвинеја		1	-
67	Руанда		36	-
68	Руска Федерација	30	146	386,67%
69	Салвадор		1	-
70	Саудијска Арабија	13.694	11.200	-18,21%
71	Сенегал	1	3	200,00%
72	Сијера Леоне	1	2	100,00%
73	Сиријска Арапска Република	185	344	85,95%
74	Сомалија	2	16	700,00%
75	Судан	51	51	0,00%
76	Тајланд	5	13	160,00%
77	Танзанија	11	6	-45,45%
78	Таџикистан	6	24	300,00%
79	Тунис	18	39	116,67%
80	Туркменистан	2	7	250,00%
81	Турска	1	79	7.800,00%
82	Уганда	20	42	110,00%
83	Узбекистан	8	35	337,50%
84	Уједињени Арапски Емирати	1	1	0,00%
85	Украјина	3	20	566,67%
86	Филипини	615	994	61,63%
87	Чад	4	1	-75,00%
88	Џибути	4	1	-75,00%
89	Шри Ланка	25	115	360,00%
УКУПНО:		18.427	22.765	23,54%

* Овај натпис не прејудуцира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности.

ИЗДАТЕ ВИЗЕ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2021. И 2022. ГОДИНИ

АНЕКС 3.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Бангладеш	5		-100,00%
2	Гамбија		2	-
3	Гвинеја		8	-
4	Зимбабве		1	-
5	Иран		7	-
6	Казахстан	1		-100,00%
7	Камерун	1	2	100,00%
8	Мозамбик		3	-
9	Сенегал		4	-
УКУПНО:		7	27	285,71%

ОДБИЈЕНИ УЛАСЦИ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2021. И 2022. ГОДИНИ

АНЕКС 4.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Азербејџан	2		-100,00%
2	Албанија	152	36	-76,32%
3	Алжир	3	1	-66,67%
4	Антигва и Барбуда	1		-100,00%
5	Аргентина	1	1	0,00%
6	Аустралија	5		-100,00%
7	Аустрија	429	42	-90,21%
8	Афганистан	13	8	-38,46%
9	Бангладеш	5	4	-20,00%
10	Бахами	3		-100,00%
11	Без држављанства	12	1	-91,67%
12	Белгија	43	6	-86,05%
13	Бјелорусија	3	16	433,33%
14	Боливија	8		-100,00%
15	Бразил	10	1	-90,00%
16	Бугарска	39	9	-76,92%
17	Бурунди		4	-
18	Венецуела	1		-100,00%
19	Вијетнам		2	-
20	Гамбија	1	1	0,00%
21	Гана		1	-
22	Гвинеја	1		-100,00%
23	Грузија		1	-
24	Грчка	2		-100,00%
25	Данска	9	6	-33,33%
26	Доминиканска Република	1	1	0,00%
27	Египат	2	5	150,00%
28	Еквадор	3	4	33,33%
29	Естонија	5		-100,00%
30	Зимбабве	1		-100,00%
31	Израел	8	1	-87,50%
32	Индија	22	49	122,73%
33	Индонезија	3	1	-66,67%
34	Ирак	1		-100,00%
35	Иран	2	6	200,00%
36	Ирска	3	3	0,00%
37	Италија	178	25	-85,96%
38	Јамајка		1	-
39	Јапан	3		-100,00%
40	Јемен	1	4	300,00%
41	Јерменија		10	-
42	Јордан	1	2	100,00%
43	Јужна Африка	5	3	-40,00%

ОДБИЈЕНИ УЛАСЦИ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2021. И 2022. ГОДИНИ

АНЕКС 4.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
44	Казахстан	6	22	266,67%
45	Камерун		1	-
46	Канада	5	1	-80,00%
47	Катар		1	-
48	Кина	62	13	-79,03%
49	Киргистан	1	4	300,00%
50	Колумбија	6		-100,00%
51	Конго Демократска Република	1	1	0,00%
52	Кореја, Република	3		-100,00%
53	Косово*	283	276	-2,47%
54	Куба	11	13	18,18%
55	Кувајт	3	1	-66,67%
56	Латвија		1	-
57	Либан	5	2	-60,00%
58	Либија		2	-
59	Литванија	10		-100,00%
60	Лихтенштајн	2		-100,00%
61	Луксембург	5		-100,00%
62	Мађарска	46	7	-84,78%
63	Малезија	1	1	0,00%
64	Малта	2		-100,00%
65	Мароко	4		-100,00%
66	Мексико	1		-100,00%
67	Мијанмар		2	-
68	Молдавија	7		-100,00%
69	Монголија	1	2	100,00%
70	Непал	27	27	0,00%
71	Непознато држављанство	2		-100,00%
72	Нигерија		1	-
73	Нови Зеланд	3		-100,00%
74	Норвешка	4	3	-25,00%
75	Њемачка	526	89	-83,08%
76	Оман	4		-100,00%
77	Пакистан	13	16	23,08%
78	Палестина	1	5	400,00%
79	Перу	1		-100,00%
80	Пољска	86	9	-89,53%
81	Португал	2	1	-50,00%
82	Румунија	26	3	-88,46%
83	Руска Федерација	58	80	37,93%
84	Саудијска Арабија	8	43	437,50%
85	Сиријска Арапска Република	5	20	300,00%

ОДБИЈЕНИ УЛАСЦИ НА ГРАНИЦИ БИХ У 2021. И 2022. ГОДИНИ

АНЕКС 4.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
86	Сјеверна Македонија	125	9	-92,80%
87	Сједињене Америчке Државе	52	5	-90,38%
88	Словачка	28	3	-89,29%
89	Словенија	530	96	-81,89%
90	Србија	90	35	-61,11%
91	Судан	4		-100,00%
92	Тајван			-
93	Тајланд	3	2	-33,33%
94	Танзанија	1		-100,00%
95	Таџикистан	1		-100,00%
96	Тунис	3	11	266,67%
97	Турска	1.370	1.321	-3,58%
98	Узбекистан	1	4	300,00%
99	Уједињени Арапски Емирати	14	2	-85,71%
100	Уједињено Краљевство	25	5	-80,00%
101	Украјина	32	6	-81,25%
102	Филипини	5	4	-20,00%
103	Француска	86	16	-81,40%
104	Холандија	76	16	-78,95%
105	Хрватска	58	56	-3,45%
106	Црна Гора	67	26	-61,19%
107	Чешка Република	39	2	-94,87%
108	Чиле	2		-100,00%
109	Швајцарска	105	22	-79,05%
110	Шведска	81	3	-96,30%
111	Шпанија	27	3	-88,89%
УКУПНО:		5.038	2.549	-49,40%

Овај натпис не прејудицира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности.

**ОТКРИВЕНИ НЕЗАКОНИТИ ПРЕЛАСЦИ ГРАНИЦЕ БИХ
У 2021. И 2022. ГОДИНИ**

АНЕКС 5.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Албанија	55	19	-65,45%
2	Алжир	26	9	-65,38%
3	Аргентина	2		-100,00%
4	Аустралија		2	-
5	Аустрија	3	1	-66,67%
6	Афганистан	1.163	3.625	211,69%
7	Бангладеш	314	316	0,64%
8	Белгија	11	2	-81,82%
9	Босна и Херцеговина	15	12	-20,00%
10	Бразил		3	-
11	Бугарска		1	-
12	Буркина Фасо		12	-
13	Бурунди		1.356	-
14	Гамбија	1	7	600,00%
15	Гана	4	12	200,00%
16	Гвинеја		36	-
17	Гвинеја Бисао		27	-
18	Грчка	1	4	300,00%
19	Данска		4	-
20	Египат	143	1	-99,30%
21	Еритреја	18		-100,00%
22	Етиопија	1		-100,00%
23	Замбија		2	-
24	Индија	11	407	3.600,00%
25	Ирак	115	299	160,00%
26	Иран	90	240	166,67%
27	Ирска		2	-
28	Италија	17	11	-35,29%
29	Јемен	2	2	0,00%
30	Јордан	6		-100,00%
31	Казахстан	1		-100,00%
32	Камерун	1	21	2.000,00%
33	Кенија		6	-
34	Кина	5	2	-60,00%
35	Колумбија		1	-
36	Конго, Република		174	-
37	Кореја		1	-
38	Косово*	177	135	-23,73%
39	Куба	12	97	708,33%
40	Латвија		3	-
41	Либија	20	5	-75,00%
42	Мађарска	5	2	-60,00%
43	Малезија		1	-
44	Мали	1	9	800,00%
45	Малта		2	-

**ОТКРИВЕНИ НЕЗАКОНИТИ ПРЕЛАСЦИ ГРАНИЦЕ БИХ
У 2021. И 2022. ГОДИНИ**

АНЕКС 5.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
46	Мароко	164	51	-68,90%
47	Молдавија	1		-100,00%
48	Непал	9	66	633,33%
49	Непознато (одвраћена лица)	5.214	5.972	14,54%
50	Непознато држављанство	9	3	-66,67%
51	Нигерија	1	1	0,00%
52	Норвешка	2	5	150,00%
53	Њемачка	50	14	-72,00%
54	Обала Слоноваче		1	-
55	Пакистан	788	549	-30,33%
56	Палестина	10	10	0,00%
57	Пољска	7	6	-14,29%
58	Румунија	3	2	-33,33%
59	Руска Федерација	3	36	1.100,00%
60	Сенегал		4	-
61	Сиријска Арапска Република	90	138	53,33%
62	Сјеверна Македонија	6	4	-33,33%
63	Сједињене Америчке Државе		1	-
64	Словачка	2		-100,00%
65	Словенија	4		-100,00%
66	Сомалија		3	-
67	Србија	7	5	-28,57%
68	Судан	3	1	-66,67%
69	Танзанија		1	-
70	Того	3	9	200,00%
71	Тунис	5	6	20,00%
72	Турска	183	512	179,78%
73	Уганда		2	-
74	Уједињено Краљевство	2	6	200,00%
75	Украјина	4	3	-25,00%
76	Уругвај		3	-
77	Француска	9	3	-66,67%
78	Холандија	2	4	100,00%
79	Хрватска	9	3	-66,67%
80	Црна Гора	6	2	-66,67%
81	Чешка Република	3	4	33,33%
82	Швајцарска	11	6	-45,45%
83	Шведска	3		-100,00%
84	Шпанија	1	2	100,00%
УКУПНО:		8.834	14.309	61,98%

*Овај натпис не прејудицира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ АНЕКС 6.
ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Азербејџан	11	11	0,00%
2	Албанија	92	103	11,96%
3	Алжир	20	14	-30,00%
4	Ангола		1	-
5	Андора		1	-
6	Аргентина	13	10	-23,08%
7	Аустралија	11	22	100,00%
8	Аустрија	468	517	10,47%
9	Афганистан	2	4	100,00%
10	Бангладеш	27	63	133,33%
11	Бахреин	21	13	-38,10%
12	Белгија	8	6	-25,00%
13	Бјелорусија	8	9	12,50%
14	Боливија	1	2	100,00%
15	Бразил	28	37	32,14%
16	Бугарска	21	22	4,76%
17	Буркина Фасо		1	-
18	Бурунди		2	-
19	Бутан		1	-
20	Венецуела	10	7	-30,00%
21	Вијетнам		1	-
22	Гана	4	5	25,00%
23	Гватемала	2	3	50,00%
24	Гвинеја		1	-
25	Гренада		1	-
26	Грузија	10	7	-30,00%
27	Грчка	37	26	-29,73%
28	Данска	17	8	-52,94%
29	Доминиканска Република	4	3	-25,00%
30	Египат	231	172	-25,54%
31	Еритреја	1	1	0,00%
32	Естонија	4	4	0,00%
33	Етиопија	1	3	200,00%
34	Зимбабве	1		-100,00%
35	Израел	8	10	25,00%
36	Индија	43	72	67,44%
37	Индонезија	31	32	3,23%
38	Ирак	22	13	-40,91%
39	Иран	33	34	3,03%
40	Ирска	9	6	-33,33%

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ АНЕКС 6.
ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
41	Италија	210	233	10,95%
42	Јамајка	1	1	0,00%
43	Јапан	5	6	20,00%
44	Јемен	43	36	-16,28%
45	Јерменија	7	4	-42,86%
46	Јордан	114	111	-2,63%
47	Јужна Африка	12	18	50,00%
48	Јужна Кореја	3	3	0,00%
49	Казахстан	1	19	1.800,00%
50	Камерун	2	2	0,00%
51	Канада	41	50	21,95%
52	Катар	43	40	-6,98%
53	Кенија	5	6	20,00%
54	Кина	314	485	54,46%
55	Кипар	13	8	-38,46%
56	Киргистан	2	1	-50,00%
57	Колумбија	9	13	44,44%
58	Комори	1	1	0,00%
59	Косово*		5	-
60	Костарика	5	5	0,00%
61	Кувајт	171	154	-9,94%
62	Латвија	2	4	100,00%
63	Либан	26	34	30,77%
64	Либија	113	134	18,58%
65	Литванија	6	5	-16,67%
66	Луксембург		1	-
67	Мађарска	7	9	28,57%
68	Макао		1	-
69	Малезија	14	12	-14,29%
70	Мали	1	2	100,00%
71	Малта	3	4	33,33%
72	Мароко	22	27	22,73%
73	Мауританија	1	1	0,00%
74	Маурицијус	1	2	100,00%
75	Мексико	19	23	21,05%
76	Мијанмар	1	1	0,00%
77	Молдавија	20	18	-10,00%
78	Непал	5	54	980,00%
79	Непознато држављанство	3	2	-33,33%
80	Нигер		1	-

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ АНЕКС 6.
ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
81	Нигерија	3	13	333,33%
82	Никарагва	2	3	50,00%
83	Нови Зеланд	2	2	0,00%
84	Норвешка	5	6	20,00%
85	Њемачка	436	510	16,97%
86	Обала Слоноваче		2	-
87	Оман	14	17	21,43%
88	Пакистан	27	40	48,15%
89	Палестина	31	29	-6,45%
90	Парагвај		1	-
91	Перу	5	8	60,00%
92	Пољска	50	46	-8,00%
93	Португал	8	10	25,00%
94	Руанда	1	2	100,00%
95	Румунија	31	37	19,35%
96	Руска Федерација	158	196	24,05%
97	Салвадор	3	2	-33,33%
98	Саудијска Арабија	89	117	31,46%
99	Сенегал	1		-100,00%
100	Сингапур		1	-
101	Сиријска Арапска Република	246	225	-8,54%
102	Сјеверна Македонија	353	299	-15,30%
103	Сједињене Америчке Државе	319	313	-1,88%
104	Словачка	30	29	-3,33%
105	Словенија	195	196	0,51%
106	Сомалија	4	5	25,00%
107	Србија	1.751	1.688	-3,60%
108	Судан	15	19	26,67%
109	Тајланд	2	3	50,00%
110	Танзанија	3	7	133,33%
111	Таџикистан	6	6	0,00%
112	Тринидад и Тобаго	1	1	0,00%
113	Тунис	29	28	-3,45%
114	Турска	1.434	2.391	66,74%
115	Уганда	4	6	50,00%
116	Узбекистан	1	1	0,00%
117	Уједињени Арапски Емирати	95	89	-6,32%
118	Уједињено Краљевство	112	95	-15,18%
119	Украјина	50	219	338,00%
120	Уругвај	1		-100,00%

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК У БИХ АНЕКС 6.
ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
121	Филипини	40	43	7,50%
122	Финска	18	8	-55,56%
123	Француска	100	102	2,00%
124	Холандија	67	92	37,31%
125	Хондурас	2	1	-50,00%
126	Хрватска	855	760	-11,11%
127	Централноафричка Република	1		-100,00%
128	Црна Гора	647	568	-12,21%
129	Чад	2	1	-50,00%
130	Чешка Република	24	27	12,50%
131	Чиле	1	4	300,00%
132	Џибути	1	1	0,00%
133	Швајцарска	59	58	-1,69%
134	Шведска	17	31	82,35%
135	Шпанија	28	32	14,29%
136	Шри Ланка	3	14	366,67%
УКУПНО:		9.827	11.188	13,85%

*Овај натпис не прејудицира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТАЛНИ БОРАВАК У БИХ
ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

АНЕКС 7.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Албанија	1	1	0,00%
2	Алжир	1	3	200,00%
3	Аустралија	1		-100,00%
4	Аустрија	43	36	-16,28%
5	Бангладеш	1		-100,00%
6	Бјелорусија	3		-100,00%
7	Бразил	2		-100,00%
8	Бугарска	2	3	50,00%
9	Гана	1		-100,00%
10	Гватемала	1		-100,00%
11	Грчка	3		-100,00%
12	Египат	9	11	22,22%
13	Индија	1	1	0,00%
14	Индонезија	1	6	500,00%
15	Ирак	1		-100,00%
16	Иран	1	1	0,00%
17	Ирска	1	1	0,00%
18	Италија	11	9	-18,18%
19	Јемен	3	3	0,00%
20	Јерменија	1	1	0,00%
21	Јордан	8	5	-37,50%
22	Канада		2	-
23	Кина	20	20	0,00%
24	Кувајт	1	2	100,00%
25	Либан		3	-
26	Либија	2	3	50,00%
27	Мароко	2	2	0,00%
28	Молдавија	3	4	33,33%
29	Њемачка	38	22	-42,11%
30	Пакистан		1	-
31	Палестина	5	3	-40,00%
32	Перу	1		-100,00%
33	Пољска	1	1	0,00%
34	Румунија	3	2	-33,33%
35	Руска Федерација	12	13	8,33%
36	Сиријска Арапска Република	7	15	114,29%
37	Сјеверна Македонија	45	31	-31,11%
38	Сједињене Америчке Државе	4	1	-75,00%
39	Словачка	0	1	-
40	Словенија	9	8	-11,11%
41	Србија	9	9	0,00%
42	Судан		1	-
43	Танзанија		1	-
44	Таџикистан		2	-

**ИЗДАТЕ БОРАВИШНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА СТАЛНИ БОРАВАК У БИХ
ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

АНЕКС 7.

Ред. бр.	ДРЖАВА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
45	Тунис	3	1	-66,67%
46	Турска	23	34	47,83%
47	Уганда		1	-
48	Узбекистан	1		-100,00%
49	Уједињени Арапски Емирати	2	1	-50,00%
50	Уједињено Краљевство	7	3	-57,14%
51	Украјина	3	1	-66,67%
52	Филипини		2	-
53	Француска	1	2	100,00%
54	Холандија	2	4	100,00%
55	Хрватска	50	44	-12,00%
56	Црна Гора	61	63	3,28%
57	Чешка Република	2	2	0,00%
58	Чиле	1		-100,00%
59	Швајцарска	2	3	50,00%
60	Шведска		1	-
61	Шпанија	1		-100,00%
УКУПНО:		417	390	-6,47%

ИЗРЕЧЕНЕ МЈЕРЕ ПРЕМА СТРАНЦИМА У 2022. ГОДИНИ

АНЕКС 8.

Ред. бр.	ДРЖАВА	Отказ боравка		Отказ безвизног или привременог боравка са протјеривањем	Протјеривање	Стављање под надзор у Имиграцион и центар
		Безвизни и привремен и боравак	Стални боравак			
1	Азербејџан				3	
2	Албанија	7			3	
3	Алжир				27	1
4	Аргентина	5				
5	Аустралија	2				
6	Аустрија	2		1	6	
7	Афганистан				83	20
8	Бангладеш	6			12	
9	Белгија				1	
10	Бјелорусија				1	
11	Боливија				15	
12	Бразил	1				
13	Бугарска				1	
14	Бурунди				4	
15	Гамбија				3	
16	Гана				2	
17	Гвинеја				1	
18	Гвинеја Бисао				2	
19	Грчка	1				
20	Египат	1	4		4	1
21	Еритреја				1	
22	Западна Сахара				1	
23	Индија	1			75	5
24	Ирак				32	3
25	Иран				15	2
26	Италија	18			2	1
27	Јемен				1	
28	Јордан	2	1		8	
29	Казахстан				1	
30	Камерун				3	
31	Канада	1			2	2
32	Кина	8	5		41	6
33	Колумбија				1	
34	Конго, Република				1	1
35	Косово*				36	18
36	Куба				151	44
37	Кувајт				2	
38	Либан				8	
39	Либија				23	3
40	Мађарска	1				
41	Мароко		1		32	11

ИЗРЕЧЕНЕ МЈЕРЕ ПРЕМА СТРАНЦИМА У 2022. ГОДИНИ

АНЕКС 8.

Ред. бр.	ДРЖАВА	Отказ боравка		Отказ безвизног или привременог боравка са протјеривањем	Протјеривање	Стављање под надзор у Имиграцион и центар
		Безвизни и привремен и боравак	Стални боравак			
42	Мексико	1				
43	Молдавија	2				
44	Монголија				1	1
45	Непал	3			11	7
46	Непознато држављанство				1	
47	Њемачка	9	2	1	4	1
48	Обала Слоноваче				1	
49	Пакистан		1		41	19
50	Палестина				7	1
51	Пољска				2	1
52	Руска Федерација	1			28	
53	Саудијска Арабија	2			2	
54	Сиријска Арапска Република	1			6	
55	Сјеверна Македонија	3	6		3	2
56	Сједињене Америчке Државе	5			3	
57	Словачка	3				
58	Словенија	4	2		3	
59	Србија	111	1	2	21	12
60	Того				2	
61	Тунис				5	1
62	Турска	273	12	2	852	548
63	Уганда				1	
64	Уједињени Арапски Емирати				2	1
65	Уједињено Краљевство				1	
66	Украјина	2			1	
67	Филипини		1		10	
68	Француска			1	1	
69	Холандија	2	2		1	
70	Хрватска	30	7	3	12	
71	Црна Гора	5	5	4	6	2
72	Чешка Република				1	
73	Швајцарска				2	
74	Шведска	1		1	2	
75	Шри Ланка				1	
УКУПНО:		514	50	15	1.638	714

*Овај натпис не прејудуцира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности

**ПОДНЕСЕНИ ЗАХТЈЕВИ ЗА АЗИЛ
НАДЛЕЖНИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА ОД 2013. ДО 2022. ГОДИНЕ**

АНЕКС 9.

Ред. Бр.	ДРЖАВА	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		УКУПНО	
		Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа	Захтјева	Особа
1	Азербејџан									3	3	1	1	1	5			1	1			6	10
2	Алжир	8	8	3	3					77	77	18	18	5	5	6	6	1	1	4	4	122	122
3	Аустрија															1	1					1	1
4	Афганистан	6	6	10	10	6	6	3	3	37	41	128	334	38	79	20	31	24	31	9	9	281	550
5	Бангладеш	6	6	2	2	1	1			2	2	2	2			1	4					14	17
6	Без држављанства	1	1									3	3									4	4
7	Бурунди																			6	16	6	16
8	Гамбија									1	1											1	1
9	Египат			1	1			1	1			4	4	2	2					2	2	10	10
10	Еквадор																			1	2	1	2
11	Еритреја													1	1	1						1	2
12	Етиопија			1	1																	1	1
13	Западна Сахара																	1	3			1	3
14	Израел																	1	1			1	1
15	Индија											16	16	4	9	1	1					21	26
16	Ирак	1	1	4	4	4	4	4	6	8	8	39	116	97	327	18	72	6	12	2	3	183	553
17	Иран	2	2	1	1					9	10	157	364	47	121	8	13	17	28	1	1	242	540
18	Јемен											11	18	2	2	3	7					16	27
19	Јерменија	1	1	3	3	2	5															6	9
20	Јордан							2	3	1	1											3	4
21	Камерун			1	1	4	4	2	2							8	8					15	15
22	Кенија							2	2													2	2
23	Кина															1	1					1	1
24	Конго ДР			1	1	1	1			1	1											3	3
25	Конго, Република					1	1															1	1
26	Куба					1	1			2	2					1	1			15	19	19	23
27	Кувajt									1	3	1	1	1	1			1	1			4	6
28	Либан									3	3					1	1					4	4
29	Либија									21	21	35	35	3	3	1	1					60	60
30	Мађарска	1	1																			1	1
31	Мали					1	1													1	1	2	2
32	Мароко			2	2			2	2	26	26	22	22	3	5	17	17	11	11	2	2	85	87
33	Мауританија									1	1											1	1
34	Мијанмар																	1	1			1	1
35	Молдавија																						
36	Непал									3	3	11	13									14	16
37	Нигерија	1	1							1	2											2	3
38	Обала Слоноваче											1	1									1	1
39	Пакистан	2	2					11	12	65	65	344	350	64	68	17	17	21	29	6	6	530	549
40	Палестина	1	1	1	1	3	3	1	1	6	6	31	38	6	9	2	4	1	1	1	1	53	65
41	Пољска									1	1											1	1
42	Руска Федерација									7	15	3	7			1	5			9	15	20	42
43	САД			1	1																	1	1
44	Саудијска Арабија													1	1							1	1
45	Сијера Леоне					5	5					1	1					1	1			7	7
46	Сиријска Арапска Република	36	59	4	4	5	5	17	18	31	47	110	189	23	58	8	10	5	5	4	8	243	403
47	Сјеверна Македонија									1	1	1	2									2	3
48	Словачка																	1	1			1	1
49	Словенија									1	1											1	1
50	Сомалија	1	1	2	2							6	6	2	7							11	16
51	Србија	4	8	1	1	3	3	6	8	4	4	1	1					3	3			22	28
52	Судан			4	4									1	2							5	6
53	Таџикистан									1	1											1	1
54	Тунис									3	3	2	2	2	3	2	3	1	3			10	14
55	Турска	1	1			2	3	13	19	20	29	11	22	30	74	19	39	22	33	25	29	143	249
56	Украјина			1	1	1	1					1	1					1	1	21	29	25	33
57	Филипини							1	1	1	1									2	2	4	4
58	Хрватска					1	1	1	1							1	1					3	3
59	Централноафричка Република			1	1																	1	1
60	Црна Гора					1	1					1	1									2	2
61	Шри Ланка	1	1	1	1					2	2				1	2						5	6
УКУПНО:		73	100	45	45	42	46	66	79	340	381	961	1.568	333	784	138	244	120	167	111	149	2.229	3.563

**БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ
ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

АНЕКС 10.

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Албанија	57	72	26,32%
2	Алжир	2	1	-50,00%
3	Ангола		1	-
4	Андора		1	-
5	Аргентина	7	6	-14,29%
6	Аустралија	4	6	50,00%
7	Аустрија	35	42	20,00%
8	Бангладеш	31	123	296,77%
9	Бахреин	13	12	-7,69%
10	Белгија	2	3	50,00%
11	Бјелорусија	4	2	-50,00%
12	Бразил	7	23	228,57%
13	Бугарска	2	3	50,00%
14	Буркина Фасо		1	-
15	Венецуела	1		-100,00%
16	Гана	6	5	-16,67%
17	Гвинеја		1	-
18	Грчка	6	5	-16,67%
19	Данска	4	4	0,00%
20	Египат	68	81	19,12%
21	Еквадор	1		-100,00%
22	Ел Салвадор		2	-
23	Етиопија	1	1	0,00%
24	Зимбабве	1		-100,00%
25	Израел	3	6	100,00%
26	Индија	20	122	510,00%
27	Индонезија	2	19	850,00%
28	Ирак	8	9	12,50%
29	Иран	16	17	6,25%
30	Ирска	2	1	-50,00%
31	Италија	82	87	6,10%
32	Јапан	1	3	200,00%
33	Јемен	20	16	-20,00%
34	Јордан	33	38	15,15%
35	Јужна Африка		1	-
36	Казахстан	2	3	50,00%
37	Камерун	1	1	0,00%
38	Канада	7	8	14,29%
39	Катар	35	34	-2,86%
40	Кина	124	169	36,29%
41	Кипар	1		-100,00%
42	Колумбија	3	10	233,33%
43	Комори		1	-

**БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ
ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

АНЕКС 10.

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
44	Конго, Република	1		-100,00%
45	Кореја, Република	1	1	0,00%
46	Костарика	1	1	0,00%
47	Кувајт	122	137	12,30%
48	Латвија		1	-
49	Либан	6	9	50,00%
50	Либерија	1		-100,00%
51	Либија	22	24	9,09%
52	Литванија	2		-100,00%
53	Мађарска	1	1	0,00%
54	Малезија	9	6	-33,33%
55	Мали		1	-
56	Мароко	2	3	50,00%
57	Маурицијус		5	-
58	Мексико	2	2	0,00%
59	Мијанмар	1		-100,00%
60	Молдавија	5	1	-80,00%
61	Монголија	1		-100,00%
62	Намибија		1	-
63	Непал	7	78	1.014,29%
64	Нигерија		13	-
65	Норвешка		1	-
66	Њемачка	54	58	7,41%
67	Обала Слоноваче		1	-
68	Оман	17	11	-35,29%
69	Пакистан	27	22	-18,52%
70	Палестина	13	9	-30,77%
71	Парагвај		1	-
72	Пољска	6	8	33,33%
73	Румунија	7	8	14,29%
74	Руска Федерација	45	58	28,89%
75	Саудијска Арабија	108	97	-10,19%
76	Свазиланд		1	-
77	Сенегал	1		-100,00%
78	Сиријска Арапска Република	87	91	4,60%
79	Сјеверна Македонија	54	57	5,56%
80	Сједињене Америчке Државе	64	66	3,13%
81	Словачка	12	5	-58,33%
82	Словенија	54	53	-1,85%
83	Сомалија		3	-
84	Србија	622	661	6,27%
85	Судан	4	2	-50,00%
86	Танзанија		3	-

**БРОЈ ИЗДАТИХ РАДНИХ ДОЗВОЛА ЗА СТРАНЦЕ У БИХ
ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ**

АНЕКС 10.

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
87	Тунис	2	5	150,00%
88	Туркменистан	1		-100,00%
89	Турска	334	861	157,78%
90	Уганда		2	-
91	Узбекистан		1	-
92	Уједињени Арапски Емирати	92	90	-2,17%
93	Уједињено Краљевство	24	23	-4,17%
94	Украјина	10	7	-30,00%
95	Филипини	7	11	57,14%
96	Финска	3	4	33,33%
97	Француска	9	11	22,22%
98	Холандија	14	20	42,86%
99	Холандски Антили	2	5	150,00%
100	Хрватска	193	169	-12,44%
101	Црна Гора	88	102	15,91%
102	Чешка Република	11	9	-18,18%
103	Чиле		2	-
104	Швајцарска	6	6	0,00%
105	Шведска	3	4	33,33%
106	Шпанија	4	6	50,00%
107	Шри Ланка	1	2	100,00%
УКУПНО:		2.775	3.780	36,22%

ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЖБИ ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Азербејџан		4	-
2	Албанија	9	4	-55,56%
3	Алжир	109	50	-54,13%
4	Ангола	1	5	400,00%
5	Аргентина	2		-100,00%
6	Аустралија		2	-
7	Аустрија	12	26	116,67%
8	Афганистан	5.382	11.038	105,09%
9	Бангладеш	2.341	2.161	-7,69%
10	Бахреин	2	1	-50,00%
11	Белгија	2	1	-50,00%
12	Бенин	1	5	400,00%
13	Бјелорусија	1	1	0,00%
14	Боливија	9	34	277,78%
15	Бразил	1		-100,00%
16	Брунеји		2	-
17	Бугарска	1	1	0,00%
18	Буркина Фасо	26	24	-7,69%
19	Бурунди	1	3.987	398.600,00%
20	Венецуела	2		-100,00%
21	Габон	1	1	0,00%
22	Гамбија	123	78	-36,59%
23	Гана	74	123	66,22%
24	Гвинеја	35	226	545,71%
25	Гвинеја Бисао		143	-
26	Грузија	2		-100,00%
27	Грчка	1	2	100,00%
28	Данска	1	1	0,00%
29	Доминиканска Република		4	-
30	Египат	127	14	-88,98%
31	Еквадор		2	-
32	Еритреја	218	21	-90,37%
33	Етиопија	4	3	-25,00%
34	Западна Сахара	8	2	-75,00%
35	Израел		1	-
36	Индија	226	729	222,57%
37	Индонезија	1		-100,00%
38	Ирак	168	313	86,31%
39	Иран	692	1.413	104,19%
40	Италија	9	25	177,78%
41	Јемен	3	4	33,33%
42	Јерменија	1		-100,00%
43	Јордан	20	13	-35,00%

ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЖБИ ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
44	Јужни Судан		4	-
45	Јужноафричка Република	1	1	0,00%
46	Казахстан		1	-
47	Камерун	45	183	306,67%
48	Канада	2	4	100,00%
49	Катар	5		-100,00%
50	Кенија		6	-
51	Кина	19	107	463,16%
52	Комори		12	-
53	Конго, Република	24	758	3.058,33%
54	Кореја, Република		1	-
55	Косово*	20	31	55,00%
56	Куба	23	1.362	5.821,74%
57	Кувајт	15	8	-46,67%
58	Латвија		1	-
59	Либан	3	9	200,00%
60	Либерија	1		-100,00%
61	Либија	56	41	-26,79%
62	Литванија		1	-
63	Мађарска		1	-
64	Малезија	1	2	100,00%
65	Мали	31	45	45,16%
66	Мароко	363	134	-63,09%
67	Мауританија		14	-
68	Мексико		2	-
69	Мијанмар		1	-
70	Молдавија		1	-
71	Монголија		1	-
72	Непал	76	326	328,95%
73	Непознато држављанство		1	-
74	Нигер	5	5	0,00%
75	Нигерија	24	38	58,33%
76	Норвешка		6	-
77	Њемачка	19	36	89,47%
78	Обала Слоноваче	9	19	111,11%
79	Оман	1		-100,00%
80	Пакистан	4.343	2.154	-50,40%
81	Палестина	38	26	-31,58%
82	Перу		1	-
83	Пољска	4	6	50,00%
84	Португал	1		-100,00%
85	Руанда	1		-100,00%
86	Румунија	3	2	-33,33%

ПРИЈАВЉЕНИ СЛУЖБИ ЗА ПОСЛОВЕ СА СТРАНЦИМА ЗА 2021. И 2022. ГОДИНУ

Ред. бр.	ДРЖАВА ПОРИЈЕКЛА	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
87	Руска Федерација	9	63	600,00%
88	Саудијска Арабија	10	6	-40,00%
89	Сенегал	19	47	147,37%
90	Сијера Леоне	6	50	733,33%
91	Сиријска Арапска Република	139	116	-16,55%
92	Сјеверна Македонија	19	27	42,11%
93	Сједињене Америчке Државе	6	10	66,67%
94	Словачка	1	2	100,00%
95	Словенија	10	18	80,00%
96	Сомалија	117	35	-70,09%
97	Србија	149	184	23,49%
98	Судан	16	23	43,75%
99	Тајланд	1		-100,00%
100	Танзанија		2	-
101	Таџикистан	1	5	400,00%
102	Того	49	47	-4,08%
103	Тунис	17	33	94,12%
104	Туркменистан		1	-
105	Турска	366	656	79,23%
106	Уганда	2	6	200,00%
107	Узбекистан	1	1	0,00%
108	Уједињени Арапски Емирати	7	6	-14,29%
109	Уједињено Краљевство	5	4	-20,00%
110	Украјина	6	115	1.816,67%
111	Уругвај	1		-100,00%
112	Филипини	5	12	140,00%
113	Финска	2		-100,00%
114	Француска	4	4	0,00%
115	Хаити		3	-
116	Холандија	4	6	50,00%
117	Хрватска	44	49	11,36%
118	Централноафричка Република	1	8	700,00%
119	Црна Гора	23	57	147,83%
120	Чешка Република	5	1	-80,00%
121	Швајцарска	4	3	-25,00%
122	Шведска	1	5	400,00%
123	Шпанија		2	-
124	Шри Ланка	13	7	-46,15%
УКУПНО:		15.812	27.429	73,47%

*Овај натпис не прејудуира статус Косова и у складу је са УН Резолуцијом Савјета безбједности 1244 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности